

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljnim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Doberdoba
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužnji Evropi.

Poštirina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XLI. št. 214 (12.246)

Trst, četrtek, 26. septembra 198

OSTREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER
7096 AA 60100200

Ob razstavi »Trouver Trieste« Komu listki za Pariz?

ACE MERMOLJA

Vnaprejšnje sodbe so zmerom anti-patične. Tako je antipatično soditi manifestacijo »Trouver Trieste«, ki bo od novembra v Parizu na podlagi tiskovnih sporočil in včerajšnje ti-skovne konference. Kljub temu pa prav včerajšnja tiskovna konferenca ni potešila naših dvomov.

Bistvo našega dvoma pa je v tem, da bo razstava v Parizu prikazala ne-ki kozmopolitski Trst, v katerem bo-mo Slovenci le neki slučajni popotni-ki, kot sta bila nazadnje tudi Balzac in Joyce, samo da bodo naša imena zapisana z veliko manjšimi črkami.

Ta sum temelji na živem pričeva-nju obeh slovenskih predstavnikov v posebni komisiji, ki jo je Tržaška ob-čina imenovala posebno za manifesta-cijo. Nadalje naš sum raste iz bra-nja tiskovnih sporočil, kjer so sledovi slovenskih čevljev nevidni. Na sa-mi tiskovni konferenci nismo o nas ničesar slišali (vsaj med predstavi-tvijo ne). Slišali smo le tržaške žu-pana Richettija, ki je zatrjeval, da nas bo v Parizu čisto dovolj in pa predstavnik posebne komisije prof. Pirjevca, ki je trdil, da je naša pri-sotnost skrajno rahla. Na to je župan odgovoril, da razstava noče biti di-daskalična in »razsekljati« Trsta. Razstava bo velika metafora o na-šem mestu. Temu nihče ne opore-ka. Ne želimo si posebnega paviljo-na, pred katerim bi kraljeval napis »Slovenici«. Želimo si le, da bi bil naš delež na različnih področjih pri-merno zabeležen. Želimo si, da bi metafora o Trstu ne bila le alibi, ki prikriva resnico o biti našega me-sta. Želimo si, da bi bili tisti, ki s svojo prisotnostjo delajo, da je Trst takšen kakršen je, imenovani. Dru-gače so pridevniki (città) »divisa, complessa, frazionata, cosmopolita, plurinazionale, di frontiera itd.« po-polnoma brez pomena. Konec koncev si bodo Parižani težko predstavljali ločevanja, kompleksnost in kozmopo-litizem, če ne bo jasno, za kaj v Trstu pravzaprav gre in kdo tam živi.

Pa še to nas je na včerajšnji ti-skovni konferenci presenetilo: ko se je pričela debata vnemati in se je dvignilo več rok, se je pričelo tržaške-mu županu Richettiju hudo muditi, tako, da je prekinil z diskusijo. Res je, da lahko takšne debate postanejo neskončne, res pa je, da ne gremo v Pariz vsak mesec in da imajo tisti, ki sumijo, da bodo ostali doma pravi-ko, da izvejo zakaj. Če se novinar-jem in občinstvu ni mudilo, zakaj se je potem županu, ki bi moral imeti največ potrpljenja?

V želji, da bi pospešili zakonski postopek Komisija zavrnila dodatne avdicije za zakon o globalni zaščiti Slovencev

BOJAN BREZIGAR

RIM — Senatna komisija za ustav-na vprašanja je včeraj uradno skle-nila, da niso potrebne več dodatne avdicije o zakonu za globalno zašči-to slovenske manjšine in da je treba torej preiti k sestavi skupnega zakon-skega besedila. Do tega zaključka so prišli po daljši razpravi, ki jo je odprl poročevalec, socialistični sena-tor Renato Garibaldi in v katere so posegli še komunistična senatorja Jel-ka Gerbec in Taramelli ter demokri-stjan Beorchia.

Do razprave na včerajšnjem zase-danju komisije je prišlo na zahteve predstavnikov KPI, ki so prejšnji te-den na seji predsedstva komisije za ustavna vprašanja uradno zahtevali, naj se razprava o globalni zaščiti slovenske manjšine nadaljuje čim-prej. Na tej osnovi je torej prišlo do včerajšnje seje, ki se je začela z daljšim poročilom senatorja Garibaldija. Poročevalec zakonskih osnut-kov za globalno zaščito je poročal o delu ožjega odbora, ki je bil usta-novljen 3. oktobra lanskega leta ter podal analitični pregled vseh doseda-njih avdicij in dokumentov, ki jih je prejela komisija. Ob tem je poudaril, da bi kazalo zaslišati še nekatere

predstavnike krajevne stvarnosti, predvsem prefekte, predsednike so-dišč in šolske skrbnike. Pri vsebini avdicij se ni Garibaldi obširno za-ustavljaj, ampak je navedel le neka-tera vprašanja, ki so po njegovi oce-ni sporna. Gre predvsem za teritorial-no razsežnost zaščitnega zakona, za vprašanje številčnega ugotavljanja manjšine, za oceno vseh že obstoječih določil in za trditev, po kateri naj bi bila slovenska manjšina v Italiji najbolj zaščitena v Evropi.

Kar zadeva bodoče delo komisije je Garibaldi, poleg predloga o dodatnih

avdicijah že omenjenih predstavi-nikov državnih oblasti in o zaslišanju treh škofov, izrazil mnenje, da bi bilo treba predvsem preveriti stali-šče vlade o tem vprašanju.

V razpravo je prvi posegel videm-ski demokristjanski poslanec Beor-chia, ki je izrazil mnenje, da so do-sedanje avdicije nudile komisiji že dovolj obširno gradivo, da lahko za-čne z delom in je bil torej mnenja, da dodatne avdicije niso več potre-bne. Kar zadeva državne funkcionar-je pa je Beorchia dejal, da bi bilo potrebno posebno privoljenje notra-

njega ministra, kar bi preveč otežko-čilo postopek. Mnenja je bil torej, da so avdicije končane in da je treba zahtevati od vlade, da čimprej izde-la svoje zakonsko besedilo.

Senatorka Jelka Gerbec je nato po-udarila, da so bile avdicije zelo po-membne in da so osvetlile stanje v zadostni meri ter zato dodatne avdi-cije niso potrebne, ampak bi pome-nile samo zavlačevanje. Izrazila je mnenje, da bi morala komisija upo-števati predvsem stališče Enotne dele-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

RAZPRAVA O FINANČNEM ZAKONU

RIM — Na italijanskem političnem prizorišču je vsa pozornost osredotočena na finančni zakon, ki ga bo vla-da v začetku prihodnjega tedna predstavila v parlamen-tu. Včeraj so o teh vprašanjih razpravljali v senatu, na konferenci med vladnimi predstavniki in deželnimi upravitelji ter na sestanku gospodarskih ministrov. Li-beralci in demokristjani pa so objavili lastne zaključke o vladnem gospodarskem manevru.

Na srečanju z deželnimi zastopniki je Craxi dejal, da je mimo alarmizmov stanje zadovoljivo. Letošnji o-bračun obeta celo povečanje davčnega donosa, za pri-hodnje leto pa ostaja cilj 5-odstotna inflacija. Napove-dal je, da bo vlada skupaj s finančnim, predstavila

zakon, ki bo dal krajevnim ustanovam določeno davč-no avtonomijo.

Komunisti so v senatu potrdili stališče, da ni mogo-ča finančna sanacija brez jasnega razvojnega načrta. Predlagajo med drugim zmanjšanje obdavčenja IRPEF in povečanje davčnega pritiska na premoženja, dohod-ke od kapitalov in utajene dohodke. KD meni, da mora gospodarska politika omogočiti rast proizvodnje in za-pošlovanja, zato pa je potrebno s primerno politiko do-hodkov zmanjšati inflacijo in istočasno zmanjšati dr-žavne izdatke ob nespremenjenem davčnem pritisku. Tu-di liberalci so se izrekli za ohranitev sedanje nivoja obdavčevanja.

V RIMU TERORISTIČNI ATENTAT NA BRITANSKO LETALSKO AGENCIJO

Andreotti zmerno optimist glede pogajanj ZDA-SZ

NEW YORK — Italija je že odigrala važno vlogo v prizadevanjih za obnovo tvornega dialoga med ZDA in SZ na najvišji ravni in bo po tej poti nadaljevala, toda rezultati takšnih naporov so zdaj odvisni le še od Washingtona in Moskve. Tako je izjavil italijanski zunanji minister Andreotti v govoru pred skupščino OZN, ko je raztolmačil stališča Italije do glavnih mednarodnih problemov. Andreotti je na-glasil nujno, da ženevski sestanek med Reaganom in Gorbačovom pri-speva k stvarni razorožitvi ob upoštevanju varnostnih potreb vsake države, a tudi ob zaslonbi mednarodne skupnosti znanstvenikov in večjih možnostih preverjanja vojaških dejavnosti

Italijanski minister je v bistvu ponovil to, kar je prej povedal sovjetskemu kolegu Ševardnadzeju in nato še ameriškemu državne-mu tajniku Shultz. Andreotti je v pogovoru s časnikarji pojasnil, da sta tako Reagan kot Gorbačov pripravljena vsak nekaj popustiti: če se bo SZ odpovedala zahtevi o ukinitvi raziskav o ameriškem ve-soljskem ščit, se bodo ZDA odpovedale prejidicu, da o tem proble-mu v Ženevi ne bodo razpravljale. Reagan je mimo tega rekel, da pristaja na 40 in še več odstotno omejitev jedrskih zalog.

RIM — Deset dni po atentatu na »Café de Paris« v Ul. Veneto, v ka-terem je bilo ranjenih 39 ljudi, so, kot vse kaže, palestinski skrajneži zagrešili nov atentat v Rimu, ki se tudi tokrat za las ni končal s poko-lom. Tarča atentata je bilo včeraj rimsko predstavništvo britanske le-talske družbe »British Airways« v središčni Ul. Brissolati. Pri eksplo-ziji, do katere je prišlo okrog 11. ure, je bilo 14 oseb ranjenih, od katerih dve hudo.

Kot že pri atentatu v Ul. Veneto, je policijskim agentom tudi včeraj uspe-lo aretirati enega izmed atentatorjev takoj po krvavem dogodku. Gre za mlajšega moškega, pravzaprav fan-ta, ki je preiskovalcem povedal, da je star 16 let in da je Palestinec iz Bejruta. Povedal je, da se imenuje Hasan Aatab in da pripada Revolu-cionarni organizaciji muslimanskih socialistov (ORMS), ki je med dru-gim že bila prevzela odgovornost za atentat na »Café de Paris«.

Preiskovalci sumijo, da je mladi te-rorist sodeloval tudi pri atentatu iz-pred 10 dni, prepričani pa so, da včeraj ni bil sam. Očividci zatrjujejo, da je aretiranec sam vrgel v urade »British Airwaysa« torbo z razstreliv-om, pristavljajo pa, da se je v bli-zini sumljivo kretal še en moški, po videzu Arabec.

Odgovornost za včerajšnji atentat je neodvisno od aretiranca prevzela ORMS s telefonskim sporočilom a-genciji »France press« v Parizu. OR MS sestavljajo Palestinci, ki so v sporu s palestinsko osvobodilno or-ganizacijo PLO in še zlasti z njenim voditeljem Arafatom. Včerajšnji a-tentat je po vsem sodeč treba pove-zati z jordansko - palestinsko mirov-no pobudo, ki jo podpira EGS in za katero se je pred kratkim odločno za-vzela predsednica britanske vlade Thatcherjeva med obiskom v Ama-nu, PLO je teroristično dejanje obso-dila prek svojega uradnega glasni-ka Ahmeda Abdela Rahmana v Tuni-zu.

Plodna razprava o trgovanju s tujino Ekonomski odnosi v CK ZKJ

BEOGRAD — »Pozitivne spremem-be v trgovinski in plačinski bilanci s tujino: je Jugoslavija dosegla predvsem z radikalnim zmanjševanjem u-voza blaga in storitev, posebej inve-sticijske opreme, kar se ne more ob-držati dalj časa brez posledic na e-konomski razvoj. Skupen izvoz blaga in storitev v obdobju od 1981 do 1985 bo dosegel okoli 70 milijard dolarjev in bo za približno 23 milijard dolar-jev večji kot v prejšnjih petih letih, medtem ko se bo uvoz v enakem ob-dobju povečal le za 8,5 milijarde do-larjev.« To je med drugim povedal na včerajšnjem plenumu CK ZKJ član predsedstva Petar Matić, seja pa je bila posvečena idejnopoličnim vpra-šanjem ekonomskih odnosov s tuji-no, pri čemer so dali poseben pouda-rek deviznemu zakonu in devizni po-litiki.

Petar Matić je kritiziral dojanje

o izvozu kot nujnem zlu ne pa kot o prvorazredni potrebi in pogojih za nadaljnji ekonomski in tehnološki raz-voj, ter zagotavljanje možnosti za od-plačevanje zunanjih dolgov. Takšne-mu dojamu je šla na roko visoka inflacija, ki že dalj časa povzroča, da je prodaja na domačem tržišču ugodnejša od izvoza, še zlasti na kon-vertibilno področje.

Posebno pomembno je, da v pre-hodnem obdobju do uresničitve kon-vertibilnosti proizvajalcem, ki ustva-rjajo večji neto devizni učinek, zago-tovimo prednost pri določanju pravic do uvoza in plačevanja v tujini. Pod-pirati moramo tudi tiste organizaci-je, ki zagotavljajo ekonomsko smotr-no substitucijo uvoza. Takšne reši-tve so posebno pomembne pri uvozu opreme in nadaljnega zadovoljevanja

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

NOGOMET: prijateljska tekma

Nepričakovan spodrslijaj

»azzurrov«

proti Norveški

•

NOGOMET: kvalifikacije za SP

Brez presenečenj

•

KOŠARKA: sinoči v Repnu

Ljubljanski Slovan

premažal Jadran

NA 10. STRANI

Milje še brez župana

MILJE — Miljski občinski svet je pozno sinoči odložil izvolitev župana in občinskega odbora. Odložitev so zahtevali socialisti sporazumno z listo Frausin in s socialdemokrati, potem ko so prav med sinočnjo sejo pokra-jinski tajniki teh treh strank postavili temelje za tristransko občinsko upra-vo, ki jo bo vodil komunist Borden.

Še eno uro pred pričetkom seje je bilo skoraj že odločeno, da bo občino upravljaj enobarvni odbor Liste Frausin, nato pa je prišlo do nepričakova-nega preobrata, zaradi katerega so morali za eno uro prekiniti tudi občin-sko sejo. V zadnjem trenutku je prišlo do razkola s krajevnimi republikan-ci, ki bi baje hoteli sodelovati v upravi, čemur pa nasprotuje pokrajinsko vodstvo stranke. Miljski občinski svet se bo sedaj spet sestaj prihodnji teden.

PSI hoče v tržaško koalicijo

RIM — Včeraj se je mudila v Rimu delegacija deželnega vodstva PSI, ki jo je vodil deželni tajnik Trombetta in v kateri sta bila še član stran-kine vsedržavne direkcije De Carli in tržaški pokrajinski tajnik Seghene. Voditelji PSI iz Furlanije - Julijske krajine so skupno z odgovornim za jav-ne uprave pri strankini direkciji Lagango in z njegovim namestnikom Bian-com proučili politične perspektive po krizi Biasuttijevega odbora, gotovo pa je tekla beseda tudi o znani » aferi« Manzoni.

Glede položaja na deželi so se sporazumeli, da PSI ne bo pristopila k reševanju krize, dokler ne bodo dani pogoji za sestavo iste politične večine tudi na tržaški občini in pokrajini.

V LARNAKI NA CIPRU

Teroristi ubili tri Izraelce

LARNAKA (Ciper) — Včeraj so trije palestinski gverilci, oboroženi z avtomatskimi puškami in ročnimi bombami, vdrli na izraelsko jahto v tukajšnjem turističnem pristanu, da bi njene tri potnike — dva moška in žensko — uporabili kot talce z zahtevo, naj izraelske oblasti izpustijo iz zapora 12 Palestincev. V napadu je bila ženska ubita. Ciprska policija in protiteroristične enote so območje brž obklopile, stekla so pogajanja, toda zaman: napadalci so oba talca ustrelili in se nato predali Cipračanom. Zgodilo se je prav na dan kipurja, to je židovskega praznika zahvale.

Nikozijsko predstavništvo PLO je javilo, da nima s tem ničesar opraviti, zatem pa je neznanec v imenu nekih »sil 17«, ki naj bi delovale v okviru PLO, telefonsko sporočil odgovornost za akcijo.

Teden dni po potresu v Mehiki še vedno iščejo morebitne preživele pod ruševinami

CIUDAD MEXICO — Teden dni po katastrofalnem potresu v Mehiki še vedno iščejo pod ruševinami morebitne preživele. Iskanje ni povsem brezupno, saj so v zadnjih 24 urah rešili kakih 10 človeških življenj. Pri reševanju sodeluje več kot 50 tisoč ljudi, med katerimi je približno petina vojakov, drugi pa so v glavnem prostovoljci. Vsi tuji dopisniki poudarjajo izredno požrtovalnost, ki odlikuje domačine pri nujenju pomoči, po drugi strani pa malodane soglasno opozarjajo na neorganiziranost, ki je prav gotovo marsikomu pod ruševinami stala življenje. Med samimi potresenci so vse glasnejši kritični glasovi, ki vztrajno opominjajo tudi na stare grehe, ki so prišli na dan s potresom, med temi zlasti na cinizem gradbenikov, ki niso upoštevali protipotresnih predpisov, in na neodgovornost pristojnih oblasti oz. javnih služb, ki bi morale nadzirati njihovo izvajanje.

Zaradi vsega tega je predsednik Miguel de la Madrid odredil, naj z odstranitvijo ruševin počakajo, da bi reševalci nadaljevali svoje vsekako bolj brezupno delo. V izjavi časnika je mehiški predsednik tudi povedal, da bo obnova zahtevala izreden večletni napor, ki mu sama Mehika ne bo kos. Mehika je namreč na tujem

zadolžena za 97 milijard dolarjev. Tudi ko bi je ne prizadel potres, bi dolg z izrednimi težavami odplačevala, in še to z različnimi odlogi. S potresom, ki je po uradnih ocenah terjal najmanj 5 tisoč ljudi, po neuradnih pa več kot 20 tisoč, medtem ko je nekaj sto tisoč vzel streho in delo ter povzročil 2 milijardi dolarjev gmotne škode, postaja spoštovanje mednarodnih finančnih obveznosti za to državo preprosto nemogoče. Vse kaže, da bo mehiška vlada morala zaprositi vsaj za enoletni odlog pri izplačevanju svojih dolgov, kot so predsedniku de la Madridu predlagali gospodarski svetovalci.

Medtem v razdejano srednjeameriško državo še dalje doteča izdatna mednarodna finančna in drugačna pomoč, ki jo bo na predlog same mehiške vlade v bodoče zbiral in upravljala OZN. V njej je aktivno udeležena tudi Italija, ki je že poslala specializirane reševalne ekipe ter zdravila in druge potrebe. Kot je včeraj napovedal minister za civilno zaščito Zamberletti, pa bo italijanska država tudi pomagala pri obnovi. V kratkem bodo med drugim odpotovali v glavno mehiško mesto gradbeni strokovnjaki, ki bodo pomagali pri pregledovanju prizadetih zgradb in pri vodenju najnujnejših popravil.

Hud orkan pred ZDA

MIAMI — Na jugovzhodni obali ZDA se pripravljajo, da bi kljubovali izredno nevarnemu orkanu, ki bi po napovedih meteorologov lahko že v prihodnjih urah dosegel ameriško obalo. Na nevarnost je opozoril nacionalni center za napoved orkanov v Miamiu, pri katerem so ugotovili, da se je nad Atlantikom, kakih tisoč kilometrov vzhodno od Miamija, »rodil« izredno nevaren orkan, ki bi utegnil biti najhujši v zadnjem stoletju.

Orkan, ki so mu nadeli ime Gloria, bi po napovedih vremenslovcev utegnil doseči hitrost 225 kilometrov na uro, kar bi ga uvrščalo v četrto kategorijo orkanov na podlagi petstopenjske lestvice. Premika se s hitrostjo približno 25 kilometrov na uro proti severozahodu. Če ne bo medtem spremenil jakosti in smeri, bo v kratkem času dosegel obalo Severne Caroline, kjer so že opozorili prebivalce, naj bodo pozorni na vremenske napovedi in naj se pripravijo

»Lepo vreme« se nadaljuje

Izredna suša pesti Italijo

RIM — Že tedne in mesece se ob vsaki meteorološki napovedi ponavlja isti refren: »Sončno in lepo vreme s temperaturnimi nad sezonskim povprečjem«. Za kmete pa so te besede o »lepem vremenu« postale prava morda. Že res, da podaljšujejo turistično sezono, a navsezadnje mora turist tudi jesti, tu pa se sušo že krepko pozna.

Italijansko kmetijstvo doživlja namreč po zimskih pozehah izredno sušo, ki je že prizadela žetev koruze, prav tako pridelek agrumov in oljk, v nekaterih deželah pa so težave tudi s sladkorno peso. Če k temu dodamo še požare, ki so ob suši hote in iz malomarnosti razsajali po skoraj vsej Italiji, nam je popolnoma jasno, s kak-

šno moro v srcu poslušajo kmetje napovedi o »lepem vremenu«.

Z izjemo vinogradišča, ki bo letos zabeležilo enkratno letino, saj je morda količina nižja, kakovost pa izredna, je pridelek vseh ostalih poljščin hudo prizadet.

V Padski nižini je šel pozlu skoraj ves pridelek krmilnih rastlin, kar bo imelo hude posledice za živinorejo. Prizadeto je tudi sadjarstvo, medtem ko pričakujejo izreden pridelek soje. V Liguriji bi lahko suša neposredno prizadela tudi turizem, saj v številnih turističnih krajih že primanjkuje vode, da načrtujejo racionalizacijo. S tega vidika je še najbolj dramatičen položaj v Toskani, kjer so že uvedli racionalizacijo vode, položaj pa se iz

ure v uro slabša, saj so zaloge pitne vode pri kraju, da je ministrstvo za civilno zaščito že pričelo načrtovati nujnostne ukrepe. S sušo in s postopnim nižanjem gladine rek je s še večjo dramatičnostjo butnilo na dan vprašanje onesnaženosti. V manjših količinah vode raztopljene industrijske in mestne odplake predstavljajo pravo ekološko bombo za vsa območja vzdolž rek. Kmetje se torej z upanjem ozirajo v nebo, a dolgoročne meteorološke napovedi niso nič kaj obetavne, »suho in toplo vreme« se bo nadaljevalo z vsemi posledicami tudi za prihodnjo žetev, saj bi se morala v kratkem začeti dela za zimsko setev, ta pa je nemogoča na izsušenih tleh.

Nova Zelandija zatožila Francijo pri OZN

Laurent Fabius na prepihu

PARIZ — Zamenjava obrambnega ministra Hernuja s Quilesom in šefa vojaške obveščevalne službe DGSE Lacostea z armadnim generalom Renejem Imbotom ter aretacija treh častnikov, češ da so tisku in morda tudi Novozelancem prišepnili delček resnice o ozadju potopitve ladje »Rainbow Warrior« gibanja Greenpeace, ne le niso prispevale k razjasnitvi afere, ampak so še zapletle položaj ministrskega predsednika Fabiusa. Tudi zato, ker Hernu noče »položiti glave na tnalok«, kar mu je svetoval predvčerajšnjim »Le Monde«. Glasnica vlade Georgina Dufoix je včeraj izrecno zatrdila, da se ne ve, kdo je ukazal ladjo potopiti, sicer pa se širi glas, da je šlo za desničar-

sko zaroto proti socialistični vladi. »Le Parisien Libere« je celo nakazal možnost zamenjave Fabiusa s finančnim ministrom Beregovoyem, nekateri pa govorijo tudi o vpletenosti samega predsedstva republike.

Medtem ko so bivšemu ministru Hernuju zagrozili z bombnim atentatom in je policija v Parizu pripravila štiri ekološke, ki so demonstrirali proti jedrskim poskusom pred Elizejsko palačo, je Nova Zelandija pri OZN obtožila Francijo »mednarodnega terorizma« (a izrazila željo po ohranitvi dobrih odnosov), Avstralija pa je pozvala ZDA, naj pritisnejo na Francijo, češ da mora prenehati z jedrskimi poskusi na Južnem Pacifiku. (dg)

● Zavrnitev

dodatnih avdicij

NADALJEVANJE S 1. STRANI

gacije slovenske manjšine, torej predstavništva tistih, ki so neposredno zainteresirani za zaščitni zakon. Sedaj je treba torej to fazo zaključiti in vprašati vlade, ali res namerava predložiti svoj zakonski osnutek, ki ga je predsednik vlade obljubil že januarja letos. Komisija je, po mnenju senatorke Gerbčeve, opravila zelo pomembno delo, vendar mora sedaj preiti k zaključkom.

Na osnovi te razprave je komisija sklenila, da ne bo opravila več dodatnih avdicij, predsednik komisije Bonifacio pa je zagotovil, da bo navezal stik z vlado, da ugotovi, kako je z vladnim zakonskim osnutkom.

● CK ZKJ

NADALJEVANJE S 1. STRANI

v tujini. V prehodni sistem moramo nujno vgraditi takšna merila, ki bodo zagotavljala, da bo uvoz opreme prispeval k hitrejši in kakovostnejši preobrazbi gospodarstva. Tuja posojila je potrebno izkoriščati tako, da zagotavljajo povečan devizni priliv in redno izpolnjevanje obveznosti na podlagi teh posojil, je dejal Matič.

Milan Potrč je v razpravi podprl predlagana stališča in poudaril, da morajo delavci upravljati z ekonomskimi odnosi s tujino, od njihovega načrtovanja do realizacije. Dodal je, da bi morala ta seja in sprejeta stališča pomagati k hitrejšemu priходу do skupne rešitve, ker so bile dosedanje razprave o teh vprašanjih pogosto povod za medsebojno etiketiranje in delitev med republikami in pokrajinama.

Ko govorimo o opiranju na lastne sile, pogosto pozabljamo, da to pomeni najprej potisniti roke v svoje, potem pa v tuji žep, je dejal Stane Dolanc. Vprašal je, kaj smo storili, da bi se velikanske mase deviz iz zasebnih rok prelile v družbeno blagajno. Po nekaterih podatkih pa zasebniki zdaj razpolagajo z eno do tri milijarde dolarjev. Po tej turistični sezoni so se denimo devizni računi občanov povečali za nekaj sto milijonov dolarjev. Prav tako ni tajna, da nekateri imajo devize v tujini in da si posamezniki z njihovo trgovino pridobivajo velikanska bogastva. Dolanc je poudaril, da seveda ne prihaja pod vprašaj devizno varčevanje občanov, ki ga je treba jamčiti in spodbujati, vendar pa je nujno potrebno preučiti kako bi stimulirali odkup deviz. (dd)

Dela, varčuje, molči pralni stroj Gorenje

»E« - varčevalni program za manj umazano perilo

»1/2« - polovični program za pranje manjših količin perila

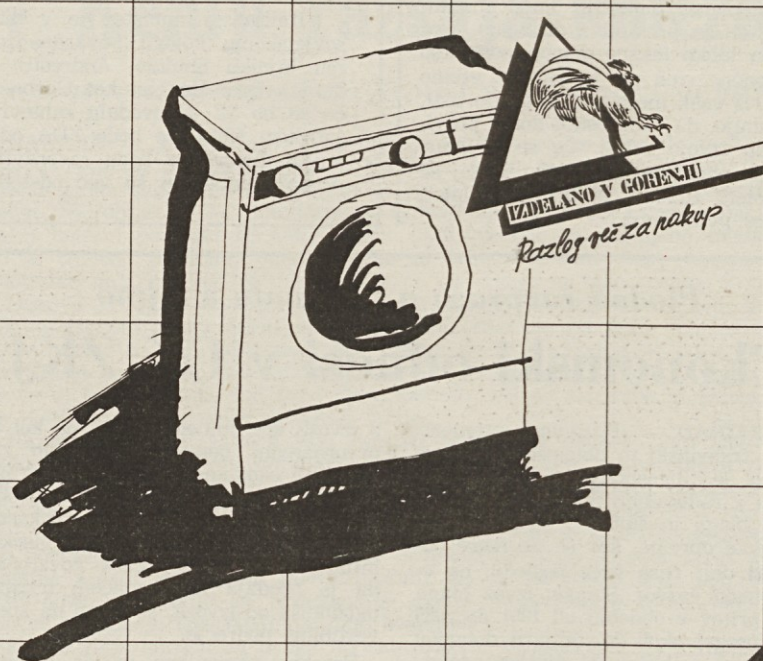
»IWS« - program za pranje volnenih tkanin

mirno in tiho delovanje (65dB)

podaljšan garancijski rok - odslej 18 mesecev

servisno popravilo najkasneje v treh dneh

priklop stroja in osnovna navodila za uporabo po želji kupca

Včeraj v Trstu

Srečanje predstavnikov dežele Veneto in skupščine SR Slovenije

TRST — 3. in 4. oktobra bo na sedežu Republiške skupščine SR Slovenije v Ljubljani okrogla miza na temo »Vloga predstavniških in izvršilnih organov na raznih področjih družbenega življenja«, ki se je bodo udeležili predstavniki SR Slovenije in dežele Veneta.

S tem v zvezi so se včeraj srečali na jugoslovanskem generalnem konzulatu v Trstu predstavniki deželnega sveta Veneto, ki jih je vodil generalni sekretar Mario Trevisan s predstavnikj skupščine SR Slovenije, ki jih je vodil generalni sekretar Vojmir Komar. Obe delegaciji sta se dogovorili o vsebini te okrogle mize, katere teme bodo: vloga predstavniških in izvršilnih organov na področju prostorskega načrtovanja, sodelovanje industrijskih obratov, predvsem v drobnem gospodarstvu, vprašanje kmetijstva, turizma, zdravstva itd.

Dogovorjeno je bilo, da bosta okroglo mizo odprla predsednik skupščine SR Slovenije Vinko Hafner in novi predsednik deželnega sveta Veneto Francesco Guidolin. To bo tudi priložnost za nadaljevanje razgovorov glede bodočega sodelovanja med obema deželama.

Izreden uspeh sejma sodobne hiše

VIDEM — Izreden uspeh so zabeležili že v prvih dneh, še zlasti v nedeljo, na sejmu sodobne hiše, ki ga v Vidmu prirejajo letos že dvaintridesetič. Odprli so ga v soboto ob prisotnosti predsednika deželne vlade Biasuttija, ki je v svojem govoru oral pomoč, ki jo dežela daje obrtnikom ter malim industrijcem.

Ti so namreč na sejmu množično zastopani. Nekaj sto razstavljalcev prikazuje vse kar si človek želi, da bi dostojno opremil svoj dom. Več kot polovica razstavnega prostora je napolnjena s pohištvo. Opaža se, da so oblikovalci pohištva izbrali novo pot. Le malo vidimo pohištva s preprostimi oblikami. Vračamo se na staro, pa čeprav je to precej dražje od pohištva s sodobnimi oblikami. Največji krik mode na tem polju je vgrajena kuhinja, kjer se dosedanj lesene ali železne omare umikajo vgrajenim kuhinjam. To je podobno nekdanjim kuhinjam. Za vse to pa je seveda potreben večji prostor od tistega, ki ga imamo v sodobnih stanovanjih. Oblikovalci in arhitekti želijo, da bi kuhinja spet postala kraj celodnevne bivanja v stanovanju. Seveda bo tako vgrajeno kuhinjsko pohištvo prav prišlo tistim, ki gradijo hiše, vile, na samem, ki razpolagajo torej z večjim prostorom, ne pa tistim, ki žive v sodobnih stanovanjskih objektih.

Seveda pa je na videmskem sejmu videti še veliko, veliko zanimivega. Na tem specializiranem sejmu, ki čisto razumljivo privablja veliko obiskovalcev, sodelujejo pri upravljanju tudi bančne ustanove ter obrtniki. Odtod tudi uspeh sejma, ki je lani privabil nad 130.000 obiskovalcev. Letos so že imeli nekaj posvetov obrtnikom. Priredili so tudi modni defile na katerem so sodelovali šivilje in krojači iz naše dežele, iz Hrvaške in z Dunaja. Sejem bo odprt do vključno nedelje, 29. septembra.

MARKO WALTRITSCH

Skrb sežanske občine za izkoriščanje travniškega sveta v času poletne suše

SEŽANA — Čeprav je poletni vročinski val mimo, si v sežanski občini prizadevajo, da bi čimveč travniškega sveta na Krasu spremenili v urejene pašnike. Tako so pospeševalci TOK Vinkas iz Sežane v sodelovanju z Biotehniško fakulteto iz Ljubljane pritegnili k sodelovanju predavatelja Graemeja Rennieja, strokovnjaka za vprašanja obnove hribovitega sveta in sistema nadzorovane paše iz Nove Zelandije. V sežanski enotki je to soboto priznani strokovnjak predstavil s pomočjo barvnih diapozitivov prednosti nadzorovane paše in tehnologijo paše v času poletne suše. Zanimivo in strokovno predavanje je v slovensko prevajal dr. Vidrih z Biotehniške fakultete iz Ljubljane. Po predavanju so si slušatelji ogledali pašnik v Štorjah in se z novozelandskim strokovnjakom razgovarjali o problemih urejanja pašnih površin na Krasu.

Sežanska občina ima 16 tisoč ha travniških površin in 24 tisoč ha pašnikov. Plitva, kamnita in siromašna kraška tla pesti v poletnem obdobju pomanjkanje padavin in talne vlage. Največjo odsotnost padavin beležijo Kraševci v aprilu, juliju in avgustu, kar zavira rast vegetacije in izsuši travno rušo.

S podobnimi problemi se srečujejo tudi v hribovitem in gorskem svetu Nove Zelandije, kjer uspešno s pomočjo nadzorovane paše na čredinah preprečujejo erozijo. Nadzorovano pašo uporabljajo za vse vrste živine (ovce, koze, govedo...) in s pridom izkoriščajo sistem večjičnih ograj. Enkrat letno pa živina popase do čiste travno rušo in s tem preprečuje rast in razmnoževanje parazitov in plevelov. Čas, ko živina popase vso travo, ne sme seči v obdobje pred nastopom suše. S tem dosegajo nizke proizvodne stroške mesa, mle-

ka in volne. Novozelandski skušajo storiti vse, da bi na pašnikih čimveč pridelali, zato puščajo rasti travo dovolj visoko, da ujame dovolj svetlobe in je zato pridelek večji. Živine ne pasejo na isti čredinki predolgo, ker bi popasla vso najboljšo travo in bi le ta izginila s travne ruše. Znao tudi pravilno ocenjevati zalogo krme na pašniku. Ko pričakujejo sušno obdobje, pasejo racionalno. To pomeni, da večajo število čredink, ki ima to

prednost, da žival v času suše izkoristi le vzdrževalno krmo. Čeprav so tla siromašna, uporabljajo le zelo majhno količino gnojil, ki znaša največ 10 kg dušika na hektar. Z dušikom gnojijo le takrat, ko hočejo travni ruši pomagati k hitrejši rasti. Navadno gnojijo v začetku pomladi, ko skušajo pospešiti rast trav, in konec jeseni, ko hočejo podaljšati vegetacijsko obdobje.

Imajo zelo različno obtežitev pašnikov in travne ruše. Kakovost travne ruše vpliva na obtežbo pašnikov. Tako se v slabših predelih pase ena ovca na 12 hektarjih, kar 25 ovac se pase na enem hektarju kvalitetnejše trave. Novozelandska proizvodnja je usmerjena predvsem v pridelavo mesa in volne, krave pa dajo letno 170 do 200 kg masla. Poleg tega predstavlja v Novi Zelandiji velik problem napajanje živine na paši in nevarnost slonov. Po hudi suši obnovljajo travno rušo le s kakovostnimi kotiranimi semeni.

Na številna vprašanja, kako gospodariti na sušnem kraškem območju, je odgovarjal novozelandski strokovnjak Rennie, ki je leta 1968 diplomiral na Agronomski fakulteti v Lincolnu. Zaposlil se je kot upravnik živinorejske poljedelske kmetije, 1972 pa je pričel kmetovati na svoji kmetiji. Po specializaciji s področja pašništva je bil poslan kot ekspert v tujino. Po vrnitvi je postal predavatelj na agronomski fakulteti v pokrajini Canterbury, ki leži na Južnem otoku Nove Zelandije. V tej pokrajini je 20 procentov vse novozelandske živine in 80 odstotkov njivskega sveta. Upamo, da bodo izkušnje strokovnjaka iz Nove Zelandije s pridom uporabili tudi v pašnih skupnostih sušnega kraškega sveta.

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

Novo deželno vodstvo sindikata CISL

GORICA — V deželnem odboru sindikata CISL so porazdelili vse odgovornosti. Poleg tajnika Vittoria Giustiniana so v tajništvo še Gianfranco Patuanelli, Carlo Bravo in Lucio Gregoretti. V izvršnem deželnem odboru CISL so še zastopniki vseh štirih pokrajin. Izvolili so tudi odgovorne za nekatere sindikalne ustanove. Dosedanji goriški tajnik Giovanni Padovan je bil izvoljen za predsednika patronažne službe INAS, Gianfranco Patuanelli za predsednika IAL, t.j. zavoda za poklicno izobraževanje, Lucio Gregoretti za predsednika turistične službe ETSI, Ezio Fenos pa za predsednika združenih ustanov.

Kar se tiče krize deželne vlade si v sindikatu CISL želijo hitro rešitev, kajti od delovanja deželne vlade je odvisna rešitev številnih gospodarskih vprašanj, ki zanimajo predvsem delavce.

Kadilcem v Sloveniji se obetajo hudi časi

Kadilcem v Sloveniji se obetajo hudi časi: osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu pri delu, kot se temu reče v uradnem jeziku, namreč predlaga tudi zakonsko prepoved kajenja med vsakih opravljanjem del in nalog, na sestankih, zborovanjih in prireditvah v zaprtih prostorih in v javnih prevoznih sredstvih. Pobudo za predlog je dala zakonodajno-pravna komisija slovenske republiške skupščine. Predlagane sankcije: 10 tisoč dinarjev takoj na kraju prekrška delovni organizaciji ali drugi pravni osebi, ki dopusti kajenje v navedenih situacijah, 5000 dinarjev kazni za delavca, ki prekršek stori. Predlog je v javnosti naletel na zelo različne odmeve.

Kar najbolj preseneča, je pavšalen in v tem smislu tudi »originalen« pristop: prepovedali naj bi kajenje »med vsakim opravljanjem del in nalog«, kar postavlja resnost predlagateljev v dokaj čudno luč. Kaznovati bi bilo mogoče torej tudi komunalnega delavca ali miličnika, ki svoje delo opravlja na prostem in s prizgano cigareto ne škoduje nikomur (razen seveda sebi), pa vse do nočnega čuvaja, ki se kajenju predaja sam v svoji vratarnici, ali pa direktorja, ki svojim poslovnim gostom ne uspe prepričati kajenja v svoji pisarni. Ni znano, da bi se še kje v svetu lotevali boja proti kajenju kar pri delavcih, ne glede na to, ali njihove prizgane cigarete objektivno ogrožajo zdravje nekadilcev ali ne. Dokaj nesporna pa so določila, ki se nanašajo na prepoved kajenja v zaprtih prostorih, seveda pa bi morala pri tem prepoved veljati za vse oblike zadrževanja ljudi v skupnih, javnih prostorih, in ne samo za sestanke, zborovanja in prireditve (kaj pa čakalnice itd.). Uveljavljanje tega določila v predlagani obliki utegne imeti

prav zanimive posledice za delegatski sistem in samoupravljanje v kolektivih, kjer brez množice sestankov ne gre... Nesporna je tudi prepoved kajenja v javnih prevoznih sredstvih.

»Usmerjena« grožnja kadilcem, ki so zaposleni, ima tudi svoje komične plati, saj bodo v primerjavi z nezaposlenimi v precej neenakopravnem položaju. Kajenje na delovnih mestih povsod v svetu urejajo predpisi z ozirom na nevarnosti, ki jih to početje utegne imeti v posameznih okoljih. Sicer pa bitke proti kajenju v številnih državah vodijo na najširših frontah, s propagandnimi kampanjami, ki ne delajo razlik med posameznimi kategorijami prebivalstva. Žal se nj mogoče ubraniti občutku, da so slovenski predlagatelji skušali predvsem »odkriti Ameriko«, manj pa proučiti tuje izkušnje. Nekaj primerov:

V ZDA že dlje časa vodijo propagandne kampanje proti kajenju, ne brez uspeha; prav tako v ZDA, ZRN in še nekaterih drugih državah že dlje časa veljajo predpisi o obveznih opozorilih na vsaki škatlici cigarete (»Minister za zdravstvo opozarja: kajenje škoduje vašemu zdravju«), razen tega mora imeti vsaka vrsta cigarete javno deklarirano količino nikotina in »trdnih snovi« (katrana), v NDR je kajenje prepovedano v vseh javnih prostorih, tudi v gostinskih lokalih (v nekaterih pa so ga omejili le na določene ure), nadvse ostro kampanjo so začeli v SZ in nekaterih drugih vzhodnoevropskih deželah (ena od posledic: pravijo, da so straniša v SZ ponekod postala povsem neuporabna...). Izkušnja je veliko, uspehov tudi, toda vse to tistih, ki želijo odkriti Ameriko, očitno ne moti. Ne samo, če gre za zakon o prepovedi kajenja...

VITKO KOGOJ

LINEA

»LINEA«... BURBERRYS!

Angleški stil. Priznani krojaški mojstri so sešili elegantno krojene dežne plašče, površnike, plašče, obleke, komplete.

Stil BURBERRYS pri LINEA, Ul. Carducci 4 v Trstu.

Emporio

FIORENTINO

TRST - Ul. S. Maurizio 16 (Trg Ospedale) - Tel: 794669

Nove pošiljke za jesen-zimo

OBLEKE — KOSTIMI, KRILA, DEŽNI PLAŠČI

IZREDNE CENE!

MIŠKO KRANJEC

Povest o dobrih ljudeh

109.

Toda pravega pogovora ni več v sobi. To vse zato, ker se Peter ves dan ne naveliča brenkati in učiti; videti je, kot da hoče poslej živeti od tega, s toliko vnmemo se je lotil godbe. In zdi se, da je ta dež prišel kakor nalašč zanj, da lahko še ostane pri Koštrčevima. Vsako jutro, ko vstanejo, stopi k oknu in pogleda na svet pred hišo z večno istim vprašanjem:

»Ali še dežuje?«

Potem sede mirno na klop in vzame v roke kitaro in se ne meni dalje ne za dež ne za nebo, ki se noče zjasniti, dokler na kraju ne reče Katici:

»Zdaj mi pa zapoj.«

Katica je vedno pripravljena, da zapoje in takoj vpraša:

»Katero pesem naj vam zapojem, Peter?«

»Zapoj tisto: Sva sejala, ljuba draga, bajžulek. — Ko sem bil mlad,« je rekel zamišljeno, »sem slišal to pesem. Pela jo je lepa ženska dvajsetih let, ime ji je bilo Fema. Vsak dan je prignala krave na pašo za neki gozd; že ko je gnala, je pela in potem ni prenehala, dokler ni gnala zvečer domov. Bil sem otrok, dvanaest let mi je bilo. Ležal sem za grmom, da me ni mogla videti, jaz pa sem jo vedno opazoval in umiral za tistim grmom. Bila je lepa ženska, ali se vsaj zdela lepa meni, ki sem bil otrok. Grizel sem travo in se pripravljaj, dokler nisem stopil k njej ter

ji rekel: Ker tako lepo poješ in ker si tako lepa, te ljubim. Bodi moja žena. — Gledala me je nekaj časa, nato pa se bučno zasmejala.

Prijela me je za roko in me vzdignila v naročje kakor otroka, me dvakrat poljubila ter rekla: Pridi, ko boš velik. — Rasel sem počasi in srce mi je hotelo počiti od žalosti; še vedno sem jo zalezoval, ali pa sem kratko in malo posedal pri njej. Pasla sva in ona nama je pela. — Tedaj so začeli prihajati k njej na pašo fantje, kajpa predvsem v nedeljo popoldne. Smejala se je z njimi in lovili so jo.

Zaradi tega sem ji rekel: — Če se boš igrala s fanti, te jaz ne bom maral za ženo. — Spet me je objela in me poljubila in se smejala do solz. — Potem pa je neko nedeljsko popoldne prišel en sam; Fema me je prosila, naj pasem krave. Res sem pasel, ona pa je sedla s fantom v senco in kaj sta se tam menila, nisem ne slišal ne zvedel. Nato mi je rekla: Pasi, Peter, saj se bom kmalu vrnila; grem k Lackovim tam prek. Pokazala je najbližje hiše. Odšla sta v gozd; vrnila se je vsa rdeča in ni nič pela. Nisem je spraševal, predal sem ji krave, ne da bi si jo bil upal pogledati. Potem sem jokal doma pozno v noč. — Zdaj bi rad slišal tisto pesem.«

Katica je mirno poslušala to zgodbo, a tudi stara Koštrčeva sta prisluhnila, ker je segala daleč nazaj, v tiste čudovite čase, ko človek ne loči črnega od belega, ko je vse samo lepo.

Potem je Katica zapela pesem o bajžulku.

Takih zgodb se Katica ne bi nikdar naveličala, zaradi česar mu je nekoč rekla naravnost:

»Če poveste še kaj lepega, potem bom zapela še kakšno pesem.«

»Kakšno zgodbo, Katica, naj povem?«

»Tako, kot ste jo zadnjič povedali.«

Smehljaj se je, dokler ni odvrnil: »Pozabil sem jih, Katica. Tudi niso vse tako lepe. Samo ta je bila lepa in se je včasih spomnim, čeprav se mi zdi, da me še dandanes zaboli, ko se spominjam tistih lepih časov.« Povedal pa je zdaj ni nič takega, kakor bi se bal, da bi vrtal v svojo preteklost.

Potem neko jutro ni več deževalo. Iz Mure in iz jarkov se je vzdignila bela megla v krpah, ne taka kakor je po navadi pozimi, temveč megla, kakor bi kdo kje kuril. Rahla vzhodna sapa je odnašala to meglo proti štajerskim hribom, kjer se je nekaj časa kotalila po klancih, dokler se ni razgubila. Nad to meglo je bilo slutiti jasno nebo in sonce. Svet je bil opran, čist in lep, in ptice so to jutro pele za Koštrčevo hišo navsezgodaj.

Peter je pogledal skoz okno; zdaj ni takoj sedel na klop kakor vedno, ko je še deževalo, temveč je za trenutek postal pred tem oknom, vtaknil roke v žepe in rekel čez čas skoraj nekoliko žalostno:

»Zdaj pa ni več dežja. Lepo vreme se nam obe-

ta.« Vsega, kar je hotel, ni povedal do kraja. Vedeli pa so vsi, da je hotel reči: Zdaj je prišel čas, da pojdem od tod. In Koštrčeva sta se ozrla po njem, a tudi Katica se je zganila.

Če odide zdaj še Peter, kdo jim bo krajšal ure? Spet bo samota legla na ta dom. Zdaj so želeli, da bi še ostal in to željo je naposled izrazila Ana za vse skupaj takole:

»Kaj bi hodil po svetu, če res nameravaš. Kakor si živel doslej pri nas, lahko živiš tudi dalje.« Čeprav so bili prej nestrpni, ker se ni mogel odločiti za svet, jih je zdaj le ganilo, kam ga bo povedla usoda.

Začeli so se veliki manevri pred predajo štafetnih palic Tudi pokrajinski tajnik PRI Pacor vneto snubi melonarje

V Trstu so se v teh dneh začeli veliki manevri pred napovedano predajo štafete na občini in na pokrajini, ki bi morala ustoličiti tudi vstop socialistov v oba odbora, seveda če ne bo prišlo medtem do novih zapletov pri reševanju krize Biasuttijevega odbora. Že sedaj imamo prve signale, da bo tudi ob tej priložnosti, kot se je zgodilo pred izvolitvijo druge Richettijeve uprave, predmet barantanja med strankami položaj naše narodnostne skupnosti, ki je lani tako

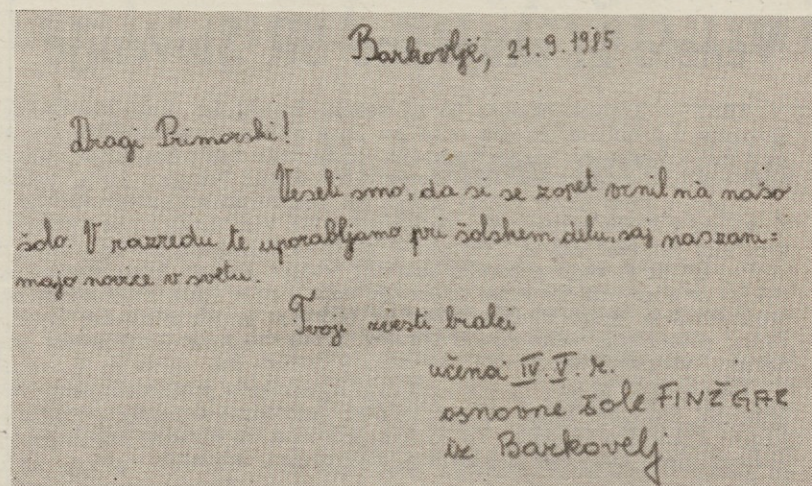
»zgodno« odprl pot sodelovanju demokristjanov in listarjev.

Ofenzivo je tokrat morda nepričakovano odprl pokrajinski tajnik PRI Sergio Pacor, ki je izkoristil miljski položaj, da podčrta razlike pri oceni manjšinske problematike, ki ločuje republikance in komuniste v Miljah in povsod drugod. Do tukaj nič novega in posebnega, le da je Pacor dodal, da te »nepremostljive« razlike ločujejo tudi PRI od socialistov, »saj je vsem znano, da republikanci od-

ločno nasprotujemo tako zaščitnim predlogom KPI kot PSI.« Brez dlak na jeziku je Pacor že sedaj dal jasno vedeti, da bo manjšinsko vprašanje ena glavnih tem bližnjega političnega preverjanja na Tržaškem in da bodo morali socialisti, če bodo hoteli v obe uprave, prestati vstopni izpit kako si zamišljajo zaščito Slovencev. Republikanci se bomo tako v Trstu kot v Rimu, pravi še Pacor, še dalje borili za jasno definicijo etničnih vprašanj na podlagi enega samega zakonskega besedila, ki bi obsegal samo to kar Slovenci dejansko že imajo, brez privilegijev in štrumentalnih pritiskov.

Pacor je torej ponovil dejansko to, kar je že več kot eno leto zapisano v političnem sporazumu, na katerem slonita Richettijeva in Marchiova uprava. V teh pogojih pa njegova izjava potrjuje pripravljenost PRI za nadaljnje sodelovanje z Listo in s KD in pomeni hkrati opozorilo socialistom, da če hočejo vstopiti v koalicijo morajo revidirati svoja dosedanja stališča do Slovencev, sicer je boljše, da ostanejo še dalje v opoziciji. Vsi ostali problemi, gospodarske in družbene narave, s katerimi se sooča naše mesto, so za Pacorja očitno nepomembni. Najvažnejše je utišati melonarje z omejevalnimi stališči do manjšine, vse ostalo pa je postranskega značaja. (st)

Prijeten pozdrav učencev barkovljanske osnovne šole

V naše uredništvo prihaja vsak dan pravo morje tiskovnih sporočil, pisem, komunikacij, telefonskih pozivov in drugih informacij. Velika večina teh vesti govori o nerešenih vprašanjih, krizah, težavah na posameznih področjih, zapletih, aferah, sporih, nesrečah, in še bi lahko naštevali Vesti z »negativnim« predznakom skratka pri našem delu močno prednjačijo, so pa zato prijetne in lepe vesti toliko bolj čislane.

Med vesti, ki so nas včeraj prijetno presenetile, spada pismo, ki so nam ga poslali učenci 4. in 5. razreda barkovljanske osnovne šole Fran Saleški Finžgar. Barkovljanski osnovnošolci so res zvesti bralci našega dnevnika, kot sami pišejo. Ob lanskih zimskih olimpijskih igrah so vneto

sodelovali na naši nagradni igri TOTOVUČKO in tudi ob letošnji 40-letnici Primorskega dnevnika so mu čestitali ob visokem jubileju. Ob začetku letošnjega šolskega leta so nam spet poslali svoj pozdrav, mi pa ga rade volje tudi objavljamo.

● Pokrajinski urad za industrijo, trgovino in obrt — služba za patente obvešča, da je evropski urad za patente pred kakim mesecem spreminil takse (v lirah), ki jih je treba vplačati ob vložitvi prošnje za evropski patent, pa tudi takse na prošnje za priznanje mednarodnega patenta (PC T). Za podrobnejše informacije naj se zainteresirani obrnejo na omenjeni urad pri Trgovinski zbornici (II. nadstropje, soba 213, od 8.30 do 11.40).

Glasilo goriške nadškofije ali KD?

Politični položaj v devinsko-nabrežinski občini je bil v središču pozornosti torkovega aktivna slovenskih socialistov, ki so opozorili, da bi morebitne zgrešene poteze PSI v tej imele negativne posledice za nadaljnjo uveljavitev politike sožitja in enakopravnosti slovenske manjšine, ki je v vseh teh letih označevala strankino linijo in njene zadržanje na krajevni in na vsedržavni ravni. V zvezi s situacijo v Devinu - Nabrežini so slovenski socialisti zahtevali srečanje s pokrajinskim tajnikom Seghenejem, do katerega bo baje prišlo konec tedna.

V nabrežinsko politično debato pa se je medtem v teh dneh spet vključilo glasilo goriške nadškofije »Voce isontina«, ki se tudi tokrat predstavlja kot zagovornik »pravice« italijanskega prebivalstva v tej občini. Članek, ki ga je podpisal P. P. (Piero Parentin?), je popolnoma v soglasju s stališči krajevnih demokristjanov in poudarja, da je po tolikih letih čakanja napočil čas za izvolitev župana italijanske narodnosti, kot kompromis pa bi lahko (za sedaj) izbrali štafeto Brezigar - Caldi, »čeprav je SSK proti tej rešitvi«. Do kdaj bodo demokristjani in socialisti, se sprašuje »Voce isontina«, prenašali to izsiljevanje s strani SSK. Če ni mogoč sporazum (o italijanskem županu seveda) pa naj pride kar komisar, zaključuje »Voce isontina«, tudi tokrat v popolnem sozvočju s KD.

Urnik trgovin ob povratku na sončno uro

Združenje trgovcev v tržaški pokrajini je že objavilo urnik trgovin, ki bo v veljavi od 30. septembra dalje, ko bomo spet prešli na sončno uro.

Trgovine jestvin, delicatose, drogerije in cvetličarne: od 8. do 13. in od 16.30 do 19. ure.

Mlekarne in pekarnice: od 7.40 do 13. in od 17. do 19. ure.

Trgovine s sadjem in zelenjavo: od 7.40 do 14. ure ob delavnikih in od 7.40 do 13. ter od 16.30 do 19. ure v predprazničnih dneh.

Mesnice: od 7.40 do 13. ure ob delavnikih in od 7.40 do 13. ter od 16.30 do 19. ure v predprazničnih dneh.

Ribarnice: od 8. do 14. ure.

Vse druge trgovine bodo imele urnik kot doslej.

Pri KZE 19 novih delovnih mest

Tržaška krajevna zdravstvena enota razpisuje natečaj za 19 mest zdravstvenega delavca v medicinskem funkcionalnem centru. Prošnje lahko vložite do 21. oktobra.

V Trstu skoraj deset tisoč praznih stanovanj

Iskati najemniško stanovanje je kot igra na srečo

Tako imenovani »pacchetto casa«, celota zakonskih predpisov in jamstev, s katerimi naj bi v Italiji dokončno napravili red na področju stanovanjske politike, je še vedno le lepa zamisel. Odgovorni se spomnijo nanjo, kadar v italijanskih mestih hudo zaškripa in se reka družin množično znajde pred stanovanjskim izgonom. Na tak način je bil že dvakrat podaljšan rok dotrajanemu zakonu o »pravičnih stanarjih«, nekateri župani so ob hudih polemikah lastnoročno podelili nezasedena stanovanja družinam, ki so se znašle na cesti, mnoge od njih so demonstrativno postavile šotore pred občinskimi palačami in še in še bi lahko naštevati.

Trst ni izjema med drugimi italijanskimi mesti, nasprotno, zdi se, da je to demografsko umirajoče mesto v večji stanovanjski krizi od ostalih mest enakega obsega. Izpraznjena stanovanja, katerih število se po ocenah tačas približuje desetisočici, ne najdejo novih stanovalcev. Lastniki jih raje prodajo, kot oddajo v najem, ker pa je stanovanjsko tržišče že nekaj časa močno zasičeno s ponudbo, ostajajo prazna. Mlade in nepremožne družine pa medtem obupno iščejo izhod

iz stanovanjske zagate, saj jih večina sodi prav v tisti družbeni sloj, ki zasluzi preveč, da bi prišel v lestvice socialno potrebnih, in premalo, da bi si lahko privoščil lastno stanovanje.

Kdor je kdajkoli poskusil kalvarijo iskanja najemniškega stanovanja, se ne bo čudil primeru, ki ga želimo opisati. Med oglasi, v katerih zasebniki ali nepremičninske agencije ponujajo stanovanja ali hiše v najem, je težko zaslediti takega, ki bi ga ponujali stalno bivajočim povpraševalcem. Če pa se kaj takega vendarle primeri, potem z druge strani telefonske žice neizprosno zaslišiš tak znesek za najemnino, ob katerem ti malodane zastane dih: pol milijona lir zahtevajo za najmanj udobna in popravil potrebna stanovanja, če pa so količaja urejena, se njihova najemnina povzpne do milijona in čez. Po vsej verjetnosti pred vrati takih stanovanj ni pretirane vrste povpraševalcev.

Povsem drugače pa je, če se med oglasi kot po naključju znajde stanovanjska ponudba po resnični »pravični stanarini«. Tako se je zgodilo preteklo nedeljo, ko so Javne ustanove za pomoč in dobrotelstvo ponudile v najem 140 kvadratnih metrov veliko,

staro, a ogrevano stanovanje za »samihi« 175 tisoč lir mesečne najemnine. Ob določeni uri se je v veži stare in dokaj dotrajane, oziroma slabo vzdrževane stavbe, zbralo več kot 80 interesentov. Povečini ljudi v zgodnjih srednjih letih, nekaj mladih zakonskih parov in številni taki, ki so imeli v rokah sporočila o izvršilnosti sodnega izgona. »Do konca meseca morava iz stanovanja, to je najino zadnje upanje, sicer bova z otrokoma prisiljena vedriti pod kakim mostom,« sta uradnici razlagala mlajša zakonca.

»Jaz gotovo nimam upanja, saj sva sama z ženo in oba navadna uradnika,« je skoraj ironično dejal možakar, uradnica pa ga je potolažila, da upanje vselej ostaja. Med množico ljudi na stopnišču stavbe v Starem mestu, jih verjetno večina ni prišla z velikimi upi. »Da bi bilo stanovanj vsaj deset,« je komentiral nekdo, ki je podobnih izkušenj že dolgo vajen. Ljudje so si ogledali precej zanemarjeno stanovanje, vzeli svoje obrazce za prošnjo in se brez iluzij odpravili po stopnicah navzdol. Zbrali se bodo spet ob podobni priložnosti, morda v še večjem

številu, saj ni daleč 1. februar 1986, ko bo zapadla množica podaljšanih pogodb o stanovanjskih najemninah. Verjetno jim gre na smeh, ko v časopisju prebirajo polemike o tem, do kod seže italijanska »socialna država«.

(vb)

Tečaj esperanta

Tržaško esperantsko združenje prireja od 8. oktobra dalje tečaj esperanta za začetnike. Tečaj bo potekal dvakrat tedensko (ob torkih in petkih) v popoldanskih in večernih urah.

Tečajnike vpisuje tajništvo združenja v Ulici Trento 1 od 18.30 do 22. ure.

● Danes se v kinodvorani Ariston pričena revija sovjetskega glasbenega filma. Prvi bo na vrsti »Ivan Grozni«. Vsak dan bosta dve predvajanja, in sicer ob 18. in 20. uri. Člani imajo brezplačen vstop, izkaznice pa si lahko priskrbite na blagajni kinodvorane same ali pa na Združenju Italija - ZSSR v Ul. Torrebianca, 13, od 17. do 20. ure (tel. 60158).

Toplo in sončno vreme omogočilo zgodnejši začetek trgatve kot običajno

Vino bo letos izvrstno, zaradi suše in toče pa ga bo manj

S koncem septembra se začne tudi čas trgatve, ki se je letos začela nekoliko prej kot običajno. Na zgoden začetek je nedvomno vplivalo izredno toplo in sončno vreme, ki je poskrbelo, da je grozdje hitro dozorelo.

O tem kakšna bo letošnja letina, so si mnenja nekoliko deljena. Nedvomno so si vsi enotni v tem, da bo vino kvalitetno in boljše kot lansko ter da bo po kvaliteti verjetno marsikje celo prekosilo rekordno leto 1983. Drugačni pa so podatki o količini. Nekateri pravijo, da bo tudi količinsko letina precej ugo-

dna, medtem ko drugi trdijo, da bo letina manjša zaradi suše v avgustu in začetku septembra, ko bi trtam nekaj dežja zelo koristilo. Nekatere predele je prizadela tudi toča, ki je ponekod (predvsem na Kontovelu in Križu) uničila tudi čez 50 odstotkov pridelka. Še posebej je toča prizadela refošk, suša pa je vplivala tudi na harmoničnost zorenja.

Na splošno pa je letošnje grozdje precej zdravo, z visoko sladkorno stopnjo in ustrezno kislino, kar naj bi dalo tudi dobro vino. Skoraj povsod so že začeli s trganjem bele-

ga grozdja, saj bi nadaljnje čakanje povzročilo previsoko stopnjo sladkorja. Kot običajno so najprej začeli s trganjem v dolinski občini, kjer je največ belega grozdja, trgajo pa tudi že v kontovelskem bregu in Nabrežini, medtem ko bodo po Krasu začeli s trgatvijo na prvo in drugo nedeljo v oktobru. Vreme je trgačem naklonjeno, tako da tam, kjer imajo za trgatve dovolj ljudi, delo dokaj hitro poteka.

V letošnji vinski sezoni se našim vinogradnikom obeta še ena novost. Ministrstvo za kmetijstvo je namreč sprejelo odlok o uvedbi vina s kontroliranim poreklom (DOC Kras) tudi na našem področju. Odlok bi moral biti objavljen v Uradnem vestniku 1. novembra in če se bo to res zgodilo, bomo lahko že letos pili tudi vina DOC s kraškega področja. Celoten postopek v zvezi z vini s kontroliranim poreklom bo vodila Trgovinska zbornica, ki bo sestavila posebne sezname vinogradnikov, katerih trte pridejo v poštev za vina DOC.

Da bi zvedeli, kako poteka trgatve na terenu in kakšna bo letina, smo se pogovorili z nekaterimi našimi vinogradniki, ki so s trganjem že začeli ali pa se na trgatve pospešeno pripravljajo.

EDLJA KANTETA iz Praprota smo zmotili pri trgtvi. Povedal nam je, da je včeraj začel s trganjem sau-

vignona, nadaljeval bo z malvazijo, za konec tedna pa računa, da bo končal s teranom. Pravi, da je letina dobra po kvaliteti, čeprav je zaradi suše količina manjša, vendar pa računa na zelo dobro vino.

V dolinski občini se PEPI SANCIN šele pripravlja na trgatve, ki jo bo začel v soboto. Ima največ malvazije, med belimi vini pa ima še rebulo in tokaj. Od črnega grozdja ima nekaj merlota in refoška. Z letino ni preveč zadovoljen, saj je zaradi suše grozdje precej uvelo, tako da bo malo mošta. Sladkorna stopnja grozdja je v redu, zato bo kvaliteta vina precej boljša, kot je bila lani. Računa, da bo letos pridelal okrog 80 hl vina, kar pa je daleč od njegove rekordne letine iz pred dveh let, ko je imel kar 140 hl vina.

Med tistimi, ki so s trganjem najbolj pohiteli je nedvomno ZORAN PAROVEL iz Mačkolj. Malvazijo in sauvignon so začeli trgati že prejšnji četrtek in računa, da bo z belim grozdom končal jutri, v soboto pa bo začel s trganjem merlota. S kvaliteto vina ni preveč zadovoljen, ker je preveč suho, kar bo količinsko dalo kakih 10 odstotkov manj vina, ki pa bo po kvaliteti zelo dobro. Po njegovem mnenju je sedaj zadnji čas za trganje belega grozdja, saj je opazil, da se je začelo rušiti razmerje med sladkorno stopnjo in

kislino v grozdju. Drugod po dolinski občini bodo v glavnem trgali konec tedna, ko bi morala biti trgatve v glavnem povsod tudi že končane.

Pri Piščancih so s trgatvijo začeli konec prejšnjega tedna, včeraj pa je začel trgati ANTON BOLE, ki ima največ refoška, nekaj malega pa tudi barbere, merlota in manjšo količino mešanega belega grozdja. Po količini bo njegova letina poprečna, zeto pa toliko bolj kvalitetna. Toča ga ni dosti prizadela, obžaluje le, da avgusta ni bilo več padavin.

Tudi v Križu je trgatve v polnem teku. Grozdje je zdravo, letina pa bo zaradi toče precej manjša kot običajno, saj je nekaterim pobrala tudi več kot 50 odstotkov pridelka. RUDI KOŠUTA pravi, da bi moralo biti vino dosti boljše kot lani, čeprav bo vina precej manj. Računa, da bo letos pridelal okrog 50 hl vina, s trgatvijo pa bodo pri njem začeli v soboto. Ima največ belega vina, med katerim je količinsko največ glera (prosecco), nekaj pa je tudi istrske malvazije. Med črnimi vini ima le malo merlota in kabernetu.

Kot vidimo, so s kvaliteto vsi zadovoljni, manj pa s količino. Vino zato letos ne bo teklo v potokih, bo pa izredno kvalitetno, kar pa je tudi najvažnejše. (rg)

Na včerajšnji tiskovni konferenci predstavili program manifestacij o Trstu, ki bodo v Parizu

Razstava bo razčlenjena in obširna, že sedaj pa se odpirajo polemike, kar je bilo očitno tudi na včerajšnji predstavitvi

Po Rimu in Parizu so včeraj na posejni tiskovni konferenci predstavili v Trstu razstavo »Trouver Trieste«, ki bo v Parizu. Razstavo, ki se bo pričela novembra meseca, sta organizirala Italijanski kulturni inštitut v Parizu in Tržaška občina. Na tiskovni konferenci v tržaškem krožku za kulturo in umetnost so spregovorili tržaški župan Richetti, odbornik za kulturo Tržaške občine Rossi, francoski konzul za Benetke in Trst ter generalni komisar razstave arhitekt Luciano Semerani.

Tiskovna konferenca je bila v bistvu razdeljena na dva dela; v prvem so organizatorji razstave obravnavali, vsaj okvirno, kaj se bo v Parizu dogajalo, drugi del konferenice pa je bil namenjen diskusiji, ki jo je nekje na sredi (ko je postajala zadeva kočljiva) župan Richetti prekinil, češ da se ljudem in njemu mudi na delo. Ker smo bili tudi mi (novinar Primorskega dnevnika) pri krajsani za vprašanje, bomo pač našli predvidene programe s sumom, da bomo Slovenci in ne samo Slovenci za marsikaj prikrajšani...

V centru Pompidou bodo 12. novembra odprli razstavo o tehniki in designu pri gradnji ladij, velik delež bo šel gradnji jadrnic.

Istega dne bodo odprli tudi razstavo, kjer bodo prikazali zunanjo podobo Trsta, njegovih spomenikov in

pa manjši razstavi o Pietru von Nobilu in ikonah grško-pravoslavne in srbsko-pravoslavne cerkve. 14. novembra bodo odprli razstavo tržaškega slikarja Dudovicha (1900-1955); 14. januarja (prihodnjega leta) bodo v francoskem centru za arhitekturo prikazali imaginarno podobo jutrišnjega Trsta, kot si ga zamišljajo arhitekti Aldo Rossi, Giorgio Grassi in Guido Canella. 15. februarja bodo na Eiffelovem stolpu predstavili družino Wulz, ki je dala Trstu dokaj značilne umetnike.

Poleg vsega tega bodo od januarja in februarja prihodnjega leta predstavili filme raznih tržaških režiserjev. Velik poudarek bo šel tudi današnjemu znanstvenemu delu in znanstvenim inštitutom, ki delujejo v našem mestu. Več bo okroglih miz na različne tematike.

Vse razstave bodo, kot je poudaril arhitekt Semerani, postavljene v svojstvene arhitektonske ambiente tako, da ne bodo dajale le gole informacije, ampak bodo skušale pustiti v gledalcih neki globlji vtis in občutek.

Pa povrnimo se k drugemu delu tiskovne konference, to je k diskusiji. Novinar agencije Alpe Adria je vprašal, kako je kaj s Slovenci, saj jih v tiskovnih sporočilih in na sami ustni predstavitvi ni bilo zaslediti. Bodisi Richetti kot Semerani sta potrdila,

Z včerajšnje tiskovne konference v Novinarskem krožku

da Slovenci v Parizu bodo, seveda vključeni v celoto razstave. Richetti je poudaril, da sta bila tudi v posebni občinski komisiji za razstavo dva slovenska predstavnika (Jože Pirjevec in Darko Bratina op. ur.). Nato je stopil pred mikrofoni Pirjevec in dejal, da bo prisotnost Slovencev v Parizu komajda opazna. Richetti pa je odgovoril, da razstava ne bo delovala bolj kot neka metafora o Trstu. Sledil je še kak poseg, potem pa, ko so v polni dvorani Krožka za kulturo in umetnost iz občin-

stva še strlele dvignjene roke, je župan odločil, da je bolje, če gremo na delo. Ob tem je bilo seveda čuti določeno zadrego in pa voljo, da se diskusija ne zaostri, čeprav so ob začetku tiskovne konference organizatorji poudarjali, da so tudi polemike dobrodošle. Očitno naj bi bile le metaforične...

Na rob tiskovne konference je treba seveda napisati, da bomo lahko razstavo sodili, ko jo bomo videli. Takrat bomo tudi videli, če je bila včerajšnja županova zadrega upravičena ali ne.

Dopisnik Dela Lojze Kante zapušča Trst

V našem uredništvu smo sinoči s krajšo družabnostjo pozdravili dolgoletnega dopisnika ljubljanskega Dela v Trstu, Lojzeta Kanteta, ki odhaja na novo delovno zadolžitev. Od njega sta se poslovila predsednik Odbora za tisk pri SKGZ Sergij Lipovec in glavni urednik Primorskega dnevnika in agencije Alpe Adria Bogumil Samsa. Lojze Kante se je zahvalil za pomoč pri delu v zadnjih petih letih, dejal pa je, da po petih letih dopisništva odhaja iz Trsta s kančkom grenkobe, saj si je želel, da bi med svojim poročanjem iz zamejstva lahko pisal tudi o sprejetju zakona za globalno zaščito Slovencev v Italiji.

Dopoldne je Lojze Kanteta sprejel tudi generalni konzul SFRJ v Trstu Drago Mirošič.

Kanteta bo kot dopisnik ljubljanskega Dela v Trstu nasledil Miro Poč.

Ugodnosti za izvoz v države EGS

Tržaška Trgovinska zbornica obvešča gospodarstvenike, ki nameravajo enkratno izvoziti svoje izdelke, namenjene razstavitvi na kakem sejmu, poklicni material ali vzorce za prodajo, v katero od držav - članic Evropske gospodarske skupnosti, da lahko uporabijo posebni spremni tovarni list EGS (carnet). Omenjeni izdelki so namreč podvrženi režimu svobodnega kroženja v EGS, glavna prednost tega novega instrumenta pa je v predstavitveni mapji.

pismo uredništvu

Še o vključevanju v vsedržavne stranke

Spoštovano uredništvo, v zvezi s polemiko, ki jo je sprožila mladinska sekcija SSK o vključevanju v vsedržavne stranke in o samostojnem nastopanju, želi tajništvo mladinskega odbora SKGZ izraziti nekaj dodatnih misli.

Zdi se nam neumestno in nerealen paralelizem s položajem koroških Slovencev, kot izhaja iz drugega pisma deželnega odbora mladinske sekcije SSK, ker daje bralcu izkrivljeno podobo o razmerah na Koroškem. Vsaka manjšina namreč živi v specifičnih okoliščinah in je subjekt zase, zato je tako poenostavljeno primerjanje demagoško in brez prave podlage. Pa tudi neglede na to je treba vedeti, da med samimi koroškimi Slovenci obstajajo različna gledanja in različne svetonazorske opredelitve, kar sicer ne preprečuje, da je slovenska manjšina na Koroškem v temeljnih prizadevanjih za lastni obstoj akcijsko enotna.

Akcijska enotnost v različnosti: v tem vidimo sorodnost našega položaja s situacijo na Koroškem. V naših razmerah so prizadevanja za enotnost vseh Slovencev naredila pomembne korake naprej in mnenja smo, da

jo je treba očitno in razvijati dalje. Utrditev enotnosti je mogoča le z večjo dozo medsebojne strpnosti in z vztrajnim iskanjem tega kar Slovence združuje, ne pa s poudarjanjem tega, kar nas ločuje. Še manj je mogoče ustvarjati enotnost s tem, da se ena izmed političnih sil poskuša postaviti pred ali nad druge kot »edini samostojni politični predstavnik in dosledni zagovornik pravic in interesov manjšine«, (to naj bi bila po trditvah Deželnega mladinskega odbora mladinske sekcije SSK Slovenska skupnost).

Odločno odklanjamo prenapeta stališča mladinske sekcije SSK ko pravi, da je vključevanje Slovencev v vsedržavne stranke, ki so nam naklonjene »pravi defetizem« (defetist = malodušen), in da je za manjšino pogubno. Te izjave so navedene v prvem pismu Mladinske sekcije SSK in potrjene v drugem.

Mladi SSK so v globokem protislovju, glede na to da je znano kako radi govorijo o pluralizmu tudi z jasnimi namigovanji na realnosti izven manjšine, a sami pluralizem očitno neradi sprejemajo.

Naše mnenje je, da je dolžnost in

obveza vsakega aktivnega Slovence skrbeti za to, da se uveljavijo pravice in upoštevajo interesi naše skupnosti, da se učinkovito obranimo a-similacije. Nikomur pa ne osporavamo tako ali drugačno strankarsko pripadnost. Dejstvo je, da imamo pri večinskem narodu zaveznike in nasprotnike. Žal, močnejše nasprotnike. Zavezniki so nam v današnjem položaju toliko bolj dobrodošli, zato cenimo tudi prizadevanja aktivnih Slovencev v vsedržavnih demokratičnih strankah. Istočasno pa poudarjamo nujnost sodelovanja in enotnih nastopov Slovencev, to sodelovanje pa mora potekati lojalno, v medsebojnem spoštovanju.

Glede sodelovanja predstavnika SSK v tržaškem občinskem odboru, po prepovedi rabe slovensčine v Palači Costanzi izjavljamo, da nismo informirani o tem ali je na pobudo SSK v teku preverjanje med strankami, ki sestavljajo koalicio. Vsekakor, če je preverjanje v teku, bomo zadržanje SSK ocenjevali na podlagi zaključkov, ki bodo preverjanju sledili.

Tajništvo mladinskega odbora SKGZ

POGLED V ZANIMIVI SVET MANJŠIH GLASBENIH ŠOL

Poleg velikih in bolj znanih glasbenih šol, kot sta npr. konservatorij Tartini ali Glasbena matica, so v Trstu tudi mnoge manjše privatne glasbene šole, v katerih se dijaki vseh starosti in glasbenega znanja učijo igranja najrazličnejših instrumentov.

Takoj moramo povedati, da te šole nikakor niso v konkurenci z drugimi bolj znanimi inštituti, temveč se z njimi dopolnjujejo, saj svojim dijakom nudijo elastični študij, pač po želji posameznikov samih. V našem mestu je takih šol pet ali šest, z več ali manj glasbenimi učitelji ter seveda več ali manj dijakov.

Kot primer take šole lahko omenimo Centro Musicale Triestino v Ul. Rapicio 6. Šola ima okoli sto dijakov vseh starosti in znanja, preko deset učiteljev, šolsko leto se začne oktobra, zaključijo pa junija meseca. Ob koncu dobi posameznik le potrdilo, da je šolo obiskoval ter seveda določeno glasbeno znanje. Na tej šoli učijo praktično vse moderne instrumente, električno, klasično in moderno kitaro, orgle, klavir, tolkala, violino, harmoniko, trobento, kitaro bas, flavto itd.

Šolo pa v glavnem obiskujejo tisti,

ki bi se radi, brez posebnih ambicij, naučili »štiri akorde spremljave na kitaro za pesem v družbi«, ali pa klavirsko spremljavo najnovejših pesmi, in še samo razširili teoretično glasbeno znanje. To so v glavnem mladi, zanimivo pa je, da v večini niso več študenti, temveč so delavci, ki na ta pozitiven način izkoriščajo svoj prosti čas.

Najbolj pozitivno pa je verjetno to, da lahko učenec sam izbere, kaj bi rad študiral, pa tudi koliko bi rad študiral. Tako se študij spremeni v veselje, saj je elastičnost učitelja predpogoj za zanimanje učenca samega. Glasbena kultura, predvsem pa njena raznolikost in pristopnost, je last vseh, zato je razširjenost privatnih glasbenih šol, ki idealno, vsebinsko in vsestransko dopolnjujejo uradne in državne, vsekakor pozitivna.

Obrtniško združenje za zakonsko ureditev poklica kozmetičarjev

Že maja letos je predstavništvo obrtnikov - kozmetičarjev naslovlilo na deželnega odbornika Turella predlog za deželni zakon, s katerim bi se tudi zakonsko uredil poklic kozmetičarjev.

Ker od takrat ni bilo nobene vesti o poteku sprejemanja predlaganega zakona, je deželni sindikat vsedržavnega združenja obrtnikov vložil resolucijo na vse politične sile in deželnega odbornika Turella.

† Zapustil nas je naš dragi

Aleš Kozina (VILO)

Pogreb bo jutri, 27. t.m., ob 13. uri iz kapele na nabrežinskem pokopališču v boljunsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo: mati Nacija, žena Majda, sin Dejan in hči Nevenka z družino, brat in sestra z možem ter drugo sorodstvo.

Dolina, Boljunec, 26. 9. 1985

Zdravniki in pomožno osebje kardiološkega oddelka izrekajo iskreno sožalje kolegici Nevenki ob izgubi dragega očeta.

Ob prerani izgubi dragega očeta izreka KD V. Vodnik globoko sožalje svojemu odborniku Dejanu Kozini.

V soboto in nedeljo spet prost prehod meje v Botaču

Na podlagi sporazuma med sežansko in dolinsko občino že nekaj let dvakrat letno odprejo mejo v Botaču. Dosedanjih »odprtih mej« se je vedno udeležilo veliko število ljudi z obeh strani meje, med katerimi so bili vedno tudi številni predstavniki iz političnega življenja obmejnih občin.

Tako bo tudi letos v soboto, 28., in nedeljo, 29. t.m., možen prost prehod meje v Botaču od 9. do 17. ure. Vsi obiskovalci morajo imeti s seboj le osebni dokument, priporočamo pa, da s seboj ne nosijo preveč opreme in se ne oddaljujejo od označene steze prijateljstva.

Dolinski župan Edvin Švab je že obiskal načelnika mejne policije dr. Davinija, ki se je z jugoslovanskim kolegom Dujmovičem dogovoril, da bo kot običajno poskrbljeno za nemoten prehod.

Promet v pristanišču še naprej narašča

Celotni promet v tržaškem pristanišču je globalno gledano tudi v avgustu zabeležil določeno rast prometa, kar je prispevalo, da je celotni letošnji promet (18 milijonov ton in pol) za skoraj 1.400.000 ton večji kot v istem obdobju lani.

Še naprej narašča dobava naftnih derivatov, upadel pa je promet v komercialnem sektorju, kjer so v prvih osmih mesecih pretvorili za 3.150.000 ton blaga, kar je 200.000 ton manj kot lani. Promet kontejnerjev je sicer v avgustu zabeležil rahel padec, vendar je letošnji skupni promet (58.500 TEU enot) v osmih mesecih za 6 odstotkov višji kot v istem obdobju lani.

Drevi glavni svet Kmečke zveze

Drevi, 26. t.m., ob 20.30 se bo na sedežu Kmečke zveze sestel glavni svet KZ. Dnevni red je precej obsežen in zanimiv, saj bo govor o pripravi na redni letni občni zbor KZ, precej prostora pa bodo namenili tudi obravnavi stališča slovenskih organizacij in prizadetega prebivalstva v zvezi s poskusi novih razlastitev zemljišč za potrebe Centra za znanstvene in tehnološke raziskave na Padričah. Glavni svet bo podal tudi oceno letošnjih kmetijskih dnevo v Boljuncu in razpravljaj o raznih vprašanjih, ki zadevajo delo Kmečke zveze.

Oktobra pri Montebellu razstava iz zbirke »de Henriquez«

V okviru 2. jesenskega sejma bo od 4. do 13. oktobra na razstavišču pri Montebellu razstava vojnih predmetov iz zbirke »de Henriquez«. Ob delavnikih od 16. do 21., ob praznikih pa od 11. do 21. ure bodo na ogled vojaški tovornjaki, lahki tanki, raznovrstno vojno orožje, zastave, naprave za radijsko sporočanje in uniforme, ki so jih uporabljali v obeh svetovnih vojnah. Poleg tega obsega zbirka »de Henriquez« še druge predmete, ki predstavljajo veliko kulturno-zgodovinsko premoženje. Predmeti in predvsem filmska dokumentacija so enkratnega pomena za popolnejše poznavanje deželne zgodovine. Pri tem pa moramo dodati, da je Trst eno redkih mest, ki se lahko s takim gradivom ponaša, ne le na državni, pač pa tudi na evropski ravni. Prav zaradi tega se Konzorcij za upravljanje vojne muzeja — prireditelj razstave — poteguje za stalno namestitev celotne zbirke vojnih predmetov in za preselitev filmskega gradiva, ki je v veliki meri še neobjavljen.

Avto zbil žensko

V Ul. Ginnastica v bližini Ul. Nordio je včeraj dopoldne A 112 zbil ženo, ki je prečkala cesto izven prehoda za pešce. Ranjeno, 83-letno Francesco Battaglia vd. Collarini iz Ul. Mantegna 1, so z rešilcem RK

prepeljali v bolnišnico. Zaradi raznih udarcev se bo morala zdraviti 10 dni. A 112 je upravljal 45-letni Tullio Sabini iz Ul. Gavardo 3.

Požar zajel silos pri postaji

Stari silos pri tržaški železniški postaji je včeraj malo pred 18. uro zajel požar. Ognjeni zublji so ovili nekaj trohečnega tramovja, nad staro strukturo, ki naj bi jo preuredili v parkirišče, se je nato začel valiti gost dim.

Tržaški gasilci so prispeli na kraj z dvema brizgalkama in po dobri uri dela pogasili ogenj.

Gasilci rešili priletno žensko

Včeraj dopoldne so z rešilcem prepeljali v katinarsko bolnišnico 77-letno Antonio Vallini iz Ul. Corridoni. Žensko je nenadoma v stanovanju obšla slabost; padla je na tla in obležala. Njeno stokanje je slišal eden od sosedov, ki je takoj poklical na kraj tržaške gasilce. Le-ti so s silo odprli vrata stanovanja in omogočili bolničarjem Rdečega križa njen prenos v bolnišnico.

Ricmanjsko društvo Slavec bo poskrbelo za postavitev tabel z ledinskimi imeni

V Ricmanjih se KD Slavec pripravlja na razvejanje dejavnost v novi sezoni. V kratkem se bodo začela dela za obnovitev spomenika padlim na ricmanjskem pokopališču, verjetno bo že novembra ob njem svečanost, ki se bo vključila v širše proslavljanje 40-letnice osvoboditve in zmage nad nacifašizmom. Novembra bo nato sledila že tradicionalna razstava in pokušnja domačih vin v Babni hiši, ki bo kot vsako leto trajala dva dni.

Ricmanjsko društvo posveča veliko pozornost likovni umetnosti in redno prireja skupinske in samostojne razstave domačih amaterskih slikarjev, zamejskih likovnih umetnikov, mnogokrat pa povabi v razstavne prostore goste iz matične domovine. Letos, ko poteka že četrto leto stalnega sodelovanja z DZL, se misli KD Slavec lotiti zanimive, čeprav zahtevne naloge, da uredi v posebnem prostoru Babne hiše stalno razstavo primorskih likovnikov. Na ogled bodo slike, zbrane pod geslom »primorska umetnost skozi čas«, pogled nazaj pa bo segel celo do 17. stoletja. Veliko gradiva je že zbranega, zato bo zamisel gotovo uresničena v tej sezoni. Kot vsako leto, pa bo ricmanjsko društvo decembra organiziralo skupinsko razstavo zamejskih likovnikov ob sodelovanju DZL. V teku pa so še priprave za manjšo samostojno razstavo, problem je le še izbira ustvarjalca, saj je ponudb veliko.

Konec januarja ali pa v začetku februarja bo društvo priredilo 3. srečanje oktetrov Primorske. Srečanje se bo odvijalo v enem samem večeru, kot že večkrat pa bodo sodelovali okteti od Kobarida do Portoroža. Ta glasbena prireditve sodi v okvir proslave dneva slovenske kulture. Sredi marca je spet na vrsti običajna manifestacija: Ricmanjski teden, ki se nekje navezuje na starejšo navado, ko je bil v Ricmanjih 19. marca praznik patrona, sv. Jožefa. V teku osmih dni, od 12. do 19. marca, si bodo vsak dan sledili glasbeni večeri in likovne razstave. S tem se bo tudi zaključil najnaprednejši del letošnjega programa, kar pa še zdaleč ne pomeni, da stoji ricmanjsko društvo križem rok ostalih šest mesecev. Po »domačem« trudu pridejo na vrsto gostovanja, izleti, še druge likovne razstave, julija bo tradicionalna šagra in nato še redni občni zbor, ki bo zaključil mandatno dobo sedanjega odbora.

Znotraj KD Slavec delujeta še mladinski krožek in mešani pevski zbor. Mladinski krožek, ki je nastal pred približno tremi leti, je najprej skrbel za prirejanje plesov v stilu disko glasbe. Po tej začetni vnemi pa je dejavnost nekoliko zamrla in se spet pojavlja z zamisljo o ustanovitvi zasebne radijske postaje. Vse kaže, da bo imeli v Ricmanjih radijsko postajo, ki bo dosegala vso dolinsko občino, šibkeje pa bo segla do Koprškega. Mladinci so se za to izredno navdušili, sedaj morajo postajo še uradno potrditi in začelo se bo sporočanje po radijskih valovih med KD Slavec in prijateljskimi društvi iz Dekanov, Šmarji pri Kopru in Povirja pri Sežani.

Kot mnoga draga slovenska društva je tudi KD Slavec zraslo iz prvotnega pevskega zbora. V Ricmanjih se je ta kulturno-prosvetna dejavnost začela z moškim pevskim zborom leta 1882, 12 let kasneje je bilo ustanovljeno društvo. Zato je ljubezen do zborovskega petja še živa, mešani pevski zbor pa se sedaj poteguje za novega pevovodjo, ki naj bi zamenjal dosedanjega zaslužnega Draga Petarosa.

KD Slavec bo v najkrajšem času začelo še s posebno dvoletno akcijo. Na ozemlju katastrske občine bodo namreč postavili table z ledinskimi imeni, to se pravi približno 80 napisov od Ricmanj in Loga, do Domja, Lakotiča in Industrijske cone, saj je vaška srenja pred drugo svetovno vojno vključevala v svoj teritorij tudi maloštevilne in razpršene hiše, ki so se po vojni pomnožile. Poleg tega pa predvidevajo še objavo knjige, v kateri bo zbrano vse gradivo o zgodovini in razvoju naselja, ki ga nekateri vaščani že dolgo let marljivo zbirajo. Zraven sodita še preureditev vaškega trga, ki je sedaj nekoliko zanemarjen, in premetitev obeliska s figuro svete družine s Ključa na prostor, ki je vsaj 500 metrov bliže vasi. Dvoletna delovna akcija bo med vsemi društvenimi prizadevanji ne le najboljše, temveč tudi finančno najbolj obremenjujoča. Odborniki in člani ricmanjskega društva pa se je lotevajo z vso dobro voljo.

Poleg tega, da skrbi za prireditve in razstave ter zabavne večere, se sezonsko, ob priliki Ricmanjskega tedna, loteva tudi krajših dramskih uprizoritev in občasno že pet let izdaja svoje društveno glasilo. (dam)

darovi in prispevki

V spomin na 4 Opence daruje Vlasta Sosič vd. Sgonc 50.000 lir za SKD Tabor.

V počastitev spomina štirih Opencev darujeta Marija Milič in Pepi 20.000 lir za cerkveni pevski zbor, 20.000 lir za Vesela pomlad, 20.000 lir za SD Polet, 20.000 lir za SKD Tabor in 20.000 lir za Marjanišče.

V spomin na Vincenca Miliča darujeta Karlo in Magda Calzi 15.000 lir za MPZ Vesela pomlad.

Marička (Padriče 57) daruje 5.000 lir za KD Skala.

Namesto cvetja na grob pok. očeta darujejo Vinkovi kolegi in sodelavci iz ambulant 50.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Venceta Miliča darujejo družine Furlan, Sosič in Bernhardt 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Venceta Miliča darujejo družine Furlan, Sosič in Bernhardt po 20.000 lir za zbor sv. Jermeja z Opčin in OPZ Vesela pomlad.

Družina Korsič daruje 25.000 lir za pevski zbor sv. Jermeja in 25.000 lir za OPZ Vesela pomlad.

Namesto cvetja na grob Gigie Bogatec daruje družina Rojc iz Nabrežine 10.000 lir za vzdrževanje kriškega spomenika padlim.

V spomin na Gigio Bogatec darujeta družini Rodella in Hrvatčič 20.000 lir za kriško godbo Vesna.

V spomin na Gigio Žerjav Bogatec, Angelo Sedmak in Johanco Švab darujejo Ančka, Sonja in Lorenzo (Križ 176) 15.000 za kriško godbo.

V spomin na Gigio Žerjav in Angelo Sedmak darujeta Grozdana in Herman 20.000 lir za godbo Vesna.

V spomin na Johanco Šemec daruje Danila Košuta 10.000 lir za kriško godbo.

V spomin na Johanco Šemec darujejo Rokčević 10.000 lir za SD Vesna.

Namesto cvetja na grob Rudolfa Hrvatčiča darujeta družini Stulle (Col 40) 15.000 lir in Guštin (Col 12) 10.000 lir za popravilo repentabske cerkve.

V spomin na pok. Rudolfa Hrvatčiča daruje družina Hrvatčič (Col 51) 5.000 lir za MPZ Zvonček.

Ob smrti očeta Rudolfa Hrvatčiča daruje družina Kavalič 100.000 lir za popravilo repentabske cerkve.

Namesto cvetja na grob bratranca Rudija Vremca daruje Franc Komar (Fernetiči) 30.000 lir za popravilo repentabske cerkve.

V isti namen daruje Nadja s Tamaro 10.000 lir za popravilo repentabske cerkve.

V spomin na nepozabno Tatjano Taucer darujejo za ženski pevski zbor I. Grbec prijateljice: Biana 20.000 lir, Mava 20.000 lir, Marta 50.000 lir, Devana 20.000 lir, Marta 20.000, Klara 20.000 lir, Gioconda 20.000 lir, Gabriella 10.000 lir, Ilonka 10.000 lir, Melita 20.000 lir, Sara 15.000 lir, Wilma 10.000 lir, Nada 15.000 lir, Adelia 20.000 lir, Clelia 20.000 lir, Marisa 20.000 lir, Nadja 20.000 lir, Dorina 10.000 lir, Mariuša 20.000 lir, Laura 10.000 lir, Jola 10.000 lir, Roža 20.000 lir in Bety 10.000 lir.

V spomin na Slavo Žerjal in Tatjano

Taucer daruje družina Počkar 10.000 lir za KD I. Grbec in 10.000 lir za škedenjski muzej.

V spomin na ljubljeno hčerko Tatjano darujeta Justa in Rudi Blažič 50.000 lir za škedenjski pevski zbor I. Grbec, 50.000 lir za glasilo KPI Delo in 50.000 lir za center za rakasta obolenja Manni.

Namesto cvetja na grob Tatjane Taucer daruje Danica Smotlak 10.000 lir za KD J. Grbec.

Ob 30. obletnici smrti dragega brata Marjota Radoviča darujejo sestra in bratje 100.000 lir za nabrežinsko cerkev.

Ob priliki poroke darujeta novoporočenca Rudko in Patricija 70.000 lir za popravilo repentabske cerkve.

Ob poroki sina Rudolfa Škabarja in Patricije Šuber darujeta Julija Škabar 50.000 lir in sestra Majda Škabar 50.000 lir za popravilo repentabske cerkve.

Ob poroki Angele in Karla Gregoret-tija darujejo otroci 300.000 lir za popravilo repentabske cerkve.

V spomin na Marija Bernetiča darujeta sosedji Milka in Angela 10.000 lir za KD Krasno polje.

V spomin na predrago Tatjano Taucer daruje prijateljica Barbara 10.000 lir za KD I. Grbec.

V spomin na pok. Rudolfa Hrvatčiča darujejo družine Destri (Col 42) 10.000 lir, družina Mangino (Col 31) 30.000 lir, družina Fabris (Trst) 50.000 lir, družina Ravbar (Col 23) 20.000 lir, družina Hrvatčič (Col 40) 10.000 lir in družina Hrvatčič (Col 51) 5.000 lir za popravilo repentabske cerkve.

mali oglasi

Tel. 775-275

PRODAM rulotko znamke roller, letnik 1977, za 3 osebe z verando in z novimi pripomočki. Tel. 040/229-285.

PRODAM nezazidljiv teren v Gabrov-cu. Tel. 040/229-281.

PRODAM 13 let staro stanovanje v Gorici, 85 kv.m, garaža in klet. Tel. 0481/33156 ali 21265.

18-LETNO DEKLE išče kakršnokoli zaposlitev v jutranjih urah. Tel. na št. 040/228-646.

GOSTILNA TUL v Mačkoljah bo zaprta zaradi popravil od 1. oktobra 1985 do 1. januarja 1986.

IŠČEM prvo zaposlitev kot brivski vajenec. Tel. 040/227-412.

PRODAM golf GTD turbo diesel 55.000 km, v odličnem stanju, letnik november 1982. Tel. 040/227-284.

PRODAM autobianchi 112, 70 hp, letnik 1979, 60.000 km, v dobrem stanju. Tel. 040/227-284.

PRODAM kamper fiat 238 letnik 1978. Telefonirati po 20. uri na št. 040/812-956.

54-MOŠKI išče kakršnokoli zaposlitev. Tel. 040/211-221 ali 003866/32226.

NUDIM pomoč iz matematike. Telefonirati popoldne na št. 003865/21972.

UPOKOJENEC s prostim časom bi se rad zaposlil 2-3 dni v tednu ali po dogovoru. Tel. 227-138.

MLAD PAR išče majhno stanovanje ali hišico v najem, tudi potrebno popravil, po možnosti na Krasu ali v okolici Trsta. Tel. 828-251.

PRODAM ford fiesta 1100 L, letnik '79, v odličnem stanju. Tel. 825-656 v večernih urah.

PRODAJAM kad 17 hl in sod 7 hl po ugodni ceni. Tel. 227-404.

V **NAJEM** dajemo poslovne prostore na Opčinah, Narodna ulica, nova zgradba. Informacije po telefonu na št. 751-684 ob urah kosila.

PRODAJAM avto fiat 127/C, letnik '78, v odličnem stanju. Tel. 727-837 ob urah kosila.

KUPIM staro hišo v okolici Trsta, po možnosti z vrtom. Telefonirati po 20. uri na št. 911-335.

PRODAM malo rabljeni motokultivator goldoni, 14 konjskih sil, s prikolico in priključki. Tel. 229-407.

HILDEGARD BAYER — dnevni in večerni tečaji nemškega jezika za odrasle, dijake in otroke. Vpisovanje: ponedeljek - petek od 16. do 19. ure. TRST - Ul. Ginnastica 3 - Tel. 730-037

E. Fermi

Aranzerji
Programaterji
Finančni izvedenci
Uradniško
knjigovodstvo
Stenografija
in strojepisje
Tajništvo
Slikarstvo

TRST - Ul. Lazzaretto 24
Tel.: 732800 - 732423
Ul. Coroneo 1
Tel.: 732042

čestitke

Danes pred 50 leti sta si obljubila večno zvestobo PINO in DANICA KREVATIN. Mnogo zdravja in veselja v nadaljnjem življenju jima iz srca želijo Avgusta, Pepi in Romeo Malalan.

GROZDJE ZA VINO
SUPERORTOFRUTTICOLO — Trg Cagni 1
(zadnja postaja št. 19) TELEFON 81-03-21

SAMO IZBRANO BELO IN ČRNO GROZDJE

HRANILNICA IN POSOJILNICA NA OPČINAH

ČLANSKI PRAZNIK OPENSKE HRANILNICE

Hranilnica in posojilnica na Opčinah organizira že vrsto let za svoje člane enodnevnne izlete ali druge družabne prireditve, s čimer skuša svoje člane povezati med sabo. Letos se je Upravni odbor hranilnice odločil za članski praznik v velikem parku, ki se razteza v ozadju stavbe v Narodni ulici na Opčinah. Na tem zemljišču bo zgrajen bodoči nov sedež tega bančnega zavoda.

Ob krasnem vremenu je bilo v nedeljo v tem parku zelo prijetno družabno srečanje številnih zadrugarjev in njihovih družinskih članov. Kulturno razvedrilni del prireditve je obsegal nastop godbe na pihala »Viktor Parma« iz Trebč, gledališčnika Staneta Raztresena, pevskega zbora »Tabor« z Opčin in ansambla »Taims«. Priložnostni pozdravni nagovor je imel predsednik Upravnega sveta HPO Pavel Milič. Poskrbljeno je bilo seveda tudi za družabne igre ter za prigrizek in pijačo.

Veselo kramljanje v sproščenem vzdušju se je zavleklo v pozne večerne ure.

garjev in njihovih družinskih članov. Kulturno razvedrilni del prireditve je obsegal nastop godbe na pihala »Viktor Parma« iz Trebč, gledališčnika Staneta Raztresena, pevskega zbora »Tabor« z Opčin in ansambla »Taims«. Priložnostni pozdravni nagovor je imel predsednik Upravnega sveta HPO Pavel Milič. Poskrbljeno je bilo seveda tudi za družabne igre ter za prigrizek in pijačo.

Veselo kramljanje v sproščenem vzdušju se je zavleklo v pozne večerne ure.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Danes, 26. septembra, ob 18. uri bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Franciška 20) seja Slavističnega društva v Trstu. Dnevni red: razprava o slavističnem zborovanju v Novi Gorici, udeležba na slavističnem kongresu v Sarajevu, razno.

KD F. Venturini - Glasbena šola za harmoniko in klavir. Vpisovanje ob sobotah od 14.30 do 15.30 v Kulturnem centru A. Ukmar - Miro pri Domju, tel. 281-196.

KD Rdeča zvezda in **KD Kraški dom** prireja zabavo in ples z ansamblom »Plava trava zaborava« v občinski telovadnici v Repnu v soboto, 28. t.m., ob 20.30. Vabljeni!

SKD Tabor - Opčine vpisuje v tečaj rekreativne telovadbe v društvenemu baru ali pri g. Luciji, tel. 211-161. Prvo srečanje bo v torek, 1. oktobra, ob 17. uri v Prosvetnem domu.

ZSKD obvešča, da se bo zborovodska šola začela v četrtek, 3. oktobra, ob 16. uri na Glasbeni matici v Trstu. Vabimo vse, ki jih zanima delo z zbori, da se telefonsko javijo na ZSKD (tel. št. 040/767-303).

KD Lipa organizira rekreacijo za odrasle. Vpisovanje in sestanek bo v ponedeljek, 30. t.m., ob 20.30 v Bazoviškem domu.

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 26. septembra
JUSTA
Sonce vzide ob 6.57 in zatone ob 18.56
— Dolžina dneva 11.59 Luna vzide ob 18.21 in zatone ob 3.49
Jutri, PETEK, 27. septembra
Vreme včeraj: temperatura zraka 22,2 stopinje, zračni tlak 1017,3 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 71-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 23,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Cristina Rovis, Elena de Dottori degli Alberoni, Fabio Forte.
UMRLI SO: 90-letni Francesco Smilovich, 79-letni Giuseppe Favretto, 71-letni Riccardo Lozar, 87-letni Cosimo Lo Duca, 85-letna Emilia Lazar, 62-letni Natale Gherdina, 79-letni Mario Tonel, 56-letni Alberto Cozzolino, 87-letni Antonio Zacchigna, 82-letna Elda Modugno, 80-letna Vincenza Budrovich, 84-letna Carla Filippi vd. Moschos, 73-letni Romano Cerlenizza.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35, Miramarski dvorec 117, Ul. Combi 19, Sesljan, Bazovica, Žavljje.
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Largo Piave 2, Borzni trg 12.
NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Largo Piave 2, Borzni trg 12, Sesljan, Bazovica, Žavljje.

LEKARNE V OKOLICI
Bollunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 299-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761; predpriznična od 14. do 20. ure in priznična od 8. do 20. ure.

gledališča

VERDI
Jesenski koncerti
Jutri ob 21. uri bo nastopil orkester gledališča Verdi s simfoničnim koncertom, ki ga bo dirigiral Gustav Kuhn. Na sporedu bodo skladbe R. Straussa, A. Berga ter Musorgskega in Ravela. Koncert bo v Verdijevem gledališču v Pordenonu.

CANKARJEV DOM
Velika dvorana
V petek, 27. t.m., ob 20. uri: Simfonični orkester Slovenske filharmonije.

Predvečer Velike dvorane
Še danes, 26. t.m.: Razstava fotografij italijanskega avtorja Gianfranca Mansuttija.

Sprejemna dvorana
Do 29. t.m.: Mala plastika - s 7. jugoslovanskega bienala v Murski Soboti.

I. predvečer
Do 2. oktobra: Razstava likovnih del slovenskih izseljencev.

Srednja dvorana
V torek, 1. oktobra, ob 19.30: I. Cankar »Za narodov blagor«, premiera. Režija Miran Herzog.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
V petek, 27. t.m., ob 20. uri: F. Tomizza »Idealist«, dramatisacija romana I. Cankarja Martin Kačur v režiji Jožeta Babiča. Predstava za red S petek in S petek A ter izven bo v veliki dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici.

razstave

Do 7. oktobra je na Gradu sv. Justa v oddelku »Bastione fiorito« odprta razstava, ki jo je pripravil LUCA ALLNARI pod naslovom »Razgledi iz avtomobilov«.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu priredi 2. oktobra izlet v Brežice in okolico. Vpisovanje danes, 26. septembra, od 10. do 11. ure v prostorih v Ul. Cicerone 8.

Zveza žena od Banov vošči

DANICI in PINOTU KREVATINU

vse najboljše ob 50-letnici poroke.

ženska in njena stvarnost

O ženskem čarovništvu copranju in prodaji duše

Dandanašnji ni čas čarownic, ne ti- stih, ki so na prehodu v novi vek in še stoletja kasneje gorele na grma- dah, ne tistih manj osovraženih in strahu vzbujajočih, s katerimi so pred leti grozile feministke. Morda pa je le napočil čas, da trezneje spregovo- rimo o nekdanjem (ali večnem, kot nekateri zatrjujejo) ženskem »čarov- ništvu«. Čeprav velikokrat bolehamo za občutkom manjvrednosti, moramo tokrat ugotoviti, da so čarownice seži- gali tudi na Slovenskem in zaradi e- nako neosnovanih obtožb kot drugod po svetu. Čarovništvo na Slovenskem podrobneje raziskuje magister Vinko Rajšp z inštituta za zgodovino pri Slovenski akademiji znanosti in umet- nosti (SAZU) in iz zapisov o njego- vem obsežnem delu povzemamo nekaj zanimivih ugotovitev in podatkov o nesrečnicah, ki so jih v obdobju med 15. in 18. stoletjem predali krvnikom, češ da so coprale in se spečale s hu- dičem.

Pravzaprav bi hudiču lahko prodal dušo tudi moški, in če verjamemo li- terarnim delom, je do tega tudi pri- šlo. Vendar pa so pod obtožbo čarov- ništva sežigali predvsem ženske in to zaradi precej primitivno nastavitve načrbe. Vir in povzročitelj vsega zle- ga je bil namreč nesporno moški (žen- skam niti v tem niso priznali prven- stva), svoje odurno poslanstvo pa je opravljal s pomočjo ljudi. Najlažje seveda skozi ženske, saj je bil hudič moški in je neuke babnice najenostav- neje pritegnil na svojo stran tako, da se je z njimi spečal. Skoraj vse »čarownice« so po neznosnem muče- nju priznale, da so nečistovale z vra- gom. Seveda pa je glavni razlog tičal v neznosnem položaju žensk v tistem času: za nič ni bila zaslužna, kriva pa za vse slabo.

Čarovniški procesi so doživeli v slovenskih pokrajinah vrhunec v dru- gi polovici 17. stoletja. Postopek se je razvil v drugih evropskih državah, na Slovenskem pa so se ideje čarov- ništva povezale z ljudskimi praznove- jem. Skratka preganjanje čarovništva je imelo nekaj slovenskih značilnosti, družbene razmere okrog leta 1650 pa so omogočile uspešen lov na čarov- nice.

Čarovniške procese so vodili krvni sodniki, ki so potovali po deželah. V očeh ljudstva so bili skoraj nekak- šni odrešitelji, varuhi ljudstva pred zlom, ki ga po zemlji seje hudič, naj- več s pomočjo žensk. V to, kar so po- čenjali so verjeli, saj je verjela tudi duhovščina, verjela je posvetna ob- last, verjeli so najvidnejši evropski pravniki s pravnimi fakultetami vred. Čarovništvo je in treba ga je izko- reniniti!

V obstoj in nevarnost čarovništva so zato verjeli tudi preprosti ljudje, ki so po žepih skrivali sukanec in gumb, da jih ne bi kdo opravljal in so včasih tudi sami vzeli »pravico« v roke in sežgali kako »coprnico«. (V okolici Veržaja so leta 1635 sežgali tri ženske, češ da so delale točo).

Seveda pa se je kaj kmalu pojavil tudi na Slovenskem, ki je zlorabljal

vero v čarovništvo in se rešil kakšne- ga »nebodigatreba«. Iz slovenske zgo- dovine, še bolj pa mogoče iz literatu- re, je znan primer Veronike Deseni- ške, nezaželjene snahe Hermana Celj- skega, ki je tudi drugače imel želez- no pest. Njegova je pravzaprav za- sluga za prvi čarovniški proces na Slovenskem, ki pa se je končal z oprostitvijo. Leta 1427 so namreč Ve- roniko Deseniško pod obtožbo, da je začarala Friderika, postavili pred so- dišče. Sodniki so jo kljub odločnim pritiskom neuklonljivega Hermana o- prostili, kar pa je samo začasno re- šilo življenje premalo plemenite (za celjske grofe seveda) Veronike.

Čarovnico je lahko naznanil kdor- koli, da je le imel kakšen otipljiv razlog. V smislu, če je nameraval ko- ga prijaviti, češ da je delal, oziroma delala, točo, je toča res morala pada- ti. Vse drugo je tako ali tako sama priznala. Ne takoj sicer, kar bi bilo nedvomno zanjo boljše, temveč po mu- čenju. Seznam grobih metod, ki so jih uporabljali na čarovniških proce- sih je precej dolg in malokatera je zdržala do konca. Navadno so prizna- le prej in si nekoliko skrajšale trp- ljenje. Priznale pa so navadno, kot je razvidno iz najdenih zapisnikov, da so se spečale s hudičem, da so na omelu ali kar tako, namazane s posebnom mažo, letele na Klek, Roga- ško goro ali kam drugam, tam so s hudiči plesale, jedle in pile nato so še priznale, da so kradle hostjo in iz nje delale posebne maže, da so se spreminjale v ptice in pobirale posejana semena, da so pričarale bolezen ter pricoprale točo in podob- no. Med mučenjem so navadno ovadi- le še druge »čarownice«, tako da so se procesi kar nadaljevali. Sodnik in krvnik sta imela vedno prav: če je obtoženka med mučenjem umrla, jo je »umiril hudič, da bi ji skrajšal mu- ke, še preden bi kaj priznala; če pa ni ničesar priznala, je imel spet vrab prste vmes, ker brez njegove pomoči mučenja ne bi prenesla.

Večina obtoženk je bila torej obso- jena na smrt, tiste, ki so prej prizna- le, so nekoliko manj kruto ubili. Zad- njo čarovnico na Slovenskem so sež- gali leta 1714 v Krškem. Čarovniški procesi so sicer bili še po tem letu, vendar se niso končali z grmado. Prej kot razum pa je uveljavljenost in priljubljenost procesov načel de- nar: čarovniški procesi so bili nam- reč zelo draga zadeva. Vedno glasne- je pa se je začel uglasiti tudi razum, ki pa praznoverja ni docela spodko- pal. K odpravi čarovniških procesov je odločilno pripomogla tudi Marija Terezija, ki je prepovedala mučenje in smrtno obsodbe za čarownice. V drugi polovici osemnajstega stoletja je bilo krvavih procesov le konec, praznoverje pa se je prebilo do dana-šnj dni. Čemu le (racionalno vzeto) ne maramo stopiti pod lestev, se izo- gibamo črnih mačk, dimnikarje radi srečamo, prijemamo za železo, trka- mo na les? Za svojo srečo, ki sicer nikomur ne škoduje. (bip)

Glinščica pri Botaču

Sprehodi v Dolino Glinščice so v tem času nadvse dobrodošli in očarljivi in videli bomo tudi prizor, ki ga je pri Botaču posnel naš fotograf Magajna

radiotelevizija

italijanska televizija

- Prvi kanal**
- 10.00 Televideo
 - 11.55 Vremenska napoved
 - 12.05 Dnevnik ob 13. uri - Casual
 - 13.30 Dnevnik
 - 13.55 Dnevnik 1 - Tri minute
 - 14.00 Čudovita zgodovina Italije
 - 15.00 Italijanske kronike
 - 15.30 Obletnice: Pietro Longhi
 - 16.00 Trije nečaki in majordom - TV film
 - 16.30 Grof Montecristo - 6. nadalj.
 - 17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
 - 17.05 Action now: questa pazza, paz- za America
 - 17.35 Storie di ieri, di oggi, di sem- pre - TV film
 - 18.05 L'amico Gipsy - TV film
 - 18.40 Sette sposi per sette fratelli - TV film
 - 19.35 Almanah in Vremenska slika
 - 20.00 Dnevnik
 - 20.30 G.B. Show n. 4 - variete
 - 22.00 Dnevnik
 - 22.10 XXI Mostra internazionale di musica leggera - prenos z Ri- va del Garda
 - 0.10 Dnevnik 1 - Zadnje vesti
- Drugi kanal**
- 10.00 Televideo
 - 12.00 Lady Madama - TV film
 - 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
 - 13.25 Dnevnik 2 - Ambient
 - 13.30 Capitol - TV nadaljevanka
 - 14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti

- 14.35 Tandem - popoldanski program
 - 16.30 L'estate azzurra
 - 17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
 - 17.35 Iz parlamenta
 - 17.40 Uragano Kid - La carriera di Netturbino - Un tassista spazia- le - risanke
 - 18.00 I figli dell'ispettore - TV film
 - 18.30 Dnevnik 2 - Športne vesti
 - 18.40 Le strade di San Francisco - TV film
 - Meteo 2 - vremenska napoved
 - 19.45 Dnevnik 2 - Vesti
 - 20.20 Dnevnik 2 - Šport
 - 20.30 Uccelli da preda - film
 - 21.55 Dnevnik 2 - Vesti
 - 22.05 Gremo v kino
 - 22.10 Dnevnik 2 - Športne vesti
 - Ob zaključku Dnevnik 2 - Zad- nje vesti
- Tretji kanal**
- 11.45 Televideo
 - 15.40 Konjske dirke
 - 16.05 Šola in vzgoja
 - 16.35 Človekovo telo - 2. del
 - 17.05 Dadaumpa - varjete
 - 18.25 Speciale Orecchicchio - glas- beni program
 - 19.00 Dnevnik 3 - Vesti
 - 19.30 Dnevnik 3 - Deželne vesti
 - 20.05 Šola in vzgoja
 - Nove tehnologije
 - 20.30 O Etruščanih
 - 21.30 Dnevnik 3 - Vesti
 - 22.05 Il ginocchio di Claire - film

jugoslovanska televizija

- Koper**
- 14.20 Detektiv v copatah - TV film
 - 15.00 Film
 - 17.00 Risanke
 - 17.30 Na meji neverjetnega
 - 18.00 Tom Sawyer - TV film
 - 18.30 Pacific International Airport
 - 19.00 Odprta meja
- V današnji Odprti meji bodo na spo- redu tudi naslednje vesti:
- TRST — Večinske stranke o krizi
 - MILJE — Z občinskega sveta
 - TRST — Predstavitve manifestacije »Trouver Trieste« - Intervju z Jo- žetom Pirjevcem in Darkom Bratino
 - ČEDAD — Priprave na kongres Zve- ze beneških izseljencev - Intervju s Ferrucciom Clavoro
 - REPEN - Košarka: JADRAN - Slovan
- 19.30 TVD Stičiče
- 19.50 Velike razstave
- 20.30 Film
- 22.10 TVD - Vse danes
- 22.20 Nori svet športa
- 23.00 Pod zvezdami - variete
- Ljubljana**
- 8.50 in 10.35 TV v šoli
 - Pesmi in zgodbe za vas, Fizi- ka, Energija Sonca, Materiali
 - 12.30 Poročila
 - 17.30 Poročila
 - 17.35 Zlati čevljički

- 18.00 Ujeti koraki - Srečanje z ba- letno umetnico Lifižo Wislik
 - 18.25 Gorenjski obzornik
 - 18.40 Športna medicina - film
 - 19.15 Risanka
 - 19.24 TV in radio nocoj
 - 19.26 Zrno do zrna
 - 19.30 TV dnevnik
 - 19.55 Vreme
 - 20.05 Tednik
 - 21.05 Majhne skrivnosti velikih ku- harskih mojstrov
 - 21.15 Družina Vialhe - 2. nadalj.
 - 22.15 TV dnevnik
 - 22.30 Vest in pločevina - Smrt s pesmijo - 3. nadalj.
- Zagreb**
- 8.10 TV koledar
 - 8.20 Vroče - hladno
 - 8.50 TV v šoli
 - 12.30 Poročila
 - 16.15 Videostrani
 - 16.25 TV v šoli
 - 17.30 Poročila
 - 17.25 TV koledar
 - 17.45 Vroče - hladno
 - 18.15 Razvoj akvakulture v Jugosla- viji - 1. del
 - 18.45 Glasba, čas, ljudje
 - 19.30 TV dnevnik
 - 20.00 Monitor
 - 21.05 Country show - zabavna od- daja
 - 22.05 TV dnevnik

zasebne postaje

- CANALE 5**
- 8.30 Alice - TV film
 - 9.00 Flo - TV film
 - 9.30 Peyton Place - TV film
 - 10.30 General Hospital - TV film
 - 11.30 Lou Grant - TV film
 - 12.30 Il pranzo è servito - kviz
 - 13.30 Sentieri - nadaljevanka
 - 14.30 La valle dei pini - nadalj.
 - 15.30 Una vita da vivere - nadalj.
 - 16.30 Dokumentarec
 - 17.00 Hazzard - TV film
 - 18.00 Dokumentarec
 - 19.00 I Jefferson - TV film
 - 19.30 Love Boat - TV film
 - 20.30 Giromike - variete
 - 22.30 Dallas - TV film
 - 23.30 Special Miss Italia '85
 - 24.00 Staresa Jerry Lewis - film
- RETEQUATTRO**
- 8.30 Mi benedica padre - TV film
 - 9.00 Destini - TV novela
 - 9.40 Lucy Show - TV film
 - 10.15 Bufere - film
 - 12.15 Jennifer - TV film
 - 12.45 Ciao, Ciao
 - 14.15 Destini - TV novela
 - 15.00 Piume e paillettes - TV novela
 - 15.40 Te sto aspettando - film
 - 17.30 Lucy Show - TV film
 - 18.00 Jennifer - TV film
 - 18.30 Ai confini della notte - Film
 - 19.00 I Ryan - nadaljevanka
 - 19.40 Febbre d'amore - nadalj.
 - 20.30 Mike Hammer - TV film
 - 21.30 Matt Houston - TV film
 - 22.30 Cinema e Company
 - 23.00 Mezzanotte a S. Francisco - TV film
 - 0.50 L'ora di Hitchcock - TV film
 - 1.50 Agente speciale - TV film
- ITALIA 1**
- 8.30 Quella casa nella prateria - TV film
 - 9.30 Fantasilandia - TV film
 - 10.30 Operazione ladro - TV film
 - 11.30 Sanford & Son - TV film
 - 12.00 Quinci - TV film
 - 13.00 Wonder Woman - TV film
 - 14.00 DeeJay Television

- 14.30 Kung Fu - TV film
 - 15.30 Gli eroi di Hogan - TV film
 - 16.00 Bim Bum Bam
 - 18.00 Quella casa nella prateria - TV film
 - 19.00 Gioco delle coppie - kviz
 - 19.30 Happy Days - TV film
 - 20.00 Risanka
 - 20.30 Bersaglio di notte - film
 - 22.30 Cin Cin - TV film
 - 23.00 Fantascienza - film
 - 0.30 Mod Squad i ragazzi di Greer - TV film
 - 1.30 Cannon - TV film
- TELEPADOVA**
- 7.30 Risanke
 - 8.30 TV film
 - 9.30 Film
 - 11.00 TV film
 - 12.00 Chips - TV film
 - 13.00 Risanke
 - 14.00 Innamorarsi - TV novela
 - 14.30 Capricci e passione
 - 15.00 Skywaya - TV film
 - 15.30 I nuovi Rookies - TV film
 - 16.30 Risanke
 - 19.30 Carmin - TV novela
 - 20.30 Illusione d'amore - TV no- vela
 - 22.30 Nero Wolf - TV film
 - 23.30 Avstralski football
 - 0.30 TV film
- TELEFRIULI**
- 11.25 Družba krznenih plaščev
 - 12.25 Buongiorno Friuli
 - 12.30 Victoria Hospital - nadalj.
 - 13.00 Dnevnik
 - 13.30 Andrea Celeste - TV novela
 - 14.30 Povera Clara - TV novela
 - 15.30 Risanke
 - 17.00 Victoria Hospital - nadalj.
 - 17.30 Povera Clara - TV novela
 - 18.30 L'ispettore Dante - TV film
 - 19.00 Dnevnik
 - 19.20 Sport
 - 19.30 Andrea Celeste - TV novela
 - 20.30 L'organizzazione ringrazia: fir- mato il Santo - film
 - 22.30 Dnevnik - Zadnje vesti
 - 22.45 Scacco matto - TV film

radio

- RADIO TRST A**
- 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik;
 - 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 8.00 Dobro jutro po naše: Koledarček, Narodnozabavna glasba; 8.10 - 10.00 Poletni mozaik: Potovanje po Veliki Britaniji; 9.15 Iz arhiva mladinske dra- matike: »Vike Vikinge, 2. del, vmes: Lahka glasba; 10.10 Koncert RAI iz Turina; Anton Webern: V poletnem ve- tru, simfonična idila; 11.30 - 13.00 Opol- danski zbornik: Beležka; 12.00 Iz sve- toвне zakladnice pripovedništva, vmes: Glasbeni potpuri; 13.20 Slovenske po- pevke; 14.10 - 17.00 Popoldanski pro- gram: Naša vina; 14.30 Diskoroma; 16.00 Roža mogota; 16.15 Glasbeni li- sti; 17.10 Klasični album; 18.00 Četr- kova srečanja; 18.30 Glasbena priloga.

- RADIO KOPER**
(Slovenski program)
- 6.30, 7.00, 13.30, 14.30, 17.30 Poroči- la; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme - prometni servis; 6.45 Cestne informacije; 6.50 Objave; 7.30 Jutra- nji servis; 8.00 Zaključek; 13.00 Da- nes na valu Radia Koper; 14.40 Za- nimivost, Pesem tedna; 15.30 Dogod- ki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogo- vor o...; 17.40 Utrinki iz zamejstva; 18.00 Zaključek.

- RADIO KOPER**
(Italijanski program)
- 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnev- nik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.30 Koledarček; 6.35 Vremenske razmere; 7.00 Dober dan; 8.45 Su e z per le contrade; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.35 Prost vstop; 11.00 Gulp; 11.30 Na prvi strani - Poročila v nemščini; 12.00 Glasba po željah; 14.35 Popol- danski spored: Glasba - Popevka te- dna; 14.45 Edig Galletti; 15.45 Počit- nice v Jugoslaviji; 17.45 Motocikli- zem; 18.32 Klasična glasba; 20.00 Za- ključek programov.

- RADIO 1**
- 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 19.00 Po- ročila; 6.45 Včeraj v parlamentu; 9.00 Radio anch'io - popevke; 11.00 I ba- roni - 11. nadalj.; 11.30 Trentatre trentine - variete; 12.30 Lagrime - var- iete; 13.15 Master - glasba dan za dnem; 15.00 On the road; 16.00 Il Pa- ginone - poletni program; 17.30 Radio 1 - jazz; 18.05 Anta ma non li dimo- stra; 18.30 Večerna glasba; 19.15 Ver- ska rubrika; 19.20 Na naših trgih; 19.25 Audiobox; 20.00 Radijski oder: Donna Rosita nubile - komedija; 21.25 Po gledališki predstavi; 22.00 Acchiap- pafrequenze; 22.50 Danes v parlamen- tu; 23.05 Telefonski poziv.

- RADIO 2**
- 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 7.20 Verska oddaja; 8.00 Otro- štvo: kako, zakaj; 8.05 Napoved pro- gramov; 8.45 Soap-opera: La scalata, 34. nadalj.; 9.10 Tuttitalia ... parla; 10.00 Posebna oddaja Dnevnika 2; 10.30 Motonave Selenia; 12.10 in 14.00 De- želni programi; 12.45 Tuttitalia... gio- ca; 15.00 Accordo perfetto; 15.40 La controra; 16.40 La strana casa della formica morta; 18.40 Saltimbanchi dell'anima; 19.50 Knjiga in družba; 20.10 Poletne simfonije; 21.00 Slavnost- ni večer; 22.20 Parlamentarna pano- rama; 22.50 Klavirske skladbe.

- LJUBLJANA**
- 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro ju- tro, otroci; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Z glasbo v do- ber dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Znano in priljubljeno; 11.35 Na- še pesmi in plesi; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Znane melodije; 12.30 Kme- tijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.45 Naš gost; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 - 15.20 Popoldanski mo- zaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja in EP; 17.00 Studio ob 17.00, glasba; 18.00 Lahke note; 18.30 Johannes Brahms: Sonata za violončelo in kla- vir; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Mi- nute z ansamblov Mojmira Sepeta; 20.00 Četrtno večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.05 Našim po- svetju; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz na- ših sporedov; 22.30 Večerna podokni- ca; 22.50 Literarni nočno; 23.05 Pa- leta popevk jugoslovanskih narodov.

Na torkovi seji občinskega sveta

Nesoglasja o vlogi občine in pomenu zasebne cerkvene zdravstvene ustanove

Ob navidez majhnem vprašanju spremembe ene točke pogodbe med gorisko občino in redom Fatebene-fratelli, ki upravlja bolnišnico za starčke sv. Justa, je prišlo na torkovi seji občinskega sveta do širše razprave o vlogi občine in njenih sociopomoznih služb ter zasebne bolnišnice. Načelnik skupine KD Tripani je najprej, v nasprotju z županom in drugimi svetovalci laičnih strank, napovedal, da bo njegova skupina glasovala proti spreminjavalnemu predlogu, potem pa, ko so mu njegovi strankarski tovariši povedali, da razmerje sil v dvorani in demokristjanom v prid je umaknil popolno nasprotovanje in se le sam vzdržal pri glasovanju. Iz morda nepomembnega vprašanja je nastalo politično vprašanje odnosov med občino in cerkveno ustanovo, zastopniki tako večine kot opozicije pa so med razpravo menjali svoja stališča, upoštevajoč tudi taktični položaj.

Spomladi je komunistična svetovalka Pirellova sprožila razpravo o vprašanju bolnišnice za starčke Fatebene-fratelli, ki se je bila preselila iz Ulice Diaz v bolnico sv. Justa. Tam je takrat prišlo do seljubelega dogodka nasilja neke uslužbenke do starega pacienta. Stvar je romala na sodišče (to se do danes še ni izreklo). Dogodek je bil povod za razpravo v občinskem svetu. Takrat so se odbor-niki in župan obvezali, da bodo po bližje sledili dogajanju v bolnišnici,

saj je večina pacientov v breme občinskih financ. Za komuniste pa se stvar ni končala tu in v torek je svetovalec Salomoni napovedal, da bo njegova stranka kmalu zahtevala temeljito razpravo o tem.

Župan Scarano je v torek zvečer v imenu odbora predlagal ratifikacijo odborovega sklepa z dne 2. aprila 1985 o spremembi pogodbe med občino in redom Fatebene-fratelli. Občina naj bi potem svojih pomožnih služb lahko sodelovala pri razvijanju rekreacijske in kulturne politike v bolnišnici. O tem se je razvila živahna razprava. Ali ne bi to preveč vezalo občine, ki bi bila odvisna od upraviteljev bolnišnice, se je vprašal liberallec Fornasir. Proti vsakemu poseganju občine v bolnišnico se je izrekel demokristjan Tripani, ki je dejal, da bi to finančno obremenilo občino. Za delo v bolnišnici naj se zanimajo predvsem upravitelji. Drugačnega mnenja je bil komunist Battello, ki je dejal, da ima občina pravico skrbeti tudi za njene občane, ki so trenutno v bolnišnici, za njih kulturno razvedrilo. Župan je predlagal spremembo v pravilniku, ki naj bi zagotavljala večjo garancijo občini. Prav ob to se je obregnil Tripani. Najprej je zagrozil, da bo njegova skupina glasovala proti. Tripani je namreč načelnik skupine. Potem pa, ko so demokristjani ugotovili, da bi bili najbrž ostali v manjšini (med svetovalci je bilo precej odsotnih) je

Tripani dejal, da se bo osebno vzdržal. Takrat je spet prišlo do drugačnega razmerja sil in predlog župana je bil sprejet z večino glasov. Proti so glasovali komunisti in zeleni, vzdržal se je Tripani.

Štiri ure je trajala torkova občinska seja. Župan je najprej svetovalce obvestil kako je porazdelil resorje v odboru. O tem smo že pisali. Proti temu je bilo nekaj ugovorov oziroma komentarjev s strani svetovalcev o pozicije Fornasira, Lambertija, Bucovinija, Coane. Nekateri svetovalci so postavili vprašanja županu in odbornikom. Paulin je hotel vedeti kako je s predvidenimi namakalnimi napravami pri štrandrežu. Lambertij je veliko govoril o varstvu okolja. Bucovini je govoril o hudem položaju zaposlitve v tukajšnjih tovarnah, Ciuttini o vprašanih zelenjadnega trga. Fiorelli pa je takoj dokazal, da bo njegova opozicija stalna in splošna. Najprej je zahteval, da se zapre naprava za zračno ohlajevanje, zatem pa da se v sejni dvorani ne sme kaditi. Kasneje je spet oporekal oziroma zahteval pojasnila v zvezi s številnimi sklepi odbora, ki jih je bilo treba potrditi.

Svetovalci so v torek potrdili oziroma vzeli na znanje vrsto sklepov, ki jih je v spomladansko-poletnem času sprejel ožji odbor. Vsega pa niso izčrpali. Zaradi tega se bo občinski svet ponovno sestal v ponedeljek, 30. septembra.

Slovesnost bo v soboto

Slavje na Vrhu ob odprtju kulturno-športnega središča

Pojutrišnji, sobotni dan, bo pomemben za vso vrhovsko vaško skupnost. Na ta dan bodo namreč pri kulturno-športnem središču na Vrhu priredili likof in tako kronali uspeh dveh let trdega prostovoljnega dela. Dve leti je namreč minilo od takrat ko so na Brajdi postavili temeljni kamen za kulturno - športno središče, ki bo o-mogočalo vasi neomejen športni in kulturni razvoj, ki je bil večkrat spričo slabih pogojev delovanja sila okrnjen. Ne smemo pozabiti, da je domače kulturno društvo Danica bilo vselej prisiljeno, da gostuje v ponavadi za kulturno življenje skrajno neprimernih prostorih.

Tudi zato so pred leti na Vrhu ustanovili gospodarsko zadrugo Vrh, ki je prevzela nase nalogo, da zgradi za vaško skupnost izredno pomemben kulturno - športni objekt. In res rezultati so že tu. Pred časom je bilo pred kulturnim domom dokončano razsvetljeno balinarsko igrišče, kjer se redno zbirajo domačini in v družbi prebijejo marsikatero lepo urico. Tudi na bližnjem odbojarskem oz. teniškem igrišču ne manjka navdušencev.

V soboto bodo z likofom kronali pomemben delovni uspeh, ki je bil v glavnem izpeljan s prostovoljnimi delom domačinov in z denarno pomočjo mnogih, ki jim je stal ta objekt pri srcu. Ti bodo povabljeni na soboto slavje, da se bodo z lastnimi očmi prepričali, da je bil njihov denar uporabljen za to kar so si želeli.

Ob tej priložnosti so pripravili tudi balinarski turnir, ki se ga bodo ude-

ležili balinarji iz Doberdoba, Sel na Krasu, balinarji, ki se zbirajo na igriščih v gostilni Primožič v Gorici in domači balinarji seveda. Ob strih popoldne bo na sporedu prijateljsko odbojarsko srečanje med ekipo z Vrha in mladinsko ekipo štrandreškega Vala. Krajšo slovesnost bo poleg priložnostnega govora zaključil nastop domačega moškega pevskega zbora Danica. Vsemu temu pa bo sledila zakuska in skupna zabava, nedvomno pa bo slovenska pesem dolgo v noč donela daleč naokrog Brajde.

Tragična smrt mlade Goričanke

24-letna Cinzia Past iz Gorice, UL. Italico Brass, je izgubila življenje v tragičnih okoliščinah v bližini kraja Carvoeiro na Portugalskem. Njeno truplo so našli na plaži, ugotovili pa so hude poškodbe na lobanji. Na Portugalsko so odpotovali ožji sorodniki, da uredijo vse formalnosti v zvezi s prepoznavanjem trupla in prevozom posmrtnih ostankov.

Umrli je Ferruccio Pizzul

Danes bodo v Gorici pokopali Ferruccio Pizzula, nekoč znanega gostilničarja v Ulici Codelli. Znan je bil tudi zaradi svojega političnega udejstvovanja. V goriskem občinskem svetu je konec petdesetih let zastopal socialiste. Takrat je prišlo do pokrajinske povezave med kandidati KPI, PSI in Demokratične fronte Slovencev.

● Goriški prefekt doktor Pierangeli se je včeraj mudil na obisku v občini Štaranec. Spremljal ga je podprefekt doktor Coco.

razna obvestila

Društvo slovenskih upokoencev v Gorici priredi 12. oktobra avtobusni izlet v Celje na zlatarsko razstavo. Vpis samo v ponedeljek, 30. septembra in v torek, 1. oktobra od 9. do 11. ure na sedežu društva v Ulici Croce 3.

V nedeljo, 29. septembra priredi Društvo slovenskih upokoencev v Gorici tekmovanje v balinanju s člani pobratenegega društva upokoencev iz Solkana. Tekmovanje bo na balinarskih stezah gostilne Primožič v Drevoredu 20. septembra.

razstave

V nedeljo, 29. septembra, ob 11. uri bo v goriskem avditoriju odprtje 13. trikotne razstave fotografov iz Koroške, Slovenije ter Furlanije - Julijske krajine. Nagradili bodo najboljša dela.

V galeriji Il Torchio bodo v soboto, 28. septembra odprli razstavo grafikov iz Južne Tirolske. Priredili so jo v sodelovanju z inštitutom za umetniško grafiko iz Merana. Odprta bo do 11. oktobra.

izleti

V teku je vpisovanje za avtobusni izlet SPD v Rakov Škocjan, na Vrhniko in v grad Bistra (Tehniški muzej Slovenije) v nedeljo, 6. oktobra. Prijave na sedežu društva od 10. do 12. ure in od 18. do 19. ure ter v trgovini Baucon.

kino

Gorica

VITTORIA 17.30—22.00 »La rosa purpurea del Cairo«. Barvni film. Režija: Woody Allen.
CORSO 18.00—22.00 »Scuola di polizia n. 2 — prima missione«.

Tržič

EXCELSIOR 17.30—22.00 »I vizi del sesso«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA 18.30 »Dekleta s plažem«. Ob 20.30 »Conan 2«. SVOBODA 20.30 »Dozorevanje«. DESKLE Zaprti.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Marzini, Korzo Italia 89, tel. 84443.

POGREBI

Danes v Gorici, ob 11. uri, Glauco Vittori iz splošne bolnišnice, ob 12.30 Ferruccio Pizzul iz splošne bolnišnice.

Pred zapadlostjo konec leta

Senator Battello (KPI) pripravil osnutek zakona o prosti coni

Brali smo o stališču sindikata CGIL do obnove zakona o goriski prosti coni, ki zapade letos 31. decembra. Včeraj smo v redakcijo dobili tiskovno poročilo pokrajinske federacije KPI. Na umestitveni seji goriskega občinskega sveta, je rečeno v tiskovnem poročilu, da je sen. Battello napovedal stališče stranke in sestavo zakonsekga načrta o tem vprašanju. O zakonskem osnutku so razpravljali v vodilnih organih KPI tako na pokrajinski kot na deželni ravni. Pri voljenju sta dali tudi parlamentarni skupini. Goriška federacija KPI je drugim strankam ter ustanovam že poslala osnutek tega zakonskega načrta. Pričakujemo soočanje v tem vprašanju, meni tajništvo KPI. Kritizirane so tudi druge politične skupine, ki so doslej o tem molčale. Še zlasti leti kritika na krščansko demokracijo, katere vidni predstavniki, gorški župan Scarano, predsednik trgovinske zbornice Lupieri in poslanec Rebulli so se že javno izrekli za enostavno podaljšanje sedanega zakona. Stališče demokristjanov ni sprejemljivo, ni v skladu z interesi prebi-

valstva naših krajev, meni pokrajinsko tajništvo KPI.

● V soboto, 28. septembra, ob 9. uri bo na sedežu kluba bivših goriskih alkoholikov v Ul. Lungo Isonzo 176 srečanje vseh, ki so zainteresirani na temo ustanavljanja novih tovrstnih klubov.

Tudi letos v Kulturnem domu rekreacija za upokoence

Začenja se četrta sezona rekreacije, ki jo organizira Društvo slovenskih upokoencev za Gorisko za svoje člane obeh spolov.

Podvojeno število obiskovalcev potrjuje koristnost vaj pod strokovnim vodstvom g. Češcutove. »Boljše dvigam roke, lažje hodim, težave v križu so se zmanjšale itd.«, so izjave tistih, ki se redno udeležujejo telovadnih vaj. Človeku v letih neizbežno okrnejo sklepi, kar povzroča neprijetne težave. Sleherni ortoped svetuje gibanje, gibanje in še gibanje, za olajšanje takih nevšečnosti. Prav zaradi tega DSUG, ki organizira izlete in raznovrstna družabna srečanja za prijetno duševno počutje svojih članov, vabi k številni udeležbi pri korektivni telovadbi. Vaje se bodo vršile v telovadnici Kulturnega doma v Gorici vsak ponedeljek in sredo od 15. do 16. ure. K prvi vaji, ki bo v sredo, 2. oktobra, ob 15. uri pridite v čim večjem številu. Pričakujemo vas!

Današnji posvet o plurilingvizmu

Sodelovanje videmske univerze s slovenskimi in avstrijskimi

Danes se začne na Univerzi v Vidmu, v Ulici Antonini 8, Mednarodni posvet o plurilingvizmu na področju Alpe-Adria, ki ga organizira Univerza v Vidmu, pod pokroviteljstvom Sveta rektorjev univerz, ki delujejo v okviru skupnosti Alpe-Adria. Tokrat je prvič znanstvena pobuda Sveta rektorjev zaupana naši univerzi,

pri čemer je pomembno, da je predmet posvetovanja — plurilingvizem — eden izmed najbolj značilnih vidikov v kulturni zgodovini tega področja; plurilingvizem kot sposobnost precejšnjega števila govorcev, da ga uporabljajo glede na okoliščine in potrebo, plurilingvizem kot raznosterst jezikovnih sredstev.

Na posvetu bodo sodelovali številni italijanski in tuji znanstveniki, med njimi profesorji iz Slovenije, Hrvaške, Koroške, Štajerske in iz Salzburga ter iz različnih univerz Zahodne Nemčije. Po uvodnem predavanju prof. Gusmanija so danes na programu štirje prispevki, prof. Toporišiča, prof. Rehderja, prof. Simona in prof. Mayerthalerja; jutri pa bodo predavali prof. Skubic, prof. Francescato, prof. Hafner in prof. Denison. Danes zvečer imajo udeleženci sprejem na videmski občini, za soboto dopoldne pa je predvidena ekskurzija v Čedad in v Nadiško dolino.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Alla salute, Ul. C. Cosulich 117, tel. 711315.

Ob uporabi posebnih telefonskih priključkov

Novembra bo začel delovati nov center za hitro pomoč

V novembru bo v goriski pokrajini pričela delovati posebna služba hitre pomoči, ob uporabi najsodobnejših izumov na področju telefonije. Vest so sporočili pred kratkim, ob nedavnem sestanku med upravnim odborom goriskega Zelenega križa, predstavnikov družbe Sip in podpredsednika pokrajinske uprave Maurizia Fabbra.

O zadevi smo pred mesecem že poročali, zlasti pa še ob priložnosti zadnjih sejmskih prireditev Espomego, kjer je družba Sip predstavila te najsodobnejše dosežke in prikazala njihovo uporabnost. Zakaj v bistvu gre?

Na sedežu Zelenega križa bodo namestili posebno elektronsko centralo ter jo povezali s telefonskimi aparati občanov, ki bodo za tovrstne usluge zaposlili. V njihovih telefonskih aparatih bo vgrajen poseben miniodajnik in že s samim pritiskom na gumb bodo obvestili centralo, da rabijo pomoč. Ker bodo v centru ravstavljeni posebni podatki, tako tudi informacije o zdravstvenem stanju posameznih občanov, povezanih s centralo, bo mogoče v nekaj sekundah ugotoviti, kakšna oblika pomoči je najbolj primerna in seveda k temu ustrezno ukrepati. Ta

oblika pomoči je najbolj primerna za ostarele in osamljene občane, pa tudi za osebe, ki so podvrženi občasnim akutnim bolezenskim napadom, za srčne bolnike, in tako dalje. Strošek za namestitev aparata in vzdrževanje znaša okrog 400 tisoč lir letno. V najbolj nujnih slučajih naj bi interesentom priskočile na pomoč krajevne uprave, občina in pokrajina. Tudi o tej problematiki so razpravljali na omenjenem sestanku.

Zimski vozni red avtobusa na pokopališče

Od nedelje 29. septembra bo pričel veljati zimski vozni red na avtobusni progi iz mestnega središča na glavno pokopališče. Spremenjen vozni red bo veljal samo ob nedeljah. Izpred glavne pošte bodo avtobusi odpravljali ob 9., 10., 11., 12., 15., 16.05, 17.10 ter 18. uri. Izpred glavnega pokopališča pa bodo avtobusi odpravljali ob 9.20, 10.20, 11.40, 12.20, 15.20, 16.25 in 17.30. Ob delavnih ostane vozni red nespremenjen.

Usahla Soča pri Sovodnjah

Soča se suši, pravzaprav se je posušila. Tak vtis namreč daje te dni reka v bližini mosta na avtocestnem odseku pri Sovodnjah. Rečna struga je tam povsem suha in le v nekaterih kotanjah je opaziti vodo, kjer so ostale ujetje ribe. Kaj takega ni bilo opaziti že dolgo let, čeprav glede pretoka še nismo dosegli zgodovinskega minimuma, kakor ugotavljajo pri pokrajinskem ravnateljstvu državnega tehničnega in vodnogospodarskega zavoda (Genio civile). Pretok je zaradi dolgotrajne suše zares precej nizek, stanje pa bodo spremenile le obilne in dolgotrajne padavine na območju porečja. Zaloge v obliki snega v hribih so, kot ugotavljajo, letos že povsem skopnele.

Sicer pa se Soča v spodnjem toku

obnaša nekoliko neobičajno. Medtem ko je njena struga med Štandrežem in Sovodnjami suha ali skoraj povsem suha, privre voda ponovno na površje kakšen kilometer nižje. Na tem delu se, kot kaže, voda pretaka pod zemljo.

Glede pretoka v zadnjih dneh velja zabeležiti, da so na merilni postaji med Gradiščem in Zagrajem v zadnjih dneh ugotavljali poprečno po okrog 15 kubičnih metrov vode na sekundo. Pretok Vipave je v zadnjih dneh okrog 3 do 4 kubične metre.

Tako stanje se seveda neugodno odraža tudi na vodostaju podtalnice, na zajetjih za gorisko vodovodno omrežje in v omrežje konzorcija Cafo. Gladina vode se je pričela naglo nižati.

Na sliki: usahla Soča pri Sovodnjah.

Friedericha Schillerja Marija Stuart

Spopad med etiko in politiko

Ponovno izdajo nedvomno zasluži tudi znamenita drama Friedericha Schillerja »Marija Stuart« in to kar zaradi več razlogov. Je že res, da je zgodovinski dogodek s svojo pretresljivostjo in neizprosno večkrat služil ustvarjalcem, da so ga osvetlili vedno na novo, vedno na »svoj« način — in tovrstne večkratne obdelave so prav gotovo poročstvo mnogoplastnosti dogodka.

Elizabeta Angleška, velika kraljica, protestantka, »gospodarica« naj- večjega dramatika vseh časov, William Shakespeara, je doživela v spopadu s svojo škotsko tekmico Marijo Stuart eno najhujših zasebnih pa tudi političnih doživetij svojega življenja, zgodbo, ki jo bo za večno zapisala v zgodovino kot primer politike, ki prevlada zasebnost, pa čeprav je bila seveda zasebnost tista, ki ji je narekovala usodne politične poteze. Po svojem izvoru »bastard«, nezakonska kraljeva hči, je namreč Elizabeta vse svoje življenje trepetala za svoj prestol, se borila za svojo nikdar doseženo legitimnost, ne nemara zaradi tega ni nikdar poročila, ko se je ravno na Škotskem pojavila Marija Stuart, po rodovniku celo bolj upravičena na angleški prestol, po verskem prepričanju katoličanka, sicer pa ženstvena in čustvena, šarmantna in polna lepote, vendar dvomljivih političnih potez.

Ironija usode je hotela, da se je morala »lepa« Marija Stuart zaradi notranjih težav in svoji deželi zateči po varuštvo ravno na Angleško k svoji sestri — kraljici Elizabeti. In tukaj se zgodba že usodno sproži: Elizabeta s svojim notoričnim obotavljajstvom ne more in noče razrešiti primera Marije Stuart: boji se jo izpustiti, istočasno ne prenese misli na soočenje z njo. Samo Elizabetinemu karakterju se imamo zahvaliti za kruto zgodbo, ki se bo nekega dne morala izpolniti do konca. Ta t.zv. neodločnost se vleče v neskončnost, konča pa se po 19 letih (!) Marijinega ujetništva z obsodbo Stuartke in njeno obglavitvijo. Vmes potekajo brezupni poskusi lepe škotinke, da bi se preko svojih privržencev dokopala do svobode ali pa prisilila kruto tekmico v neposreden, pravičen obračun. Vsak poskus se ji šteje v slabo, je »protidržaven«, dokler angleški parlament, seveda na Elizabetino pobu-

do, ne sprejme perfidnega zakona, po katerem ni »obdolžen protidržavne dejavnosti samo tisti, ki škoduje vladarju, ampak tudi tisti, ki ima zaradi podobnega ravnanja takšno ali drugačno korist«.

Schillerjeva dragocenost je v ideji napolniti navedeno zgodbo s tisto človeško vsebino, ki je zanimala njegov čas in ki je doživela v delih Emanuele Kanta tudi svojo filozofsko pojasnitev. Po tej ideji delujejo v človeku t.zv. »kategorični imperativi«, nekakšna podedovana, lahko tudi podzavestna etika, ki človeka nepreklicno — že zaradi večstoletne in tisočletne izkustvene zgodovine — opredeljuje kot človeka, se pravi kot razumsko in, kar je nemara še važnejše, etično bitje. Človek lahko zaradi teh ali onih razlogov, med njimi so najštevilnejši premajhno samozavedanje, sicer ignorira omenjena načela, gre mimo ali preko njih, ne more pa nikdar doseči njihove neobstoynosti. Prevarani in izigrani »imperativi« se zatore dvignejo in tako ali drugače vzpostavijo v človeku naravno in zgodovinsko ravnotežje.

Marija Stuart ne odstopi od svojih »imperativov«, po Schillerju bo tudi v neposrednem srečanju z Elizabeto odtrgla ponižnost in uveljavila svojo moralno pravico, ki jo bo veljala glavno, v srečanju, ki se po zgodovinskih virih ni nikoli odigralo. Elizabeta pa bo s pomočjo politike sestela dovolj razlogov, ki ji dajejo pravico odločati o življenju in smrti Marije

Stuart: ne nazadnje bo zadeva dobila ustrezno potrditev celo v zakonih, v parlamentu, pa tudi ljudstvo bo s svojim občasnim pohlepom po krvi naravnost zahtevalo eksekucijo.

Tukaj pa pokaže Schiller vse svoje mojstrstvo, izjemno znanstveno in umetniško erudicijo: brez slabokrvnega moralizma bo v liku Elizabete pokazal nastanek, nastop in delovanje »kategoričnih imperativov«, grobo rečeno človečnosti. Kljub vsem (političnim) soglasjem se bo namreč velika Angležinja znašla v strašnih škripcih; nič, prav nič ne more oprati njenega strahu pred eksekucijo, ki jo odlaga in odlaga, čeprav si jo strašno želi, in ko je končno Marija likvidirana kot zločinka, postane zmagovalki enkrat za vselej jasen končen izhod tega nenavadnega boja oziroma spopada, izhod, ki ovenča z zmagozlavjem Marijo, njo pa vrže v žrelo krvavih rok, ki jih vse življenje ne bo mogla več oprati.

Schiller je v tem delu prav gotovo nekakšen daljnji predhodnik eksencializma, kjer bo človek dobrih 150 let kasneje ujet v spone splošnih in zasebnih zakonov, oziroma bo še po drugi vojni ugotavljal strašansko zapletenost obeh pojmov. In zgodovina? Ima svoja pata: njena želja je nemara bila, da počivata obe tekmici, Marija in Elizabeta, v westminsterski katedrali druga poleg druge, kot da se ni nič zgodilo. Se res ni nič zgodilo?

JANEZ POVŠE

Cankarjev Za narodov blagor

Ta znana Cankarjeva politična komedija, ki je ob svojem nastanku povzročila mnogo »preglavitve«, bo v teh dneh doživela premiero v Cankarjevem domu v izvedbi SNG Drame iz Maribora. Režiser Miran Herzig bo razgrnil sodoben, satirično izostren politični aspekt tega »zgodovinskega« teksta.

Inovativni posegi v razumevanju dramske strukture bodo seveda imeli za posledico provokativno in vznemirljivo odrsko upodobitev. Oblikovalka scene je Meta Hočevar, kostumov pa Meta Sever. Jezikovno vodstvo je v rokah Emice Antončič, posamezne like pa interpretirajo: RADO PAVALEC - Aleksej pl. Gornik, Marjan Bačko - Dr. Grozd, Nataša Sirk - Katarina, Sonja Blaž - Matilda, Janez Klasinc - dr. Gruđen, Milena Muhič - Helena, Jože Zupan - Mrmolja, Franci Gabrovšek - Klander, Ana Sivec - Mrmoljevka, Vlado Novak - Ščuka, Ivo Leskovec - Siratka, Peter Ternovšek - Kadivec, Roman Lavrač - Kremžar, Zvonko Funda - Stebelce, Marjan Hintergerer - Peter, Peter Šprajc - slabo oblečen možki.

Premiera 1. oktobra 1985 v Cankarjevem domu v Ljubljani.

iz likovnih galerij

Jacobi v Cartesiusu

Po razmeroma kratkem poletnem premoru je ena najzahtevnejših tržaških umetnostnih galerij — Cartesius — kot prva začela novo sezono, in sicer z razstavo del tržaškega mojstra, ki pravzaprav ni Tržičan, a ga je Trst sprejel za svojega. Je to Folco Jacobi, ki se je tokrat predstavil skoraj povsem prenovljen. Mojster Jacobi, ki je po rodu iz Livorna in, ki je strokovno šolanje opravil na akademiji v Firencah, je doslej vedno slikal v olju, njegova motivika pa so bile najpogostejše najrazličnejše strukture iz cevi. Tokrat pa je dal na ogled le štiri olja, v ostalem pa je napolnil obsežno razstavišče ob tržaškem Ljudskem vrtu z dvema ducatoma grafičnih listov z enotnim ali skupnim motivom, namreč s — tržaškimi balkoni.

Pa še ena posebnost, oziroma značilnost Jacobijeve sedanje razstave: če je mojster svoji sedanjí razstavi dal skupen naslov »Tržaški balkoni«, bo obiskovalec galerije te balkone zaman iskal, kajti mojster je iz resničnih in tudi znanih dvanajstih tržaških balkonov posnel le njihove glavne, ali če hočemo osnovne motive. Gre v vseh primerih za železne balkone, v večini tudi za balkonske strukture iz tolčenega železa in torej za stare ali vsaj starejše balkone iz starega dela mesta in iz Terezijanske četrti, od koder jih je še največ. Razstava bi mogla mrsikoga presenetiti, tudi tistega meščana, rekli bi starega Tržičana, ki že dolgo in pogosto hiti tudi po tem delu mest, pa še ni niti opazil, da je v njegovem mestu toliko zanimivih balkonov. Da pa so vse te strukture resnične, dokazuje posebna fotografska razstava, ki jo je ob Jacobijevi grafični razstavi, v isti galeriji pripravil fotograf Aldo Strati, ki je z dvanajstimi barvnimi fotografijami nekako dokumentiral avtentičnost Jacobijevih grafičnih mojstrovín. (Fre)

Literarna delavnica v Grožnjanu

Književna mladina Slovenije bo letos priredila literarni workshop (literarno delavnico), na katero vabijo pesnice in pesnike, pisatelje in pisateljice. Po nekajmesečnih pogovorih so se organizatorji odločili, da bo literarna delavnica v Grožnjanu, in sicer 4., 5. in 6. oktobra.

Udeleženci bodo nastanjeni v prostorih Glasbene mladine Hrvatske in

v svojem komunikativni organizatorji poudarjajo, da je dobro prinesiti s seboj spalno vrečo, ker v prostorih ni gretja in tudi za hrano bo treba poskrbeti, čeprav je nekaj dobrih restavracij v okolici.

Interesenti se lahko še vedno prijavijo na naslov: Književna mladina Slovenije, RK ZSMS Dalmatinova 4, Ljubljana.

Kupce knjige OD VIPAVSKIH GRICEV DO GORIŠKIH BRD obveščamo, da je v knjigi prišlo do nekaj tiskovnih napak, in sicer:

V članku GOSTOL se četrti in peti stavek pravilno glasila:

Ko pa je 1947 kazalo, da ta svoboda ne bo dosegljiva za vse Slovence, je Josip Štrukelj zaprosil skupino delavcev, da stroje in naprave iz njegovih delavnic prepeljejo v Solkan, ki je bil ob razmejitvi priključen k Jugoslaviji. Stroj je Štrukelj podaril svobodni domovini, s sodelavci ustanovil novo podjetje, iz katerega je zrasel današnji GOSTOL in ga vodil do upokojitve 1962. leta.

Stran 37, v četrti vrsti od spodaj, pravilno 1975 (ne 1977).

Stran 60, v 11. vrsti od spodaj, pravilno: Jože Šušmelj.

MLADINSKA KNJIGA, TOZD Koprodukcija
Založba LIPA, Koper

Predstavitev mladega grafika

V sezanski Mali galeriji bodo danes ob 18. uri odprli razstavo grafika Jožeta Požrla. Požrl je mlad umetnik iz Motovuna, ki dela in živi v Divači, to pa bo ena njegovih prvih samostojnih razstav

Knjiga o jugoslovanskem filmu kot neprijetno in površno branje

Čeprav se v našem dnevniku le poredkoma pojavijo recenzije knjig o filmu, kar je po svoje tudi razumljivo, glede na to, da dnevnik ni revija, še najmanj pa filmska, smo se tokrat znašli s tako knjigo v rokah, da moramo o njej spregovoriti. Bolj kot knjiga je to pravo presenečenje, ki nam prihaja iz ZDA; naslov teksta je LIBERATED CINEMA — THE YUGOSLAV EXPERIENCE (Osvobodjena kinematografija — Primer Jugoslavije) avtor pa Daniel J. Goulding, profesor komunikacije Oberlinskega Collegea. (Izdaja Indiana University Press, Bloomington, 190 strani, 25 dol.)

Knjiga o jugoslovanskem filmu, še posebno če jo izdajo v tujini, že sama po sebi pritegne našo pozornost in zanimanje tudi glede na to, da tovrstne izdaje lahko do danes štejejo na prstih ene same roke, vendar presenečenje ob branju te knjige je bilo res veliko. In neprijetno. V prvih straneh se Goulding zahvali vsem, ki so mu pomagali, da je v dobrih treh letih (čeprav v preporih) spoznal zgodovino, ljudi, literaturo, film, skratka Jugoslavijo. Zahvale so deležni tudi nekateri vidnejši predstavniki jugoslovanskega filmskega sveta, zato premis za temeljito raziskavo na tem območju res ne manjka. Nato, stran za stranjo, pridejo na dan neverjetne napake, dvoumne zgodovinske interpretacije in, kar je prav gotovo najslabše in najmanj dopustno, pomanjkljivosti v podajanju predmeta samega. Npr.: knjiga, ki naj bi razkrivala — končno — tudi ameriški javnosti skrivnosti in lepote jugoslovanskega filma, je bogato ilustrirana s fotografijami, pod sliko pa avtor ne navaja imena igralcev. V tekstu se stalno pojavljajo citati in podatki povzeti iz nekaterih knjig, ki jih potem ni v bibliografiji, knjiga nima niti okrnjene filmografije, kar je nerazumljivo glede na to, da avtor kar naprej citira »Filmografijo jugoslovanskega filma«, in še bi lahko naštevali tako grobe napake. Bolj razumljive, čeprav po našem mnenju vseeno malo dopustne v tekstu, ki se ponuja bralcem in študentom (sic) so pomanjkljivosti v zvezi s samimi filmi. Avtor očividno deloma pozna jugoslovansko kinematografijo, ni videl vseh filmov in kljub temu, da jih nekatere prišteva med »izredne«, »posebne« ali »važne«, jih ne razčleni, ker jih enostavno ni gledal.

Metode so seveda pri vsakem avtorju različne, vendar obstajajo na tržišču nekatere knjige, v katerih tudi jugoslovanska kinematografija ima svoj, morda nekoliko manj monografski, ampak veliko bolj verodostojen kotiček. Npr. THE MOST IMPORTANT ART — SOVIET AND EASTERN EUROPEAN FILM AFTER 1945 izpod peresa Mire in Antonina Liehma. Goulding citira ta tekst ničkolikokrat, vendar vztraja v svojih napakah. Napake, ki ne izhajajo iz interpretacije virov — večji del jugoslovanskih — ampak iz nekega temeljnega neznanja. Vzemimo primer Slovenije, ki ima danes — knjiga je azurirana na leto 1983 — do pet režiserjev in filmsko produkcijo Triglav film. O tem, da Triglav filma že ce-

la desetletja ni več in da je na njegovem mestu Viba film, v knjigi ni ne duha ne sluha, Slovenski filmi so navedeni s točnim angleškim prevodom, ampak v srbohrvaščini itd. Naprej sploh ne bi šli, ker nima smisla, da se toliko ukvarjamo s knjigo zaradi nje same. Ta zapis, bolj kot negativna oznaka neuspelega teksta, hoče predvsem odpreti razmišljanje o potrebi — po letih 1965-70 je verjetno napočil pravi trenutek — da tudi jugoslovanski film in njegova zgodovina prestopita državne meje in postaneta dosegljiva vsem, ki se za filmsko kulturo zanimajo. Gouldingova nesrečna knjiga naj ne zaustavi tega procesa in Jugoslavija naj še naprej omogoča tujim (in seveda domačim) raziskovalcem delo na tem področju. To je edini način, da bomo tudi mi dobili boljšo in temeljitejšo strokovno literaturo, tako, ki bo morda segala tudi nekoliko dlje od leta 1945. Prve kinopredstave na jugoslovanskih tleh so se pričele leta 1896!

EVA FORNAZARIČ

DOMA
IN V SVETU
DOBRO POZNAN

V prijateljski tekmi proti Norveški

Italija zgubila in razočarala

Italija — Norveška 1:2 (1:2)

STRELCI: v 26' Altobelli, v 39' Okland, v 43' Davidsen.

ITALIJA: Galli (46' Tancredi), Bergomi, Cabrini, Bagni, Vierchowod, Scirea, Conti (65' Fanna), Tardelli (46' Baresi), Giordano (46' Galderisi), Di Gennaro, Altobelli.

NORVEŠKA: Thorstvedt, Fyaelberg, Ahlsen, Hareide, Henriksen, Davidsen, Herlovsen (48' Soler), Sundby, Andersen (79' Jacobsen), Okland (89' Erlmandsen), Thoresen.

SODNIK: Föckler (ZRN); KOTI: 6:1 za Italijo; GLEDALCEV: 50 tisoč.

LECCE — »Azzurri« res niso Bearzotu pripravili lepega darila za njegov današnji 58. rojstni dan. V sinočnji prvi prijateljski tekmi v okviru ciklusa priprav za nastop na mehiškem »mundialu« niso namreč samo zgubili, ampak s prikazano igro tudi zelo razočarali.

V uvodnem delu tekme sicer ni kazalo na najslabše, čeprav je bilo takoj videti, da šepa povezava med sredino in napadom (med vso tekmo so »azzurri« bili skoraj ob vsaki podaji v off-sideu). Prvi so povedli z Altobellijem po izredni podaji Contija in imeli še nekaj priložnosti. Medtem pa so protestirali zaradi domnevne 11-metrovke, pa so Norvežani v protinapadu nepričakovano izenačili in zatem ob italijanski obrambi, ki je skorajda nepremično gledala, kaj se dogaja, še povedli.

Tudi drugi polčas so »azzurri« začeli zelo poletavno, gostje so se s težavo in srečo rešili, zatem pa s poštvalno igro in ob boljši kondiciji v glavnem prevzeli pobudo. Bearzoto v moštvo nikakor ni moglo urediti svojih vrst, in tako je bil zaslužen poraz neizbežen.

PRIJATELJSKA TEKMA

Mladi »azzurri« pregazili Norveško

Italija — Norveška 3:0 (0:0)

STRELCI: v 47' Mancini, v 66' Baldieri, v 78' Vialli.

ITALIJA: Zenga, Calisti, Baroni, De Napoli (84' Cucchi), Ferri, Progn, Donadoni (46' Baldieri), Matteoli, Vialli, Giannini, Mancini (72' Borgonovo).

FOGGIA — Po prvem polčasu, v katerem ni posebno blestela, je Italija v nadaljevanju, po vstopu Baldierija, zaigrala nad pričakovanjem (čeprav ne gre pozabiti, koga je imela na drugi strani) in Norveški nasula tri gole ter napravila še kopico drugih ugodnih priložnosti.

Košarka: drevi v italijanskem pokalu Težko za Tržačane in Goričane

SINOČNJI IZIDI

Drevo bosta tržaški Stefanel in goriški Segafredo igrala povratni srečanja šestnajstine finala italijanskega košarkarskega pokala. Obe moštvi bosta pred dokaj težko nalogo, saj sta v prvi tekmi izgubili.

Tržaški košarkarji bodo ob 20.30 sprejeli v goste videmsko moštvo Fantonijs, ki je v prvem srečanju doma odpravilo Stefanel s 100:90. Nadoknaditi Videmčanom 10 točk gotovo ne bo lahko. Tržačani bodo zato morali igrati na vse ali nič, da bodo spravili na kolena videmsko moštvo, ki ima v ameriški dvojici Wright - Kea svoje najnevarnejše orožje. Stefanel pa bo seveda tudi računal na pomoč svojih navijačev.

Pred nedvomno težjo nalogo pa je goriški Segafredo, ki je v prvem srečanju kar doma izgubil proti moštvi Silverstone iz Brescie (82:86). Le z odlično igro vsega moštva Goričani lahko računajo, da bi nadoknadili zamujeno.

Juve Caserta - Fermi Perugia 109 proti 91 (55:46); Arexons Cantù - Gomo Benetke 88:76 (35:42); Bancoroma - Sebastiani Rieti 91:72 (40:31); Simac Milan - Filanto Desi 099:76 (55:34); Marr Rimini - Libertas Forlì 92:94 (45:47); Cantine Riunite - Libertas Firenze 84:69 (41:33).

Stecca - Bryant v Sassariju

MILAN — Maurizio Stecca se bo 28. t.m. na ringu v Sassariju pomeril z Donaldom Bryantom, 23-letnim Kanadčanom, ki je profesionalno kariero začel leta 1983. Bryant ima za sabo 7 zmag in 4 poraze.

Del Marco - Kalambaj

CASERTA — Drevo bo v Caserti boksarski dvboj za italijanski naslov srednje kategorije med prvkom Giovannijem Del Marcom in izzivalcem Sumbujem Kalambajem iz Zaira, toda italijanskega porekla.

Kvalifikacije za nogometno SP

Včeraj brez presenečenj

Včerajšnjih šest kvalifikacijskih srečanj za svetovno nogometno prvenstvo se je izteklo brez presenečenj. Za Jugoslavijo je bila najpomembnejša tekma med Bolgarijo in Luksemburgom, Končala se je z uspehom Bolgarov, ki so si tako zagotovili potovanje v Mehiko. Za preostalo mesto se bosta sedaj potegovali Francija in Jugoslavija, teoretske možnosti pa imajo tudi Vzhodni Nemci.

V ospredju sta bili tudi srečanja med Španijo in Islandijo ter Sovjetsko zvezo in Dansko. Španija je imela samo eno možnost, zmago, ki jo je tudi dosegla, s čimer se je kvalificirala. Remi ji namreč ni nič koristil.

Srečanje je bilo izredno pomembno tudi za Sovjetsko zvezo, ki je morala nujno zmagati proti Danski, če ni hotela zgubiti vsega upanja. Sovjetska zveza je sicer slavila le z enim zadetkom razlike, vendar si je za pravila celo kopico ugodnih priložnosti.

ČSSR — Portugalska 1:0 (1:0)
Švedska — ZRN 2:2 (0:2)

LESTVICA	
ZRN	6 5 1 0 20: 6 11
Švedska	6 3 1 2 11: 6 7
Portugalska	6 3 0 3 8: 8 6
ČSSR	6 2 1 3 7: 9 5
Malta	6 0 1 5 3:20 1

ŠKUPINA 3

LESTVICA	
Anglija	6 3 3 0 16: 2 9
Finska	8 3 2 3 7:12 8
Romunija	6 2 3 1 9: 5 7
Sev. Irska	6 3 1 2 7: 5 7
Turčija	6 0 1 5 1:16 1

ŠKUPINA 4

LESTVICA	
Bolgarija	7 5 1 1 12:3 11
Jugoslavija	6 3 2 1 6:4 8
Francija	6 3 1 2 7:4 7
NDR	6 3 0 3 12:7 6
Luksemburg	7 0 0 7 2:21 0

PRIHODNJE SREČANJE: 28. 9.: Jugoslavija - NDR.

ŠKUPINA 6

LESTVICA	
Danska	5 3 0 2 8:4 6
SZ	6 2 2 2 10:8 6
Irska	6 2 2 2 4:4 6
Švica	5 2 2 2 4:9 6
Norveška	5 1 2 2 2:3 4

ŠKUPINA 7

LESTVICA	
Španija	6 4 0 2 9:8 8
Škotska	6 3 1 2 8:4 7
Wales	6 3 1 2 7:6 7
Islandija	6 1 0 5 4:10 2

Španija je kvalificirana, drugouvrščena Škotska mora odigrati dodatni srečanj z zmagovalcem skupine Oceanije.

NEKAJ IZIDOV kvalifikacijskih srečanj za evropsko nogometno prvenstvo »under 21«: ŠKUPINA 2: Švedska - ZRN 2:1, Češkoslovaška - Portugalska 3:1; ŠKUPINA 3: Finska - Turčija 0:0; ŠKUPINA 6: Sovjetska zveza - Danska 2:0; ŠKUPINA 7: Španija - Islandija 1:0.

kratke vesti - kratke vesti

KARPOV — KASPAROV

Znova remi

MOSKVA — Tudi osma partija šahovskega dvoboja za naslov svetovnega prvaka med Karpovom in Kasparovom ni prinesla nič novega, saj se je končala z delitvijo točke. Igralca sta se namreč pri 50. potezi sporazumela za remi. Bele figure je tokrat imel Karpov, ki tudi vodi s 4,5:3,5. Prihodnje srečanje bo že danes.

Italija podpisala

sporazum proti nasilju

STRASBOURG — Tudi Italija je podpisala evropsko konvencijo proti nasilju gledalcev med športnimi prireditvami. S tem se je število podpisnikov konvencije, ki so jo izoblikovali po tragičnih dogodkih na bruselskem stadionu ob tekmi Juventus - Liverpool, dvignilo na deset. Že 1. novembra bo stopila v veljavo na Danskem, v Veliki Britaniji in na Švedskem, kjer so jo tudi ratificirali, medtem ko je še sploh niso podpisali v Franciji, Španiji in v Zahodni Nemčiji. Konvencija med drugim predvideva zadostno prisotnost sil javnega reda na srečanjih, kjer je nevarnost

nemirov večja, ostrejša kazni za nasilneže, ločitev navijačev, omejitve pri prodaji alkoholnih pijač in nove določbe glede varnosti na stadionih.

Disciplinski ukrepi

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je v A ligo za dve klobučke izločila Righettija (Roma) in Vierchowoda (Sampdoria), Elkaer (Verona) pa bo počival do 2. oktobra. V B ligo je bil za eno kolo izključen Cervone (Genoa).

Atletika: dirka po Umbriji

ASSISI — Turinčan Luigi Chiampo je osvojil tretjo etapo dirke (teka) po Umbriji. Drugi je bil maroški atlet El Mustafa, ki še naprej vodi na skupni lestvici pred Italijanomom Chiampom in Pizzolattijem. V ženski konkurenci pa je tretjo etapo osvojila Scaunicheva, ki tudi vodi na skupni lestvici.

Lewisa ne bo v Canberro

CANBERRA — Štirikratni olimpijski prvak v Los Angelesu, ameriški atlet Carl Lewis, se ne bo udeležil svetovnega pokala v Canberri. Vodstvo ameriške atletske zveze ni pojasnilo razlogov njegove odsotnosti.

Odbojka: na dvajsetem Ivovem memorialu

Štandrežcem četrto mesto

Druga članska odbojcarska ekipa Vala je gostovala prejšnje dni na tradicionalnem dvajsetem Ivovem memorialu. Organizator turnirja OK Čip Bovec ima z goriškim društvom zelo dobre prijateljske stike, saj je Val bil povabljen v Bovec že petič zaporedoma. Turnirja se je udeležilo pet moštev: Bled (ml.), Izola, Triglav (Kranj), Val in Čip Bovec. Šesta ekipa Fužinar ni prispela na turnir.

»Plavo-rdeči« so v prvi skupini igrali z domačini in čeprav so izgubili, so pustili dober vtis. Še boljše pa so igrali v tekmi za tretje mesto z Izolčani, katerim so izrgali set. Trener Boris Jelovič je bil v glavnem zadovoljen z igro svoje ekipe, ki letos nastopa ojačena z Vogričem, Zavadlavom in Brajnikom. Poleg tega pa moramo še omeniti, da na turnirju nista igrala dva standardna igralca, to je Mučič in Boškin. Turnir je osvojila ekipa Triglava iz Kranja, ki je v finalni tekmi premagala domačine.

REZULTATI

1. skupina: Čip Bovec - Val 2:0

(15:8, 15:11). 2. skupina: Izola - Bled (ml.) 2:0 (15:10, 15:8); Triglav - Izola 2:1 (15:12, 11:15, 15:13); Izola - Bled (ml.) 2:0 (15:8, 15:10). Finale za 1. mesto: Triglav - Čip Bovec 2:0 (15:11, 15:10). Finale za 3. mesto: Izola - Val 2:1 (15:10, 12:15, 15:6).

Končna lestvica: 1. Triglav Kranj; 2. Čip Bovec; 3. Izola; 4. Val Štandrež; 5. Bled (ml.).

Postava Vala: Vogrič, Brajnik, Devetak, Bastiani, Zavadlav, Coceani in Juren. (Plesničar)

Sodnike določajo

s kompjuterjem

RIM — V prihodnjem italijanskem košarkarskem prvenstvu bodo sodniki določali s kompjuterjem. Prvič bodo to naredili v petek (prvenstvo A lige se prične 6. oktobra).

Butragueno pri Realu do 1990

MADRID — Znani španski nogometaš Emilio Butragueno je obnovil dogovor z Real Madridom do leta 1990 (za vsoto 3 milijard lir) in tako odvrnil ponudbe Milana, Interja in Barcelone.

V finalu mladinskih iger v Rimu

Tudi naši predstavniki

Tudi jadralca TPK Sirena Andrej Ferfolja, 13-letni dijak rojanske slovenske nižje srednje šole Fran Erjavca, se bo od 30. septembra do 6. oktobra udeležil finala mladinskih iger v Rimu. Finale v jadranju bo na jezeru Bracciano. Finala se bo udeležil še en jadralca dežele Furlanije - Julijske krajine in sicer kadet tržaškega jadralnega kluba SVOC, M. Bolletti.

Andrej Ferfolja si je utrl pot do finala Mladinskih iger že maja meseca, ko se je uvrstil na drugo mesto na državnih kvalifikacijskih regati razreda optimist v dveh preizkušnjah. Deželna kvalifikacijska regata je bila tedaj v organizaciji jadralnega kluba SVBG.

Finala mladinskih iger v Rimu se

bo udeležilo 457 mladih športnikov med 12. in 14. letom iz dežele Furlanije - Julijske krajine. (A. D.)

Kar zadeva goriško pokrajino, naj povemo, da se bodo rimskega finala udeležili trije slovenski predstavniki. Maja Petarin (srednja šola Ivan Trinko) bo tekmovala v skoku v daljino, David Coceani (Naš prapor) pa se bo meril v lokostrelstvu. Nazadnje gre omeniti še nastop Mihaela Klančiča v motociklizmu.

Od danes SP v judu

SEUL — Danes se bo v Seulu pričelo svetovno prvenstvo v judu, na katerem bo nastopila tudi italijanska reprezentanca, katere največji adut bo Gamba (zlata kolajna na OI v Moskvi in srebrna v Los Angelesu).

V nedeljo v organizaciji ŠK Kras

POHOD JE POVSEM USPEL

Tradicionalni planinski - orientacijski pohod, ki ga je organiziral odsek za rekreacijo pri ŠK Kras, je odlično uspel. Pohoda se je udeležilo kar sedem ekip, katere so štele od 4 do 6 članov. Start in cilj sta bila postavljena pred zgornjo telovadnico, ekipe pa so startale v zaporedju vsakih pet minut, ki ga je določil žreb. Že po samem začetku so se morali tekmovalci po strmih pobočju povzpeti na vrh Biteža, enega najvišjih ali celo najvišjega griča, ki obkroža Zgonik. Nenavadna vročina prejšnjih dni pa je udeležencem povzročala še dodatne težave.

VRSTNI RED: 1. Zlahta (Tamara Caharija, Majda Legiša, Igor in Rado Milič, Boris Pegan in Nataša Ušaj) 155 točk; 2. Zaspani (Hugo Far-

neti, Alenka Furlan, Jožko in Sandra Milič, Darma in Elena Purič) 151; 3. Raznoloki (Edo in Nataša Crociatti, Jasna Jurečič, Magda Kralj, Sonja Milič in Biserka Simoneta) 134; 4. Smreka (Luiza in Zvezdan Babič, Andrej Budin, Mitja Grilanc in Kristjan Rodella) 107; 5. Sivi volkovi (Zlatko Brišič, Egon Štefancić, Marko Štoka in Ivan Vogrič) 105; 6. Menf (Fulvio Jurinčič, Elena in Nadja Škabar, Miloš Milič) 104 (Z.S.)

Cancelotti v 3. kolu

BARCELONA — Italijan Francesco Cancelotti se je z zmago s 6:0, 0:6, 6:3 proti Špancu De Miguelu uvrstil v 3. kolo teniškega turnirja v Barceloni.

V okviru AD Bor Infordata

Atletska šola

S prihodnjim tednom bo v okviru atletskega društva Bor Infordata pričela delovati atletska šola kot posebna oblika dela s podmladkom, ki je v tukajšnjih atletskih razmerah novost. Atletska šola je namenjena mladini 5. razredov osnovne in 1. razredov nižje srednje šole, vodil jo bo po posebnem programu strokovnjak s tega področja iz Slovenije. Atletsko društvo Bor Infordata je pripravljeno, da bo taka oblika dela (poseben program in režim vadbe, skupno delo in medsebojno spoznavanje, družabnost) ustvarila vse možnosti, da se bodo mladi kasneje uspešno vključili v redni trening pri trenerjih društva.

Atletsko društvo Bor Infordata poziva mlade iz mesta in okolice ter starše, ki bi svojega otroka želeli vpisati v atletska šola, naj pridejo na pogovor danes, 26. septembra, ob 17. uri na stadion »l. maj« v Trstu.

Nogomet: v nedeljo začetek 3. AL na Goriškem

Na startu tudi tri naše ekipe

V nedeljo, 6. oktobra bo tudi na Goriškem startalo nogometno prvenstvo v 3. amaterski ligi, to je v kategoriji, kjer nastopajo vse tri slovenske ekipe. Po treh sezonah je deželna federacija ponovno združila v isto skupino goriške in tržiške ekipe, tako kot je bilo to v navadi že veliko let.

V zvezi s prvenstvom nam je federacija poslala dodatna pojasnila, iz katerih izvemo, da bo goriško skupino sestavljalo 14 do 15 ekip, kot je bilo svojčas rečeno. To so Poggio, Piedimonte, Mladost, San Lorenzo, Sovodnje, Azzurra, Staranzano, Fossalon, Sagrado, Torriana, Medea, Fincantieri, Romana in Juventina.

Kar se tiče napredovanja je tudi nekaj novosti. V 2. AL neposredno napreduje zmagovalce goriške skupine. Drugouvrščena ekipa pa bo igrala

Kapetan Mladosti Silvan Pahor

dodatna srečanja z drugouvrščenimi postavami skupin G, H, L in M. Prvi dve uvrščeni ekipi bosta napredovali. Obenem si federacija pridru-

žuje pravico, da bo sama imenovala še eno ekipo, ki bo dosegla napredovanje.

Kar zadeva naših enajstev, je treba reči, da bodo letos začele prvenstvo po starem. Govorice in pogovori o združevanju, ki so bili na dnevnem redu med poletjem, so ostali le želja nekaterih, ki so s tem želeli dati slovenskemu nogometu na Goriškem trdnjšo podlago za bodočnost. Očitno je vprašanje združevanja v nogometu še precej daleč v mentaliteti nekaterih, ki vidijo v teh rešitvah več negativnega, kot pozitivnega.

V prvem kolu bodo naše ekipe igrale takole: San Lorenzo - Mladost; Sovodnje Azzurra ter Romana - Juventina. Prvi slovenski derbi bo v 6. kolu (3.11.) med Sovodnjami in Mladostjo.

Nogomet: 3. amaterska liga na Tržaškem

Naša moštva v isti skupini

Medtem ko so se v nedeljo začela amaterska nogometna prvenstva promocijske, prve in druge lige (skupno je v naši deželi stopilo na igrišče kar 144 ekip), bo v nedeljo, 29. septembra, še začetek 3. amaterske lige. Letos se je v naši deželi za to prvenstvo prijavilo (kot lani) 142 ekip, ki so jih razdelili v enajst skupin.

Prva letošnja novost je, da bomo imeli na Tržaškem dve skupini izključno tržiških enajstev, in da bodo vse naše ekipe Breg, Gaja, Kras, Primorje in Primorje igrali v isti skupini, to je v »M«, kjer bo skupno dvanaest ekip. Ostalih enajst ekip s Tržaškega pa bo igralo v skupini »L«. Druga novost je, da tudi vse tri naše goriške enajstevce: Juventina, Mladost in Sovodnje, bodo igrali v isti skupini, to je »I«, kjer je skupno petnajst ekip. Prav zaradi tega vlada med našimi navijači za letošnje prvenstvo 3. amaterske lige veliko zanimanje, saj bo na sporedu mnogo derbijev. V skupini »M« je skoraj polovica naših moštev kar pomeni, da zna biti prav ena izmed naših ekip protagonist letošnjega prvenstva. Seveda kot vsako sezono, posebno v 3. amaterski ligi, pride do vrste sprememb v ekipah in tudi letošnja ne bo izjema. Nogometna borza je odprta vse do 31. oktobra, kar pomeni, da imajo ekipe doslej možnost spremeniti sestavo moštva. Zato si bomo danes ogledali le novosti, ki smo jih doslej zabeležili v tabornih nasprotih naših ekip, ki igrajo v skupini »M«.

AURISINA. Nabrežinsko moštvo letos trenira Bidussi. Ekipo so zapustili Radivo, Persi, Gatta in Pertot, ki so se vrnili k Primorju, nadomestili pa so jih Famigliolo in Vascotto (Campanelle) ter Aversa (Opicina Supercaffè).

CAMPANELLE. Velikih novosti kar se tiče prihodov v vrste te ekipe, katero bo tudi letos vodil Sušelj, nismo zabeležili. Govori se, da bodo ekipo nekoliko pomladili in da bodo v članske vrste pristopili mladinci. Poleg Famigliola in Vascotta, so klub zapu-

stili še Puntin, Ruzzier, Neppi in Viezzoli.

CHIARBOLA. Potrjeni trener Catenaro ima težave, ker je vrsta nogometašev zapustila klub in zato bo ekipa praktično sestavljena tik pred začetkom prvenstva. Chiarbola so letos zapustili Malvestiti, Lorenzin, Visentin, De Nuccio, Catenaro ter Ianarelli in Battistella, slednja sta prestopila k Primorcu.

CUS. To je novinec v ligi, ali bo lije ekipo in vodstvo praktično sestavljajo bivši člani Barbariansa, to je ekipe univerzitetnih študentov, ki igrajo bolj za rekreacijo kot pa za točke. Za podatek lahko povemo le, da je Barbarians lani v 24 odigranih tekmah osvojil eno samo točko (proti Primorju), dobil kar 114 in dal le 23 golov.

SAN MARCO. Potrjeni trener Mantutto je v glavnem ohranil lansko strukturo moštva. Letos mnogo računa na nekatere mladince, ki so se dobro izkazali v lanskem sezoni in zaradi tega sta doslej prišla le Inglesse (Vermigliano) ter vratar Italcantierija Pavesi. Nadomestil bo Benvenutti, ki je šel k Rabuieseju.

SAN NAZARIO. Romano, sin predsednika društva Claudia Vascotta, bo tudi letos treniral ekipo, ki starta z velikimi ambicijami in prav zaradi tega se je moštvo ojačilo s prihodom vratarja Buzzaja, Cepaka (Union) ter nabrežinske trojice Zarro, Radivo, Persi.

UNION. Bastri bo tudi letos vodil podlonski klub, ki zgleda, da tudi letos nima večjih ambicij. Zaenkrat nismo zabeležili pomembnih premikov in če upoštevamo, da je Union lani končal prvenstvo na repu lestvice z devetimi točkami v 26 odigranih tekmah, potem lahko sklepamo, da tudi letos bodo verjetno Podlonsci igrali bolj za prestiž kot pa za točke.

O novostih in ambicijah naših ekip, to je Brega, Gaje, Krasa, Primorja in Primorja pa bomo poročali v prihodnjih dneh. (B. R.)

Naša združena smučarska vrsta se pripravlja na novo sezono

Prvi trening tekmovalne ekipe MZSTE na snegu

Pred dnevi so se člani meddruštvene tekmovalne ekipe MZSTE udeležili prvega treninga na snegu po večmesečnem poletnem premoru. Pravzaprav so se priprave na bližajočo sezono začele že zadnje dni avgusta. Otroci so se udeležili pod vodstvom trenerja prof. Gianija Furlanica vrste predsmučarskih suhih treningov na Krasu, da bi dosegli primerno kondicijo za nadaljnje treniranje na snegu. Tako se je skupina dvanajstih otrok v spremstvu dveh jugoslovanskih demonstratorjev in društvenih predstavnikov podala na štiridnevni trening v Avstrijo, in sicer v Kaprun. V tem znanem letovišču so se naši smučarji lahko že zgodaj spoprijeli s snegom, saj ga tritisočak Kitzsteinhorn nudi skozi celo leto.

Trening je potekal resno, saj dnevni red ni dopuščal veliko izbire. Dan se

je začel z dvajsetminutnim ogrevanjem na prostem, in sicer ob 7. uri zjutraj na dvorišču kmetije, v kateri je skupina prenočevala. Sledil je obilen zajtrk založen z dobrim domačim kruhom in mlekom, pospravljanje sob in nato odhod na smučišče ob 8.15. Na ledenik peljeta dve žičnici, in sicer prva do višine 2452 m, druga pa do 3029 metrov. Prvo žičnico sicer nadomešča tudi zobata železnica, po kateri se vzpenja tramvaj podoben našemu opskemu. Druga žičnica pa se naslanja na steber, ki je visok nič manj kot 113 m.

Otroke so razdelili na dve skupini. Prvo je vodil Dušan Videmšek, najmlajši med jugoslovanskimi demonstratorji, drugo pa Andrej Mažgon. Pravi veteran slovenskega poklicnega smučanja. Otroci so v glavnem vadili tekmovalno tehniko: paralelne zavoje s pluznim, škarjastim in para-

lelnim prestopom, hitro vijuganje in druge specifične vaje, med katerimi niso manjkale tudi bolj zabavne. Smučanje mora biti predvsem užitek, ne pa dolgočasno ponavljanje togih vaj. Trening se je zaključil ob 16. uri, vmes je bil seveda enourni odmor.

Ob povratku v vas so otroci opravili še vrsto razbremenilnih vaj, pozneje pa so morali odgovorjati na vprašanja iz smučarske teorije. Po večerji je bila še kratka družabnost; nato pa vsi v posteljo. Dnevni red ni veljal vsekakor vse dni. Vremenske razmere so za en dan prisilile skupino, da se je odpovedala treningu, ki pa ga je nadomestila s prostim plavanjem v bazenu. Vsekakor so se vsi dobro počutili in zabavali, tako da se nameravajo vrniti v začetku oktobra. Medtem pa nadaljujejo z rednimi treningi na Krasu.

ROBERT DEVETAK

obvestila

PRIMOTOR KLUB obvešča svoje člane, da bo tradicionalno četrtkovno srečanje drevi ob 20.00 na Hribenci (na prostoru šlage Primotor kluba). Na sporedu bo delovni sestanek in končna družabnost.

ALPINISTIČNI ODESK SPDT obvešča svoje tečajnike, da bo zadnja praktična alpinistična vaja to nedeljo, 29. t. m., v Črnem kalu. Zbirališče ob 8. uri v Bazovici.

ŠZ BOR sporoča, da bo v kratkem začel z izpopolnjevalnim plavalnim tečajem za otroke. Vse informacije med uradnimi urami v Borovem športnem centru (tel. na št. 513-77).

PLANINSKA ODEŠKA SK DEVIN IN ŠD SLOGA prirejata v soboto, 5. oktobra, enodnevni izlet v Rogaško Slatino in okolico z obiskom steklarske šole. Cena izleta 23.000 lir. Informacije pri odbor- nikih društev.

SK DEVIN prireja smučarski tečaj na plastični stezi v Nabrežini. Za začetnike osnovnošolce bo tečaj brezplačen. Za informacije telefonirajte na št. 200-236 ali št. 200-771.

NAMIZNOTENISKA SEKCIJA

ŠZ BOR obvešča, da so redni treningi za osnovnošolsko in srednješolsko mladino ob torkih in petkih od 17. do 19. ure v telovadnici na liceju. Vabljeni tudi začetniki. Rekreacija za mlajše in starejše ob istih dnevih od 19. do 21. ure. Tel.: Raseni, 745-092.

BALETNi ODESK ŠD MLADINA obvešča svoje člane in vse, ki bi se radi pridružili, da se začne vpisovanje v novo baletno sezono 85/86 v prostorih bivšega vrtca A. Sirk v Križu jutri, 27. septembra, od 15. do 17. ure, ali pa telefonsko na št. 220-222.

MEBLOVI ABONMAJI V PRODAJI Abonmaji združene ženske odbojarske ekipe Meblo, ki letos nastopa v drugi italijanski ligi, so v prodaji pri matičnih društvih: ŠZ Bor, ŠD Breg, ŠD Kontovel, ŠZ Sloga ter ŠD Sokol. Cena letošnjega abonmaja je ostala nespremenjena, za enajst domačih tekem je 20 tisoč lir. Mladina izpod 16 let bo imela prost vstop.

ŠD MLADINA organizira smučarski tečaj na plastični stezi v Nabrežini. Zanimajo naj se javijo v društvenem baru do 27. septembra od 19. do 21. ure.

Zanimiva novost v goriškem bazenu

Kanu - polo si pri nas utira pot

Te dni sta se v Vidmu in Gorici odvijala turnirja v kanuju-polo, ki sta pritegnila pozornost marsikoga, ki je prvič gledal to športno panogo, ki je pri nas še precej neznana.

Ogledali smo si turnir v bazenu na Rojcah, kjer so nastopile ekipe iz Nemčije, Nizozemske in Italije. Jugoslovani žal niso prišli.

Od prirediteljev smo izvedeli, da je ta športna panoga razvita predvsem v srednji Evropi in da ima precej možnosti, da se bo osamosvojila in dobila tudi svojo mednarodno vsebino.

Igralci, ki nastopajo v posebnih plastičnih kanujih, morajo v bistvu odigrati nogometno srečanje v vodi. Vsaka ekipa šteje pet igralcev, ki si z vesli pomagajo, da premikajo žogo in dosežejo gol.

Na sliki: akcija s turnirja kanuja-polo v Gorici.

Priprave naših ženskih odbojarskih ekip pred pričetkom prvenstev

Bor Friulexport v C-2 ligi s pretežno mladimi igralkami

Kot zadnje med našimi članskimi odbojarskimi ekipami, s Tržaškega, ki bodo letos nastopile v raznih prvenstvih, smo obiskali žensko ekipo Bora. Na stadionu »1. maj« smo srečali odbojkarice, ki so se z novim trenerjem Massimom Iesujem prvič srečale na treningu. Logično, da trener, ki je lani pomagal Božiču Grilancu pri moški članski ekipi in ki se je sploh vedno ukvarjal izključno z moško odbojko, nam ni mogel kaj dosti povedati o tej ekipi in o prvenstvu nasploh. Tako smo poiskali nekatere odbojarske delavce pri ŠZ Bor, ki so nam razložili položaj društva in ženske ekipe.

Bor je torej letos ponovno vpisal svojo člansko ekipo v prvenstvo C-2, v katerem je lani nastopala združena ekipa Friulexport. Igralke slednjega so se letos pridružile združeni ekipi Meblo in tako je mesto v tej kategoriji ostalo prazno. Odborniki Bora so se odločili, da se odrečejo prvenstvu D lige in nastopajo v tem bolj kvalitetnem turnirju. V to novo ekipo so bile vključene pretežno mlade igralke, ki so lani nastopale v D ligi in nekatere

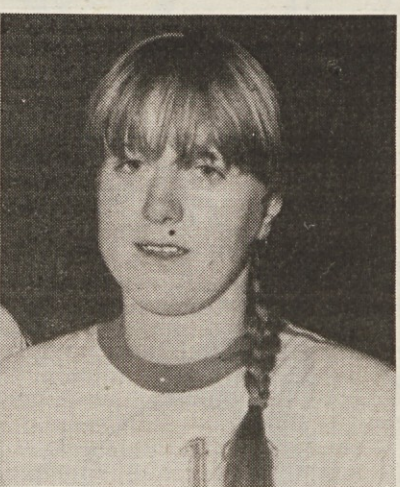

Sandra Stoper

povratnice iz ostalih slovenskih društev. Z mlajšimi in starejšimi igralkami se je torej ustvarila skupina, ki z izkušnostjo enih in prizadevnostjo drugih brez dvoma tvori solidno ekipo. Društvo se je za C-2 ligo odločilo z namenom, da obdrži določen nivo igranja v klubu, kar bo

s časom omogočilo mlajšim igralkam, tako tistim, ki so že vključene v to ekipo, kot tistim, ki šele dozorevajo, da s kvalitetno igro tehnično hitreje napredujejo. V isti namen je odbor sklenil, da nekatere mlade igralke (letnik 1970 - 71) že letos trenirajo s člansko ekipo. V perspektivi je, da postopoma nadomeščajo starejše igralke, ki bodo s časom prenehale z aktivnim udeleževanjem, ne da bi pri tem padla kvaliteta in tako škodila ekipi sami in nasploh razvoju naraščaja.

Poleg prve ekipe ima Bor kot pač običajno celo vrsto mladink, ki bodo letos nastopale v prvenstvu 1. divizije, ki je po mnenju odgovornih bolj primerno za mlade igralke, kot D liga; v prvenstvu Under 16, kjer je že lani ekipa v isti zasedbi nastopila zelo zadovoljivo; nazadnje pa, kar je število mladink letnika 1972/73 kar precejšnje, še v prvenstvu Under 14, seveda če ga bo zveza letos ustanovila. V primeru, da ne bo prišlo do tega prvenstva, bo Bor vpisal še eno ali po možnosti dve ekipi v Under 16. Poleg teh ekip, ki nastopajo v raznih konkurencah, goji društvo tudi začetni-

Nadja Debenjak

ško skupino.

Toda povrnimo se k članski ekipi, ki se je v precejšnjem, čeprav nepopolnem številu, zbrala na prvem treningu. Razpoloženje igralk je bilo dokaj delovno in tudi navdušenost trenerja je vredna omembe. Vse kaže torej, da bo ta, z nekaterimi ve-

terankami okrepjena ekipa, igrala v tem prvenstvu, kot smo od nekaterih že slišali, res vloga favorita.

Ekipo bo tokrat sponsorizirala tvrdka Zupančič Friulexport in bo torej v prvenstvu nastopila pod uradnim imenom Bor Friulexport.

D. Zupančič

Seznam igralk Bora v sezoni 1985 - 86

Elvina BANDI	1965	170	cm	c
Martina CENTAZZO	1969	165	cm	t
Tatjana ČAČ	1966	168	cm	t
Nadja DEBENJAK	1960	176	cm	c
Kristina FAVARETTO	1967	168	cm	p
Eva FIČUR	1959	165	cm	p
Nadja GODINA	1966	168	cm	t
Viviana KUS	1960	174	cm	c
Astrid KOŠUTA	1965	177	cm	c
Sandra MONTANARI	1963	168	cm	p
Albina POŽAR	1968	168	cm	t
Nataša RAUBER	1956	168	cm	t
Sandra STOPER	1967	170	cm	p
Vera STOPER	1965	170	cm	t

TRENER: Massimo Iesu

Legenda: c — center, t — tolkačica, p — podajačica.

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; v SFRJ številka 35.00 din, naročnina za zasebnike mesečno 250.00, letno 2.500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 43.000 lir. Finančni in legalni oglaš 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 550 lir beseda. Ob praznikih: povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270. ESI i. iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah: SPI

primorski dnevnik

26. septembra 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481)83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubens 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZIT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Nauk iz Liverpoola

LONDON — Javne storitve v Liverpoolu, četrtem največjem mestu v Veliki Britaniji, včeraj niso delovale zaradi stavke občinskih uslužbencev, katerim grozi odpust. Občinska uprava nima denarja in napoveduje stečaj. Takšno stanje je posledica dolgotrajnega spopada med konservativno vlado in socialistično občinsko upravo, ki ni hotela ustreči vladni zahtevi po zmanjšanju stroškov. Poleg tega je občinska uprava sporočila, da bo občinska blagajna prihodnji mesec prazna in zaradi tega 31 tisoč delavcev in uradnikov ne bo prejelo osebnih dohodkov.

Sindikat je predlagal oklic stavke za nedoločen čas, vendar so jo včeraj preklicali, ker so se uradniki izrekli proti njej. V zameno so oklicali 24-urno stavkovno gibanje. Tako včeraj avtobusi niso vozili, v številnih šolah so poslali otroke domov, smetarska služba ni delovala, prav tako ne športne naprave in ne javna kopališča. Po besedah voditeljev protestne stavke si je na podlagi včerajšnjega primera mogoče prislikati, kako bo izgledalo mesto, če med vlado in občinsko upravo ne bodo sklenili ustreznega sporazuma. V takšnem primeru se lahko zgodi, da bo Liverpool prvo veliko mesto na svetu, ki bo oklical bankrot.

Do pred nekaj leti je bil Liverpool veliko in dolgočasno industrijsko mesto, ki so ga v tujini poznali predvsem po beatlesih. V zadnjem času je zašlo v hude težave, saj se je brezposelnost povzpela na 21 odstotkov, medtem ko znaša državno povprečje 12 odstotkov; na tisoče ostarelih se preživlja z brezplačnimi obroki hrane, ki jih podeljuje občina.

Mesto upravlja socialistična uprava, ki jo sredinskodesničarske sile imenujejo »rockistična«, kot da bi zaradi takšne oznake ne smela biti deležna razumevanja, se pravi državne podpore. Ta uprava si je že lep čas v laseh z Margaret Thatcher, predsednico britanske vlade, ki se zavzema za korenito krčenje javnih stroškov v korist zasebnikov. Vlada je občinsko upravo tudi opozorila, da ne bo mogla več sklepati pogodb z bankami o kreditih in da tudi ne more več pričakovati državne podpore.

Vlada je nadalje predlagala, naj občina proračunski izdatek v višini 265 milijonov funtov (okoli 700 milijard lir) zmanjša na 222 milijonov. Ko so lanskega junija objavili seznane davkoplačevalcev z zneski davkov, ki jih bodo morali plačati, pa je bila občina že zadolžena. Po zadnjih podatkih naj bi Liverpool dolgoval bankam 80 milijonov funtov, okoli 215 milijard lir, znesek, ki ga ni sposoben povrniti.

Tako se dogaja, da je (po zaslugi politike podpiranja zasebnega sektorja) Liverpool, nekdanj »izvažal« Beatlese, sedaj pa nogometne »navijače«, ki so povzročili pokol Italijanov na belgijskem nogometnem igrišču.

V Rimu so včeraj pokopali sila »protislovnega« Italijana Alvaro Marchini, komunist in poslovnež

RIM — Včeraj so v Rimu pokopali Alvara Marchinija, našim ljudem v glavnem neznanega Italijana. Italijanski časopisi so se o njegovi smrti, umrl je za neozdravljivo boleznijo, zelo razpisali, ker je bil Marchini človek, ki ni sodil v italijansko poprečje, ampak je bil nekaj svojega, predvsem pa zvest družinski socialistični naravnosti, ki se je z leti preusmerila v KPI in je tej stranki kot »protislovnega« ostal zvest kljub svojemu neizmernemu bogastvu, ki si ga je pridobil z uspešnim delom v letih gradbene ihte. Togliatti, Amendola in Longo so ga sila spoštovali in se z njim posvetovali, kadar so morali sprejemati pomembne odločitve.

Alvaro Marchini se je pred 69 leti rodil v preprosti družini. Njegov oče je bil socialist in se je moral pred fašisti 1935. leta umakniti v ilegalo. Med vojno se je pridružil odporiškem gibanju in postal sposoben poveljnik. Po vojni, ko se je razmahnila gradbena dejavnost, se je, kot v ostalem vsi gradbeniki, sila uveljavil in zabogatel do takšne mere, da je KPI daroval Botteghe Oscure, sedanji sedež partije. Italijani, ki jim fantazije nikoli ne zmanjka, so ga takoj začeli klicati »rdeči milijarder«, pa tudi »calce e martello«.

»Komunistični palačar« se je ukvarjal tudi s politiko in je bila njegova ideja, da bi papež Pavel II. v Vatikanu pripravil prvo srečanje med dvema Vietnamoma, in to v času vietnamske vojne. Ko so bili stiki vzpostavljeni, sta se Fanfani in Moro uprta predlogu in iz njega ni bilo nič. Ideja se je porodila v času, ko je Marchini od Vatikana kupil zemljišče, na katerem je kasneje zgradil hotel Leonardo da Vinci.

Marchini pa ni bil zaljubljen samo v opeko in cement. Človek plemenitega duha se je kot mecen ukvarjal tudi s slikarstvom in je veliko pred uradnim priznanjem nove umetnostne struje v Rimu odprl galerijo

Nuova Pesa, okoli katere je v »rimski šoli« zbral figurativne kot nasprotni pol abstraktnim slikarjem. Kljub velikemu bogastvu, ki si ga je pridobil z izkoriščanjem nereda, ki je takrat vladal v italijanski urbanistiki, je bil vseskozi preprost in ni nikoli razkazoval svojega bogastva, niti ni nikoli živel v stilu parvenijev. Ostal je zvest tisti značajski skupini Italijanov, ki je bila skozi vso dolgo zgodovino nosilec vsega najplemenitejšega, kar je italijansko ljudstvo premoglo od svoje renesanse dalje. Kdor pozna ljudi, ki so oblikovali takšno italijansko zgodovino, tistim ne bo težko razumeti (da za trenutek skrenemo na stranpot) zakaj so se, proti pravilom igre petstranske koalicije, florentinski politiki prejšnji dan dogovorili za drugačno večino, torej za tisto, ki je vključila tudi komuniste.

Kot ljubitelj športa je postal predsednik nogometnega kluba Roma. Toda ekipa ga je stala preveč denarja; odslovil je Herrero in si s tem nakopal jezo Rimljanov. Brat Alfio je Alvara prepričal, da je bolje, če pusti Romo. Prevzel jo je Anzalone in spet namestil Herrero.

Včerajšnja l'Unità je nekrolog za tem človekom, odlikovancem s srebrno medaljo za hrabrost v protifašističnem boju (kot poveljnik je bil ranjen), članom KPI od ilegalnih časov, naslovila s pomenljivim naslovom: »Alvaro Marchini, komunist in podjetnik«.

MOSKVA — Strokovnjaki podjetja Electron iz šumija v Ukrajini so izdelali nov elektronski mikroskop, ki povečuje 800.000-krat. TASS sporoča, da bodo z njim mogli opazovati predmete, ki merijo 10 milijonink milimetra. Novi instrument bodo s pridom uporabljali v biologiji, zdravstvu, metalurgiji, kemiji in geologiji. Z njim bodo lahko opazovali žive celice.

Miguel De Cervantes

35.

DON KIHOT

Ostrejše kazni za nočne čuvarje v Črni gori

Preganjanje malomarnosti

TITOGRAĐ — S 60 dni zapore bodo v bodoče kaznovali uslužbence, ki so zadolženi za čuvanje in varnost objektov ter družbene imovine, če bodo samovoljno zapustili svoje delovno mesto, ali pa se na drugi način pregrešili proti službenim določilom. V primeru, da bi prekršek ponovil dvakrat ali še več, ga lahko delavska organizacija odslovi. To je ena od temeljnih postavk k predlogu o spremembi zakona družbene samozaščite v Črni gori, s katerim bodo skušali zagotoviti bolj uspešno in bolj odgovorno zaščito družbenega premoženja.

Po nedavni kontroli v 932 objektih so ugotovili, da kar 383 paznikov ne dela po pravilih. 77 paznikov je spalo na delovnem mestu, 32 jih sploh ni prišlo na delo, medtem ko je 16 nočnih čuvarjev odšlo na zasebne »nočne potepe«, poleg tega je imelo 16 paznikov neuporabno orožje, 4 so pozabili municijo doma, poleg tega pa so zabeležili še druge kršitve.

Novi zakon predvideva tudi kazni v višini 10.000 dinarjev ali pa 30 dni zapore vsem tistim, ki ne upoštevajo določil paznikov, v bistvu, če odlašajo proizvodna sredstva brez dovoljenja, ali pa v podjetja prinašajo nedovoljene predmete. Po novem bodo enako kaznovane tudi vse tiste osebe, ki opazujejo ali slikajo brez dovoljenja objekte bistvene važnosti za narodno obrambo.

Italijan preveslal Jadran

»Brez razloga sem se igral z življenjem,« je izjavil v Murterju

SPLIT — Študent Elio Giandomenico, 22 let, iz Terama je dosegel edinstven podvig: v plastičnem čolnu je preveslal Jadran. Za ta nenavaden podvig se je noro hrabri Elio odločil zaradi stave z nekim vrstnikom. Da bi zaslužil brezplačno večerjo, je moral veslati celih 37 ur. Ko je prispel do otočka Oključa (Kornatski arhipelag), je bil popolnoma izčrpan, na dlaneh pa je imel krvave žulje. Na srečo ga je tam našel ribič Tome Klarin, ki ga je odpeljal v Murter. Tam se je nepremišljeni študent okrepčal, zatem pa so ga prepeljali na zaslivanje, saj ni imel pri sebi dokumentov, nitj sredstev za življenje. Po posredovanju italijanskega konzulata so Elio prepeljali v Split, od tam pa po zdravniškem pregledu in krajšem počitku v rodni Teramo.

»Nikoli več mi ne bo prišlo kaj takšnega na pamet,« je dejal vidno izčrpani študent prava iz Italije. »Brez razloga sem se igral z življenjem in na srečo sem uspel priveslati do jugoslovanskih otokov. Če bi bil otok Oključa oddaljen več kot kilometer, bi se utopil. Ganjen sem z gostoljubnostjo in pripravljenostjo tamkajšnjih ljudi, da pomagajo človeku v nesreči. Tega ni mogoče pozabiti.«

Da pa Elio ni osamljen v takšnih norih podvigih, priča naslednji podatek: doslej je že več kot 30 italijanskih mladeničev na podoben način nameravalo »premostiti« razdaljo med italijansko in jugoslovansko obalo, vendar so vsi pravočasno odstopili od tega.

»Odloži na jutri, kar bi lahko naredil danes«

PHILADELPHIA (ZDA) — »Odloži na jutri, kar bi lahko napravil danes.« Trideset let po ustanovitvi svojega društva je klub ameriških omahovalcev lahko zadovoljen s svojim geslom, ki je pridobil toliko novih privržencev. V državi, ki je dobesedno obsedena od naglice in produktivnosti, je že pol milijona »patentiranih omahovalcev«. Predsednik združenja Leg Wass trdi, da je do sedaj le 4.500 oseb plačalo članarino, saj tudi pri tem velja geslo »odloži na jutri, kar bi lahko napravil danes«.

Vsako leto v septembru ti sovražniki naglice in hitrega ritma sodobnega življenja priredijo pojedino, na kateri praznujejo najboljši primer počasnosti in omahljivosti v zadnjih 12 mesecih. Konju, ki je prišel zadnji na neki tekmi, so že dodelili trofejo, plaketo pa niso še pripravili, saj to zahteva čas. Nagradili so tudi vlak, ki je neke noči odpeljal z neke postaje v zvezni državi Illinois in ni nikoli prišel na cilj. Tudi njihovo kosilo je običajno večerja, pojedina pa se začne z enotedensko zamudo. Tudi v svojem zasebnem življenju se ti čudaki držijo svojega gesla. Še k sreči, da imajo vsi dovolj pod palcem, saj bi v nasprotnem primeru, morali na jutri odložiti tudi vsakdanji kruh.